

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
Strategic Studies Center, National Defence Studies Institute

จุดสาร

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ SSC Journal

14th year 2nd issue (January-March 2024)

ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (มกราคม-มีนาคม 2567)

Cambodia's Claims
พ.ศ. 2515

Thailand's Claims
พ.ศ. 2516

4

ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ฮามาส :
ผลกระทบต่อความมั่นคง
และบทบาทของไทย

11

Land Bridge โทกาล
หรือ ความท้าทาย
ความมั่นคงของไทย

16

รัสเซีย - ยูเครน

จากการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้พลวัตของภัยคุกคามทั้งตามแบบ (Traditional Threats : TTs) และ ภัยคุกคามไม่ตามแบบ (Non – Traditional Threats : NTTs) มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น อาทิ การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ภัยคุกคามด้านระบาดวิทยา ภัยคุกคามด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนถึงภัยพิบัติธรรมชาติ โดยภัยคุกคามเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในทุกด้านทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพลังงานและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศยังได้เชื่อมโยงโลกไว้ด้วยกันทั้งหมด ทำให้ช่องว่างของขอบเขตรัฐถูกหลอมจนยากที่จะแยกแยะแดนได้ชัดเจน เรื่องภายในประเทศหนึ่งกลายเป็นผลกระทบต่อประเทศอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ปรากฏการณ์หรือปัญหาในที่ต่าง ๆ ไม่เป็นเพียงเรื่องเฉพาะภายในประเทศหนึ่งอีกต่อไป แต่กลายเป็นประเด็นร่วมกันของทั้งโลก ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงมีอาจหลีกเลี่ยงหนีไปจากความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในโลกไปได้ จึงต้องมีการปรับตัวให้พร้อมเผชิญหน้ากับความท้าทายรูปแบบใหม่ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อ พลังอำนาจของชาติและความมั่นคงของประเทศ

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (ศสย.สปท.) เป็นหน่วยงานทางวิชาการของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ที่มีภารกิจหลักในการรวบรวมข้อมูลประเมินจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลทางยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติและการป้องกันประเทศ เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนให้รับทราบ อันเป็นประโยชน์ต่อกองทัพและประเทศชาติโดยรวม ในการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ให้พร้อมรับภัยคุกคามทุกรูปแบบได้

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประกอบด้วยหน่วยขึ้นตรงระดับกอง แบ่งเป็น 4 กอง คือ กองสนับสนุน กองแผนและโครงการ กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง กองภูมิภาคศึกษาทำหน้าที่ในการวางแผน อำนวยการ ประสานงาน ดำเนินการ และกำกับดูแลงานด้านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ สถานการณ์ ความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งการจัดประชุม การรวบรวมข้อมูล และจัดทำเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่าง ๆ ให้กับผู้บังคับบัญชา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนได้รับทราบ ตลอดจนการผลิตบุคลากรด้านความมั่นคงและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ทั้งปวงให้กับข้าราชการในกระทรวงกลาโหมและพลเรือน โดยมีผลงานการผลิตสำคัญที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 6 ประเภท ประกอบด้วย งานวิจัย (Research) เอกสารการศึกษาทางวิชาการ (Working Paper) เอกสารประเมินยุทธศาสตร์ (Strategic Review) เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง (SSC Focus) รวมทั้งจุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ (SSC Journal)

สำหรับ จุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมสถานการณ์ทางความมั่นคงต่าง ๆ รวมทั้งบทวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นทิศทางความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการติดตามและประเมินผลสถานการณ์ความมั่นคงต่อไป

สุดท้ายนี้คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทุกท่านที่ติดตามผลงานของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ซึ่งคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจุลสารฉบับนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะมาได้ที่ admin_info@sscthailand.org หรือ www.sscthailand.org

กองบรรณาธิการ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data
จุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
(Strategic Studies Center Journal)
พิมพ์ครั้งที่ 1 – กรุงเทพฯ จำนวน 400 เล่ม
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2567
28 หน้า

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ.2537

© ลิขสิทธิ์ภาษาไทยเป็นของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

จัดพิมพ์โดย

กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2275 5715 เว็บไซต์ www.sscthailand.org

ผู้อำนวยการ :	พล.ต. นิรุจ	ดวงปัญญา
รองผู้อำนวยการ :	น.อ. ไชยา	ออกแดง
	: น.อ. รัฐนิพนธ์	เมธีวัชรพัฒน์ ร.น.
กองอำนวยการ :	น.อ.หญิง จุฬารัตน์	เพชรวิเศษ
	: พ.อ.หญิง วาทีณี	ดิงสมบัติยุทธ
	: พ.อ.หญิง สุภาวดี	มีเพียร
	: น.ต.หญิง จิตรภรณ์	จิตรธร ร.น.
	: ร.ท.หญิง ภิรัชญา	อุไรรัตน์
	: น.ส. ปาณิสรา	เทียนอ่อน
	: น.ส. ปุณณภา	โชติชินชาวี
	: นาย คณาพัฒน์	ปลั่งศรีสกุล
ศิลปกรรม :	นาย จิรายุ	กัตตบุพผา
	: น.ส. พิมพ์อชิตา	อัครเมธายุทธ
	: น.ส. วรินทร์ธร	ธนศิราภรณ์วัฒน์
	: นาง ณิชกฤตา	วอนเฟื่อน
	: น.ส. ศศิพร	จันทร์มีชัย

บทนำ สารบัญ ส่วนที่ 1 SSC Monitor

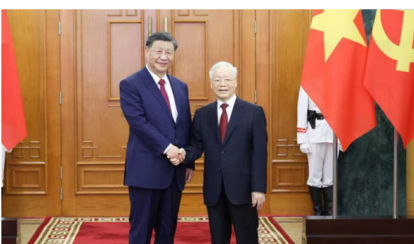
1. ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ฮามาส : ผลกระทบต่อความมั่นคงและบทบาทของไทย	4
2. อาชญากรรมข้ามชาติและความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ตามแนวแม่น้ำโขง	5
3. ผลการประชุมโลกร้อน COP28	7
4. ความท้าทายของกองทัพเมียนมา กรณี “Operation 1027”	8
5. วิเคราะห์เบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิด “ประธานาธิบดีรัสเซีย”	9
6. การประชุมหารือด้านความมั่นคงระหว่างจีนกับสหรัฐฯ ที่กรุงเทพฯ : นัยยะต่อความสัมพันธ์ของไทยกับการแข่งขันของชาติมหาอำนาจ	10
7. Land Bridge โอกาส หรือ ความท้าทายความมั่นคงของไทย	11
8. รัฐบาลทหารเมียนมาบังคับใช้ : กฎหมายการรับราชการทหาร	13

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ความมั่นคงที่สำคัญ

สถานการณ์ระดับโลก	14
1. ขั้วมหาอำนาจ	14
1.1 สหรัฐอเมริกา	14
1.2 จีน	15
2. รัสเซีย-ยูเครน	16
3. ตะวันออกกลาง - แอฟริกา	17
3.1 ตะวันออกกลาง	17
3.2 แอฟริกา	19
4. หมู่เกาะแปซิฟิก	20
สถานการณ์ภูมิภาค	21
1. เอเชียตะวันออก	21
1.1 เกาหลีเหนือ - เกาหลีใต้	21
1.2 ญี่ปุ่น	22
2. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	23
2.1 กัมพูชา	23
2.2 อินโดนีเซีย	24
2.3 เมียนมา	24
2.4 เวียดนาม	25
2.5 สปป.ลาว	25

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติงานที่สำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

1. การลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ภายใต้ศูนย์วิจัย และคณะผู้เชี่ยวชาญ ด้านความมั่นคง (SAREC) ครั้งที่ 1	26
2. การประชุมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์และสถาบันเอเชียศึกษา	26
3. เสวนาวิชาการ SSC Coffee Talk เรื่อง “Land Bridge โอกาส หรือความท้าทาย ความมั่นคงของไทย”	26
4. การลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ภายใต้ศูนย์วิจัย และคณะผู้เชี่ยวชาญ ด้านความมั่นคง (SAREC) ครั้งที่ 2	27
5. การให้การต้อนรับคณะ The Malaysian and Staff Course (Joint)	27
6. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	27

ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ฮามาส : ผลกระทบต่อความมั่นคงและบทบาทของไทย

SSC Focus ฉบับที่ 3/67 (เดือน ธ.ค. 66)

ผลการเลือกตั้งในปาเลสไตน์เมื่อปี พ.ศ. 2549 ทำให้กลุ่มฮามาสได้รับชัยชนะเหนือกลุ่มฟาตาคาห์พรรคการเมืองเดิมของปาเลสไตน์ที่รักษาความสงบและแก้ไขปัญหาด้วยสันติ จึงสร้างความกังวลใจให้แก่ประเทศฝั่งตะวันตกเป็นอย่างมากในประเด็นด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ จนกระทั่งเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2566 เกิดปรากฏการณ์การโจมตีแบบ Surprise Attack จากฝั่งฮามาสซึ่งทำให้อิสราเอลมีผู้เสียชีวิตกว่า 1,200 คน แต่อิสราเอลโจมตีกลับอย่างเต็มรูปแบบจึงทำให้ขณะนี้เหตุการณ์ได้บานปลายเข้าสู่เดือนที่ 2 และมีผู้เสียชีวิตเป็นชาวปาเลสไตน์กว่า 19,000 คน อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการถูกจับเป็นตัวประกันและผู้เสียชีวิตของแรงงานชาวไทยที่ไปทำงานด้านเกษตรกรรม และถึงแม้ขณะนี้จะมีการปล่อยตัวประกันบางส่วนแล้ว แต่ประเด็นดังกล่าวยังคงเป็นที่ให้ความสนใจในระดับโลกรวมถึงประเทศไทย

ภูมิหลังของความขัดแย้ง

ภูมิภาคตะวันออกกลาง (Middle East) เป็นศูนย์กลางของอำนาจทางการเมืองที่นานาชาติให้ความสำคัญ และยังมีมีความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์โดยเป็นแหล่งกำเนิดอารยธรรมและศาสนา 3 ศาสนา คือ ลัทธิยูดาห์ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม อีกทั้งยังมีประวัติศาสตร์เรื่องความขัดแย้งในการแย่งชิงดินแดนและอ้างสิทธิ์เหนือพื้นที่บริเวณอิสราเอล-ปาเลสไตน์มาอย่างยาวนาน เนื่องจากตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญ จึงได้รับผลกระทบจากการขยายอำนาจของอาณาจักรออตโตมัน (Ottoman Empire) ส่งผลให้ชาวยิวที่อาศัยอยู่ มาแต่เดิมต้องกระจายไปหลายพื้นที่ และได้มีการตั้งชื่อเรียกพื้นที่นั้นว่า “ปาเลสไตน์” ซึ่งชาวอาหรับที่อาศัยอยู่ก็ถูกเรียกว่า “ชาวปาเลสไตน์”

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2440 สัญญาของความขัดแย้งก็เริ่มต้นขึ้นเนื่องจากชาวยิวมีการจัดประชุมไซออนิสต์ขึ้นเป็นครั้งแรก ต่อมาในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ปี พ.ศ. 2460 อาณาจักรออตโตมันล่มสลาย อำนาจการปกครองจึงตกไปอยู่กับประเทศฝั่งตะวันตกโดยเฉพาะอังกฤษที่เข้ามาเป็นผู้ปกครองดินแดนปาเลสไตน์ ซึ่งในขณะนั้นเห็นชอบให้ชาวยิวสามารถตั้งถิ่นฐานในดินแดนปาเลสไตน์ได้ตามความประสงค์ของกลุ่มไซออนิสต์ ได้มีการออกคำประกาศบัลโฟร์ (Balfour Declaration) เพราะอังกฤษให้สัญญากับชาวยิวว่าถ้าหากมาช่วยกันทำสงคราม จะมอบดินแดนปาเลสไตน์ให้ ซึ่งเป็นความปรารถนาของชาวยิวที่จะก่อตั้งประเทศของตนเองอยู่แล้ว จึงให้การตกลงตามข้อเสนอ และเมื่ออังกฤษชนะสงครามจึงต้องปฏิบัติตามคำพูดที่ให้ไว้

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง อังกฤษหรือฝ่ายสัมพันธมิตรได้รับชัยชนะ มีการเริ่มก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ (United Nations) เพื่อระงับข้อพิพาทต่าง ๆ โดยสหประชาชาติได้มีการลงมติแบ่งปาเลสไตน์ออกเป็น 2 ส่วน เป็นดินแดนรัฐยิวและรัฐอาหรับ อย่างไรก็ตาม อังกฤษที่ไม่ประสงค์รับผลกระทบจากความขัดแย้งดังกล่าว จึงประกาศยุติบทบาทในการดูแลดินแดนในวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2491 เมื่ออังกฤษถอนทหารออกไปจึงทำให้ชาวยิวประกาศเอกราชจัดตั้งประเทศและตั้งชื่อว่า “อิสราเอล” ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้กับชาวอาหรับในปาเลสไตน์รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค จนนำมาสู่สงคราม ระหว่างปี พ.ศ. 2491-2492 เพื่อหวังยึดครองดินแดนที่อิสราเอลยึดครองไป

กระทั่งปี พ.ศ. 2507 องค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์ (Palestine Liberation Organization : PLO) ถูกก่อตั้งขึ้นภายใต้การนำของนายยัสเซอร์ อัล-อาราฟัต (Yasser al-Arafat) โดยกำหนดให้พื้นที่ของเวสต์แบงก์เป็นฐานที่มั่นหลัก และได้มีการสู้รบกันหลายครั้งระหว่างปาเลสไตน์ ชาดีอาหรับ และอิสราเอล โดยเฉพาะเหตุการณ์ “สงคราม 6 วัน” (Six Day War) แต่ในปีต่อมาอิสราเอลกลับเป็นฝ่ายชนะและยึดครองดินแดนส่วนอื่นได้ มีการสู้รบต่อมาเรื่อย ๆ และชาวปาเลสไตน์ก็ถูกขับไล่ไปอยู่ในพื้นที่เล็ก ๆ อย่างฉนวนกาซา จึงทำให้กลุ่ม PLO พยายามหาทางออกด้วยสันติวิธี ซึ่งมีกลุ่มผู้ที่เห็นต่างกับแนวคิด

ของ PLO จึงถือกำเนิดเป็น “กลุ่มติดอาวุธฮามาส” (Hamas) หรือขบวนการต่อต้านเพื่ออิสลาม (Islamic Resistance Movement) เนื่องจากมองว่าชาวปาเลสไตน์เสียเปรียบจึงใช้พื้นที่ฉนวนกาซาเป็นพื้นที่ปฏิบัติการหลัก

ต่อมาในปี พ.ศ. 2536 กลุ่ม PLO มีการสร้างข้อตกลงเจรจาสงบศึกหรือ “ข้อตกลงออสโล” มีสาระสำคัญคือ ปาเลสไตน์ให้การรับรองสถานะความเป็นประเทศของอิสราเอล พร้อมทั้งที่อิสราเอลให้การรับรองสถานะขององค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์ (PLO) ว่าเป็นตัวแทนปาเลสไตน์ และเป็นผู้ดูแลบริหารปกครองภายในดินแดนส่วนต่าง ๆ ของเวสต์แบงก์กับฉนวนกาซาแต่ยังไม่ได้ให้การรับรองเป็นรัฐปาเลสไตน์ อิสราเอลต้องทยอยมอบอำนาจการดูแลพื้นที่คืนแก่ PLO และในท้ายที่สุดจะนำไปสู่การเกิดรัฐปาเลสไตน์โดยมีเยรูซาเลมตะวันออกเป็นเมืองหลวง แต่อย่างไรก็ตามข้อตกลงสันติภาพดังกล่าว ยังไม่บรรลุจุดประสงค์

ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับฮามาสเกิดขึ้นหลายครั้ง เนื่องจากฮามาสปฏิเสธไม่ยอมรับรัฐอิสราเอล และต่อต้านข้อตกลงสันติภาพออสโล (Oslo Peace Accords) อย่างรุนแรง โดยได้รับการสนับสนุนจากชาติพันธมิตรในภูมิภาคที่ต่อต้านนโยบายของสหรัฐฯ ในภูมิภาคตะวันออกกลาง อาทิ อิหร่าน ซีเรีย และกลุ่มอิชบอลเลาะห์ ซึ่งเป็นกลุ่มติดอาวุธมุสลิม นิกายชีอะห์ ในเลบานอน ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลและปาเลสไตน์ยังไม่มีทีท่าที่จะสิ้นสุดลง จนกว่าแนวทางที่ระบุให้อิสราเอล-ปาเลสไตน์แบ่งเขตชัดเจน เพื่อเป็นสองรัฐร่วมกันบนพื้นที่ที่เคยเป็นข้อพิพาท ซึ่งเรียกว่า “Two States Solution” แต่ยังไม่เป็นผลเพราะไม่สามารถหาข้อตกลงร่วมกันได้ และความรุนแรงของทั้งสองฝั่งก็ยังคงเกิดขึ้นเรื่อย ๆ

ทั้งนี้การปกครองในปาเลสไตน์เป็นที่น่ากังวลมาตั้งแต่การเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2549 ด้วยผลการเลือกตั้งที่ทำให้กลุ่มฮามาส ที่เคยเป็นกลุ่มใต้ดินหรือมักถูกเรียกว่าเป็นกลุ่มหัวรุนแรง ได้รับชัยชนะอย่างถล่มทลายเหนือพรรคฟาตาคาห์ซึ่งเป็นพรรครัฐบาลเดิมซึ่งเป็นกลุ่มรักเสรีภาพ และแสวงหาสันติภาพเป็นการเลือกตั้งที่แย่งชิงที่นั่งในสภา 132 ที่นั่ง ซึ่งฮามาสได้รับเลือกตั้ง 76 ที่นั่ง หรือเกินกึ่งหนึ่งของที่นั่งทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีอีก 4 ที่นั่งที่เป็นของผู้สมัครอิสระที่มีความใกล้ชิดกับทางกลุ่มฮามาสมากกว่าฟาตาคาห์

สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ฮามาส

ความรุนแรงล่าสุดเกิดขึ้นเมื่อเช้าวินเสาร์ที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ที่ผ่านมากลุ่มฮามาสเปิดฉากโจมตีทางอากาศต่ออิสราเอล ด้วยการยิงขีปนาวุธกว่า 5,000 ลูกออกมาจากฉนวนกาซา และรุกรานเข้าไปในดินแดนอิสราเอล พร้อมทั้งสังหารทหาร ประชาชน และจับตัวประกันไปเป็นจำนวนมาก ภายหลังจากโจมตี นายกรัฐมนตรีเบนจามิน เนทันยาฮู ของอิสราเอลออกมาประกาศว่าประเทศกำลังอยู่ในภาวะสงคราม อย่างไรก็ตามแม้ว่าปาเลสไตน์จะยิงปืนใหญ่และจรวดขีปนาวุธเข้ามาเป็นพันลูก อิสราเอลก็สามารถสกัดกั้นได้ผ่านยุทโธปกรณ์สำคัญอย่าง “ไอรอนโดม” (Iron Dome) หรือ “โดมเหล็ก”

ซึ่งต่อมาในวันจันทร์ที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2566 โยอาฟ แกลลันด์ รบ.กลาโหมอิสราเอล ประกาศยึดคืนพื้นที่สำเร็จและมีคำสั่งปิดล้อมฉนวนกาซาแบบสมบูรณ์ โดยจะไม่มีการส่งกระแสไฟฟ้า น้ำ และอาหารไปยังพื้นที่ฉนวนกาซา และโจมตีทางอากาศต่อฉนวนกาซา ซึ่งเป็นฐานที่มั่นของฮามาสอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สหรัฐฯ ให้การสนับสนุนด้วยการส่งเรือรบและเครื่องบินให้แก่อิสราเอล ซึ่งตลอดระยะการเปิดปฏิบัติการในฉนวนกาซา อิสราเอลได้ใช้กลยุทธ์การโจมตีแบบผสมผสานทั้งการบุกภาคพื้นดิน การโจมตีทางอากาศและการโจมตีจากทางทะเล โดยนายกา ของอิสราเอล ได้ตั้งรัฐบาลเอกภาพ (War Cabinet) เพื่อรับมือกับสงครามที่เกิดขึ้น

สถานการณ์การสู้รบยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งสามารถบรรลุข้อตกลงในการพักรบหยุดยิงระหว่างอิสราเอล-ฮามาส โดยมีประเทศกาตาร์เป็นตัวกลางในการเจรจา ซึ่งจะดำเนินการเป็นเวลา 4 วัน ตั้งแต่วันที่ 24-27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 และขยายเวลาต่อจึงทำให้การพักรบครั้งดังกล่าวใช้เวลา 7 วัน จนถึงวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2566 เวลา 12.00 น. ทำให้ในช่วงเวลาดังกล่าวสามารถให้ความช่วยเหลือในด้านมนุษยธรรมพร้อมทั้งปล่อยตัวประกันของทั้งสองฝ่าย โดยมีการปล่อยตัวประกันถึง 6 รอบรวมทั้งหมด 97 คน เป็นชาวไทย 23 คน ฟิลิปปินส์ 1 คน และอิสราเอล 73 คน

แต่การพักรบก็ยังไม่เป็นผลที่จะทำให้ความรุนแรงของสงครามครั้งนี้จะลดน้อยลง โดยพื้นที่ที่ระยะเวลากการพักรบสิ้นสุดลงทั้งสองฝ่ายก็กลับมาสู้รบ

กันอีกครั้ง ซึ่งทำให้มีผู้เสียชีวิตทันทีกว่า 200 คน ซึ่งสาเหตุของการกลับมาสู้รบกันอีกครั้งเกิดขึ้นมาจากต่างฝ่ายต่างโทษกันว่าอีกฝ่ายละเมิดข้อตกลง โดยอิสราเอลได้เปิดเผยแผนการปล่อยน้ำทะเลทวมูมิงค์ใต้ดินของฮามาสและได้ออกแถลงการณ์ว่าอิสราเอลจะตั้งเขตพิเศษขึ้นมาบนพรมแดนของอิสราเอลเพื่อเป็นพื้นที่กันชนปิดกั้นด้านความมั่นคงและป้องกันกลุ่มฮามาสในอนาคต

เมื่อ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2566 ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ หรือ UNGA ลงมติ 153 เสียง หรือกว่า 3 ใน 5 ของชาติสมาชิกทั้งหมด ให้หยุดยิงฉนวนกาซาทันทีเพื่อมนุษยธรรม โดยมี 10 ประเทศที่ออกเสียงคัดค้าน รวมถึงสหรัฐฯ อิสราเอล และออสเตรเลีย และมี 23 ประเทศงดออกเสียง รวมถึงสหประชาชาติ เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ และยูเครน แต่อย่างไรก็ตาม มติ UNGA ไม่มีผลผูกมัดทางกฎหมาย แต่มีน้ำหนักทางการเมืองและสะท้อนความคิดเห็นของโลกต่อการเกิดสงครามในครั้งนี้

ล่าสุดรัฐบาลสหรัฐฯ ได้ส่ง เจค ซัลลิแวน ที่ปรึกษาความมั่นคงเดินทางไปอิสราเอล เพื่อเรียกร้องให้อิสราเอลลดความรุนแรงของการสู้รบในฉนวนกาซา รวมทั้งกำหนดแนวทางยุติสงคราม แต่ทางฝั่งนายกรัฐมนตรีของอิสราเอลกลับยืนยันว่าจะทำสงครามต่อไปจนกว่าจะเอาชนะกลุ่มฮามาสได้ ถึงแม้จะมีแรงกดดันจากนานาชาติก็ตาม ซึ่งจากการสู้รบทั้งสองฝ่ายส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตล่าสุดรวม 2 ฝ่ายเกิน 19,000 คน ฝ่ายปาเลสไตน์ในฉนวนกาซาเสียชีวิตแล้ว 18,608 คน และมีผู้บาดเจ็บ 50,594 คน ส่วนทางฝ่ายอิสราเอลมีผู้เสียชีวิต 1,200 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ธ.ค. 66)

นอกจากสถานการณ์การสู้รบที่เกิดขึ้นระหว่างอิสราเอล-ฮามาสแล้ว ยังมีการสู้รบรอบๆ อิสราเอลจากกลุ่มติดอาวุธที่สนับสนุนฮามาส อาทิ (1) การสู้รบระหว่างอิสราเอล-กลุ่มเซฆบอลเลาะห์ ซึ่งเป็นการสู้รบบริเวณชายแดนติดกับเลบานอนและซีเรีย และ (2) กบฏยึดยึดเรือขนส่งสินค้า “Galaxy Leader” ของอิสราเอล ในทะเลแดง ทางตอนใต้และได้นำเรือดังกล่าวไปยิงทำเรือของเยเมน ซึ่งเป็นเรือสัญชาติอังกฤษและบริหารงานโดยนิปปอน-ยูเซ็ง ของญี่ปุ่น โดยการกระทำดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางทะเลระหว่างประเทศ

บทวิเคราะห์

สงครามที่เกิดขึ้นในปัจจุบันไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับความขัดแย้งระหว่างสองประเทศนี้ และถึงแม้ว่าสงครามครั้งนี้จะจบลงแต่ความขัดแย้งของทั้งสองประเทศจะยังคงอยู่ตลอดไป จนกว่าจะได้รับการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุดที่หลายฝ่ายต่างสนับสนุนให้เกิดขึ้น คือแนวทางการแก้ปัญหาในรูปแบบ 2 รัฐ (two-state Solution) เป็นการสร้างความเท่าเทียมของสถานะการเป็นรัฐอิสราเอล-รัฐปาเลสไตน์

อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมาภูมิภาคตะวันออกกลางมีการปรับเปลี่ยนดุลอำนาจ มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอิหร่านและซาอุดีอาระเบียจากประเทศคูริกลายเป็นพันธมิตร ซึ่งถือเป็นประเทศที่มีอิทธิพลในภูมิภาคตะวันออกกลาง ทั้งนี้การดำเนินความสัมพันธ์ดังกล่าวมีประเทศจีนเป็นเหตุในการเจรจา จึงทำให้สหรัฐฯ ถูกลดทอนอำนาจลง และเกิดการย้ายขั้วอำนาจขึ้นในตะวันออกกลาง อีกทั้งกลุ่มประเทศในตะวันออกกลางมีความเป็นปึกแผ่นมากขึ้น อาทิ การรับประเทศซีเรียกลับเข้าสู่การเป็นสมาชิกองค์การสันนิบาตอาหรับหลังถูกระงับไปถึง 11 ปี และซาอุดีอาระเบียเกือบจะลงนามในสัญญาสันติภาพกับอิสราเอลผ่านสนธิสัญญาอับราฮัม (Abraham Accord) ซึ่งหากมีการลงนามในฉบับนี้ปาเลสไตน์อาจจะกลายเป็นประเทศที่ถูกลิดเลียมหลังจากที่ประเทศที่เปรียบเสมือนพี่ใหญ่แห่งอาหรับจับมือกับอิสราเอลผู้เป็นศัตรู

ด้วยเหตุนี้การโจมตีเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2566 จึงเป็นสาเหตุจากความขัดแย้งเชิงประวัติศาสตร์และการเปลี่ยนแปลงดุลอำนาจในภูมิภาคตะวันออกกลางของฮามาสจึงเป็นการตัดไฟตั้งแต่ต้นลม เพื่อขัดขวางการลงนามในสนธิสัญญาดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามการโต้กลับของอิสราเอลก็อาจจะนำไปสู่การสูญเสียแรงสนับสนุนจากโลกต่อไปในอนาคต

ผลกระทบและข้อเสนอแนะ

■ ด้านการเมืองและการทูต (Politics-Diplomacy)

สภาวะสงครามที่เกิดขึ้นอาจจะนำมาสู่กระแสการก่อการร้ายชุดใหม่ เพราะสงครามได้ก่อให้เกิดการสูญเสียและวิกฤตต่าง ๆ อาทิ วิกฤตมนุษยธรรม จึงอาจจะเกิดการรวมตัวของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการสูญเสียครั้งนี้ รวมไปถึงอาจส่งผลกระทบต่อทิศทางและการแข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาคตะวันออกกลาง ดังนั้น ประเทศไทยควรติดตามสถานการณ์ด้วยความเข้าใจในบริบทของปัญหาที่มีความซับซ้อน อีกทั้งประเทศไทยถือว่าเป็นประเทศที่รักสงบ และสันติ ดังนั้นการแสดงบทบาททางการเมืองระหว่างประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญ ประเทศไทยควรใช้แนวทางทางการทูตสนับสนุนให้มีการเจรจาเพื่อยุติปัญหาที่เกิดขึ้น โดยไม่ใช้ความรุนแรง

■ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-Economic)

ประเทศไทยได้รับผลกระทบอย่างมาก โดยเฉพาะประเด็นด้านแรงงาน ดังนั้นควรกำหนดนโยบายด้านแรงงานไทยในต่างประเทศ ทั้งระยะสั้น กลาง ยาว รวมถึงกรณีที่แรงงานไทยมีความต้องการกลับไปทำงานต่อที่อิสราเอล รวมทั้งกำหนดแผนรองรับประเด็นด้านเศรษฐกิจของประเทศอันเกิดจากปัญหาหนี้สิน เนื่องจากกลุ่มแรงงานที่กลับมาไม่มีอาชีพและเงินเดือน ทำให้ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้และอาจจะนำไปสู่การก่ออาชญากรรมในสังคมไทยได้ เนื่องจากแรงงานชาวไทยที่ทำงานในอิสราเอลมีจำนวนกว่า 30,000 คน ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นหลังจากที่สงครามจบลง แต่ถ้าหากเกิดสงครามอีกครั้งปัญหาก็จะวนกลับมาแบบเดิม ดังนั้นประเทศควรกำหนดแผนเพื่อรองรับกับปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ ประเทศไทยควรยกระดับและสร้างมาตรฐานรายได้ของเกษตรกรชาวไทย เพื่อให้แรงงานชาวไทยมีความสนใจที่จะทำงานภายในประเทศมากกว่าออกไปทำงานต่างประเทศที่มีความเสี่ยงสูง

■ ด้านข้อมูลข่าวสาร (Information)

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประเทศไทยจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นที่มีความคลาดเคลื่อนและแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากรับรู้จากสื่อต่าง ๆ เพียงด้านเดียวทำให้ขาดความเข้าใจในสถานการณ์ที่ถูกต้องตามความเป็นจริง จึงอาจนำมาสู่การรับรู้และการแสดงออกของประชาชนที่แตกต่างกัน ดังนั้นภาครัฐควรสื่อสารและสร้างการรับรู้ให้ประชาชนชาวไทยอย่างชัดเจน รวมทั้งยังมีแรงงานชาวไทยที่มีความต้องการที่จะกลับไปทำงานในพื้นที่อิสราเอล ควรได้รับการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยงของพื้นที่ที่จะไปทำงาน และสามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง

ที่มา : นันทนา กปิลกาญจน์, ประวัติศาสตร์ตะวันออกกลางในโลกปัจจุบัน, หน้า 7-8

<https://workpointtoday.com/explainer-israel-palestine/>
https://thematter.co/social/israel-relation-with-other-countries/143410#google_vignette
<https://www.finnomena.com/finnomena-ic/israel-palestine-history/>
<https://thestandard.co/hamas-israel-attackreason/>
[Page of roblockykaruna](https://roblockykaruna.com/)
https://www.tnnthailand.com/news/world/158323/#google_vignette/

อาชญากรรมข้ามชาติและความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ตามแนวแม่น้ำโขง

Track II Monitor ฉบับที่ 3/67 (เดือน ธ.ค. 66)

ในช่วงสิบห้าปีที่ผ่านมา การประกอบธุรกิจที่ผิดกฎหมายทุกชนิด ตั้งแต่การพนันไปจนถึงการหลอกลวงออนไลน์ได้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในบริเวณแนวแม่น้ำโขงที่แบ่งเขตแดนระหว่างสปป.ลาว และ เมียนมา การที่แม่น้ำโขงเป็นแกนกลางของการแข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์ ยิ่งส่งผลให้ความพยายามในการต่อต้านขบวนการอาชญากรรมในพื้นที่ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ประเทศในภูมิภาคจึงจำเป็นต้องร่วมมือกันเพื่อควบคุมวงจรอาชญากรรมที่อยู่เบื้องหลังธุรกิจดังกล่าว Track II Monitor โดย ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ฉบับนี้ ขอนำเสนอข้อมูลและมุมมองที่น่าสนใจจากเอกสารเผยแพร่ที่อยู่บนเว็บไซต์ของ International Crisis Group เรื่อง “Transnational Crime and Geopolitical Contestation along the Mekong” สรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

พื้นที่บางส่วนบริเวณแม่น้ำโขงระยะทางกว่า 900 กิโลเมตรในเขต
 รัฐบาลของประเทศเมียนมา และแขวงบ่อแก้วทางตอนเหนือของ สปป.ลาว
 ได้กลายเป็นพรมแดนที่เต็มไปด้วยสิ่งผิดกฎหมายมายาวนาน ตั้งแต่ปี 2554
 เป็นต้นมา คาสโนที่ไม่ได้รับอนุญาต การฟอกเงิน การผลิต และการค้ายาเสพติด
 การหลอกลวงออนไลน์ และการค้าสัตว์ป่าผิดกฎหมาย ล้วนเป็นธุรกิจที่เติบโตขึ้น
 อย่างต่อเนื่อง บางส่วนยังอยู่นอกเหนือการควบคุมของหน่วยงานภาครัฐ
 ธุรกิจผิดกฎหมายเหล่านี้มีมูลค่ามหาศาล เมื่อเทียบกับเศรษฐกิจที่ถูกต้องตาม
 กฎหมายของรัฐบาล และภาคเหนือของ สปป.ลาว ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบอย่าง
 ใหญ่หลวง ในระดับพื้นที่ ส่งผลให้การทุจริตฝังรากลึก ระบบบรรณาภิบาล
 อ่อนแอ และทำลายความสัมพันธ์ของชุมชนทั้งสองพื้นที่

ผลกระทบจากการกระทำผิดกฎหมายตามแนวแม่น้ำโขงบริเวณ
 ชายแดนเมียนมาและ สปป.ลาว ยังได้กระจายไปทั่วทั้งภูมิภาคและนอกภูมิภาค
 อีกด้วย เนื่องจากเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมมีทั้งระดับภูมิภาคและระดับโลก
 นอกจากองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้รับประโยชน์จากสถานะไร้กฎระเบียบ
 หรือการบังคับใช้กฎระเบียบที่ไม่เข้มงวด ยังแสวงหาและใช้ประโยชน์จาก
 ลักษณะทางกฎหมายที่มีความคาบเกี่ยวกันของอำนาจศาลหลายเขต โดยการ
 ย้ายการดำเนินงานจากที่หนึ่ง ไปยังอีกที่หนึ่งอย่างรวดเร็วเพื่อหลบเลี่ยงการ
 จับกุมของเจ้าหน้าที่ การติดตามกลุ่มเหล่านี้ จึงต้องอาศัยแนวทางการประสาน
 งานในระดับภูมิภาค อย่างไรก็ตาม การแข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างจีนและ
 สหรัฐฯ ที่เพิ่มขึ้นทำให้การประสานงานที่ผ่านมามีความซับซ้อนยุ่งยาก รัฐบาล
 ภูมิภาคจึงยังคงพึ่งพาการตอบสนองด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาแบบ
 ฝ่ายเดียว (Unilateral Criminal Justice Response) เป็นหลัก ในการแก้ไขปัญหา
 อาชญากรรมดังกล่าว

แม่น้ำโขงกับการแข่งขันกันระหว่างมหาอำนาจสหรัฐฯ และจีน

แม่น้ำโขงเป็นศูนย์กลางของการแข่งขันระดับอนุภูมิภาค เนื่องจาก
 เป็นทั้งแหล่งน้ำสำคัญและเป็นเส้นทางการขนส่ง และการค้าเชิงยุทธศาสตร์
 จนถึงปัจจุบัน จีนได้สร้างเขื่อนแล้ว 11 แห่งในบริเวณตอนบนของแม่น้ำโขง
 เพื่อกักเก็บน้ำในช่วงฤดูแล้ง และดำเนินการอื่น ๆ ซึ่งส่งผลเสียต่อประเทศที่
 อยู่ปลายน้ำรวมถึงไทย เขื่อนของจีนมีส่วนทำให้เกิดภัยแล้งบริเวณปลายน้ำ
 ประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่างจึงมีความกังวลอย่างเฉียบ ว่าเป็นจีนอาจกำลังใช้เขื่อน
 เป็นแหล่งสร้างประโยชน์ส่วนตนอยู่หรือไม่

แม้ว่าจะมีผลประโยชน์หลักบนแม่น้ำโขงตอนบน แต่แทบไม่มีความ
 ร่วมมือในการจัดการกับปัญหาอาชญากรรม ทั้งนี้ เนื่องจากมีการแข่งขันกัน
 เพื่อแย่งชิงอิทธิพลเหนืออนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ระหว่างจีนและสหรัฐฯ ซึ่งทั้งสอง
 มหาอำนาจมองว่า แม่น้ำโขงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในมุมมองของสหรัฐฯ นั้น
 เห็นว่าจีนกำลังทำลายผลประโยชน์ด้านความมั่นคงในระยะยาวของสหรัฐฯ
 มากขึ้นเรื่อย ๆ รวมถึงการเป็นพันธมิตรกับไทยด้วย ในขณะที่จีนเชื่อว่าการ
 แสดงตัวตนในฐานะประเทศที่มีอำนาจในภูมิภาคนั้นมีความเหมาะสมและ
 สอดคล้องกับสถานะของตนในฐานะมหาอำนาจโลก

การเพิ่มขึ้นของอำนาจและความทะเยอทะยานในภูมิภาคของจีน
 เป็นผลให้ความร่วมมือกันระหว่างจีน และรัฐบาลของประเทศตะวันตกเพื่อ
 ดำเนินการต่ออาชญากรรมข้ามชาติในแม่น้ำโขงถูกจำกัด ทั้งยังเป็นเครื่อง
 ทดสอบความสัมพันธ์อันยาวนานของสหรัฐฯ กับไทย และประเทศอื่น ๆ การ
 ที่แม่น้ำโขงกลายเป็นศูนย์กลางของการแข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์ของมหาอำนาจ
 ส่งผลให้ประเทศอื่น ๆ ในลุ่มน้ำโขงต่างรู้สึกกดดันมากขึ้นในการต้องเลือกข้าง
 และเป็นเรื่องยากในการที่จะสร้างสมดุลความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศ
 ให้เกิดขึ้น

อาชญากรรมข้ามชาติในแม่น้ำ

อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในแม่น้ำโขงในช่วงเวลาที่ผ่านมา
 ผ่านมานั้นก่อให้เกิดผลกำไรหลายหมื่นล้าน
 ดอลลาร์ ซึ่งผลักดันให้กลุ่มอาชญากร
 ลงทุนทำคาสโน และโครงสร้างพื้นฐาน
 ขนาดใหญ่รองรับการดำเนินธุรกิจที่ผิด
 กฎหมาย ในขณะเดียวกัน การบังคับใช้
 กฎหมายที่ยังไม่เข้มงวดการปลูกฝิ่น
 บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ จนกลายเป็น

แหล่งผลิตฝิ่นผิดกฎหมายที่ใหญ่ที่สุดในโลก การติดสินบน และการคอร์รัปชัน
 ก็เป็นการส่งเสริมให้การกระทำผิดกฎหมายเหล่านี้เติบโตมากขึ้น จนทำลาย
 สถาบันของรัฐในภูมิภาคนี้ ตัวอย่างกิจกรรมผิดกฎหมายที่สำคัญ ระบุได้ ดังนี้

▪ **การหลอกลวงทางไซเบอร์** ดำเนินการโดยแก๊งอาชญากรเชื้อสาย
 จีนที่มีการหลอกลวงหนุ่มสาวจากประเทศจีน มาเลเซีย ไทย เอเชียใต้ และไกล
 ไปถึงไนจีเรีย บราซิล และสาธารณรัฐจอร์เจีย โดยมุ่งเป้าไปที่เหยื่อจากทั่วโลก
 อาทิการหลอกลวงให้ลงทุนออนไลน์ การหลอกลวงให้รัก (Romance Scam) และอื่น ๆ

▪ **การฟอกเงิน** มีการฟอกเงินจำนวนมากใน Golden Triangle
 SEZ โดยเฉพาะที่ Kings Romans Group มีธุรกรรมเงินสดหลายล้านดอลลาร์
 ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชญากรรมระบุว่า โครงการก่อสร้างในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
 ล้วนเป็นช่องทางในการฟอกเงิน

▪ **อาชญากรรมสัตว์ป่า** แม้อาณาที่เพาะพันธุ์สัตว์ จะถูกทำ
 เครื่องหมายว่าเป็น “สวนสัตว์” บนแผนที่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่สถานที่
 ดังกล่าวมี หมู และเสือจำนวนมาก องค์กรตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม
 (Environmental Investigation Agency : EIA) ตั้งชื่อสถานที่นี้ว่า เป็นฟาร์ม
 เสือ และหมู และโรงฆ่าสัตว์ผิดกฎหมายในปี 2561 Crisis Group ยังพบขวดไวน์
 กระตุกเสื่อที่วางขายในเขตเศรษฐกิจพิเศษคิงส์โรมันส์อีกด้วย

รัฐบาลแห่งเมียนมา ศูนย์กลางของกิจกรรมผิดกฎหมาย

ท่ามกลางความขัดแย้งหลายทศวรรษระหว่างกองทัพเมียนมาและ
 กลุ่มติดอาวุธชาติพันธุ์ รัฐบาลกลายเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมผิดกฎหมายใน
 อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงมายาวนาน โดยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการผลิตคริสตัลเมท
 แอมเฟตามีน ที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลกเช่นเดียวกับเฮโรอีน ซึ่งให้ผลกำไร
 มหาศาล ยาเสพติดเป็นหัวใจสำคัญของเศรษฐกิจที่นำมาซึ่งอาชญากรรมและ
 ความขัดแย้ง รัฐบาลยังเป็นที่ตั้งของคาสโนอย่างน้อย 60 แห่ง และมีแนวโน้ม
 เพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้รับการควบคุม และเป็นแหล่งฟอกเงินและ
 อาชญากรรมอื่น ๆ คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน
 เกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force : FATF) ระบุว่า ในช่วงไม่กี่ปี
 ที่ผ่านมามีเงินได้ปราบปรามคาสโน และการพนันออนไลน์เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ
 เป็นผลให้ธุรกิจเหล่านี้ย้ายหนีไปยังพื้นที่ที่ไกลขึ้น รวมถึงย้ายไปตั้งในเขต
 เศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำใน สปป.ลาว และเมืองท่าหลักในรัฐฉาน
 ที่อยู่ใกล้เคียง

บทสรุป

เนื่องจากการปล่อยให้ธุรกิจผิดกฎหมายในภูมิภาคได้เฟื่องฟูต่อไป
 นั้น ย่อมจะส่งผลเสียหายเป็นอย่างมาก จีนและสหรัฐฯ จึงควรสนับสนุนความ
 พยายามในระดับภูมิภาค โดยละทิ้งการแข่งขันกันเพื่อรับมือกับผลกระทบ
 ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ปัญหาอาชญากรรมที่ซับซ้อนในแม่น้ำโขง
 คิดเป็นมูลค่าจำนวนเงินมหาศาล ซึ่งอาจมากกว่ามูลค่าทางเศรษฐกิจของบาง
 ประเทศในภูมิภาคนี้ แนวทางแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง และการดำเนินการ
 ด้านยุติธรรมทางอาญาเป็นเพียงการแก้ไขปัญหาระยะสั้นเท่านั้นแต่ยังมิได้
 จัดการกับสาเหตุที่อยู่เบื้องหลัง เนื่องจากความท้าทายมีหลายมิติ ควรมีการ
 แบ่งปันข่าวกรองในระดับพหุภาคีกับประเทศสมาชิก มีการดำเนินการบังคับใช้
 กฎหมายร่วมกัน และมีการทำงานร่วมกันหลายหน่วยงาน ซึ่งรวมถึงหน่วยงาน
 ด้านศุลกากรตรวจคนเข้าเมือง การเงิน และการค้า เพื่อแก้ไขปัญหาระแสการ
 ฟอกเงินที่ผิดกฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้การประสานงาน
 ข้ามเขตอำนาจศาล ยังสามารถช่วยป้องกันองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้มากขึ้น
 ดังนั้น การปรับปรุงความร่วมมือระหว่างประเทศจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่สุด

ที่มา: <https://www.crisisgroup.org/asia/south-east-asia/myanmar/332-transnational-crime-and-geo-political-contestation-mekong>

ผลการประชุมโลกอื่น COP28

SSC Current Issue ฉบับที่ 4/67 (เดือน ธ.ค. 66)

สถานการณ์ปัจจุบัน

การประชุมว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 28 หรือ COP28 จัดขึ้น ระหว่างวันที่ 30 พ.ย.-12 ธ.ค. 66 ที่นครดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โดยมีสุลต่าน บิน อาห์เหม็ด อัลจาเบอร์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารบริษัทบริหารธุรกิจน้ำมัน (Adnoc) เป็นประธาน COP28 โดยมีประเทศเข้าร่วมการประชุมทั้งหมด 123 ประเทศ ภายใต้ธีม “การมองข้อตกลงสนธิสัญญา Paris ผ่านมุมมองของโลก ความเป็นจริงและสภาพอากาศปัจจุบัน” เพื่อหาทางเตรียมความพร้อมและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกในอนาคต

ตลอดปี 2023 สัญญาณความแปรปรวนและระดับความรุนแรงของวิกฤติภูมิอากาศปรากฏให้เห็นมากขึ้นเรื่อย ๆ เริ่มตั้งแต่การยุติลงของยุคโลกร้อน (Global Warming) เข้าสู่ยุคโลกเดือด (Global Boiling) ตามข้อมูลจากรายงานขององค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (World Meteorological Organization) ที่ยืนยันว่าปี 2023 จะเป็นปีที่อุณหภูมิโลกสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ การประชุม COP28 จึงเป็นความหวังที่จะทำให้เกิดความร่วมมือของประชาคมโลกในการหยุดยั้งวิกฤติทางสิ่งแวดล้อมครั้งใหญ่ของมวลมนุษยชาติได้จริงหรือไม่ ท่ามกลางข้อกังขานานัปการ อีกทั้งยังเป็นปีแรกที่หีบยกประเด็นระบบอาหารและเกษตรกรรม ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวการสำคัญของการผลิตก๊าซเรือนกระจกขึ้นมาระดมความคิด เพื่อรับมือและลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

จุดประสงค์ในการประชุม COP28

จากผลการประชุม COP27 ซึ่งให้ความสำคัญกับภาวะโลกรวนที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้จุดมุ่งหมายในการประชุม COP28 คือ ต้องการทำให้เป้าหมายในการจำกัดอุณหภูมิโลกในระยะยาวไม่เกิน 1.5 องศาเซลเซียสนั้นสามารถปฏิบัติได้จริง โดยแบ่งจุดประสงค์ในการพูดคุยออกเป็น 3 ส่วนสำคัญ คือ

1. **แนวทางการปรับตัวเข้าสู่สถานะโลกที่แปรปรวน** ว่าด้วยแนวทางการปรับตัวของภาคธุรกิจและสังคมให้เข้ากับภาวะอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป อาทิ การหาแนวทางการปลูกพืชให้สอดคล้องกับสถานะภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง

2. **การอัดฉีดเม็ดเงินเพื่อสนับสนุนนโยบายสีเขียว** ว่าด้วยแนวทางการหาเม็ดเงินมาอัดฉีดและสนับสนุนในการช่วยให้การจัดทำนโยบายสีเขียวของภาครัฐและการเปลี่ยนผ่านธุรกิจของเอกชนเข้าสู่ธุรกิจสีเขียวอย่างเป็นระบบ

3. **การใช้พลังงานหมุนเวียน** ว่าด้วยแนวทางในการเปลี่ยนผ่านการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลสู่พลังงานหมุนเวียน ซึ่งการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดในการสร้างภาวะโลกร้อน

นอกจากนี้ ประเด็นที่ได้รับความสำคัญเป็นพิเศษและกลายเป็นความท้าทายของการประชุม COP28 คือ การเปลี่ยนผ่านการใช้พลังงานเข้าสู่พลังงานสะอาด โดยมีการพูดถึงคำว่า “Phase out Fossil Fuel” กล่าวคือการยุติการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลโดยทันที โดยหากมีการกำหนดนโยบายดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของโลกอย่างมาก ซึ่งการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่การใช้พลังงานหมุนเวียน เป็นปัญหาในแนวความคิดระหว่างกลุ่มประเทศตะวันตกรวมถึงกลุ่มประเทศหมู่เกาะ ที่ต้องการให้ยุติการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลโดยทันที เนื่องจากสภาพอากาศที่ย่ำแย่ทำให้เกิดอุทกภัยบ่อยครั้ง และบางประเทศมีแนวโน้มที่จะจมลงใต้ทะเล และกลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันที่เชื่อว่าสถานะอากาศแปรปรวนที่เกิดขึ้นไม่ได้มาจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล และยังมองการยุติการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจะพาโลกย้อนกลับเข้าสู่ยุคหิน

ความขัดแย้งดังกล่าวเริ่มมีตั้งแต่การเลือกประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เป็นผู้จัดการประชุมและประธานการประชุมซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศผู้ผลิตน้ำมันอันดับต้น ๆ ของโลก ประเทศนี้ได้แต่งตั้งสุลต่าน บิน อาห์เหม็ด อัลจาเบอร์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารบริษัทบริหารธุรกิจน้ำมัน เป็นประธาน COP28 ทั้ง

ที่เชื้อเพลิงฟอสซิลอย่างน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหิน อีกทั้ง อัลจาเบอร์ยังประกาศแผนขยายการผลิตน้ำมันเพิ่มขึ้นอีกด้วย

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้การประชุมไม่สามารถร่างสัญญาประชาคม และผลสรุปการประชุมได้ตามกรอบเวลาเนื่องจากในข้อตกลงการประชุมร่างแรกไม่มีการพูดถึงการยุติหรือลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลซึ่งทำให้กลุ่มประเทศตะวันตกบางส่วนและกลุ่มประเทศหมู่เกาะไม่ยอมลงนามในข้อตกลงดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการประชุมล่วงเวลา

บทสรุปการประชุม COP28

จากการประชุม COP28 สามารถแบ่งเนื้อหาการประชุมออกเป็น 6 ส่วนสำคัญ

1. **การเปลี่ยนผ่านสู่การใช้พลังงานสะอาด** เป็นหัวข้อที่มีการประชุมกันยาวนานที่สุด เนื่องจากความเห็นที่ไม่ตรงกันระหว่างกลุ่มประเทศตะวันตก รวมถึงประเทศหมู่เกาะต่างๆ ซึ่งมีความคิดเห็นขัดแย้งกับประเทศผู้ผลิตน้ำมันจึงทำให้โครงสร้างของบทสรุปการประชุมนั้นเปลี่ยนแปลงไปมาและล่าช้า แต่ในที่สุดก็สามารถสร้างข้อตกลงประวัติศาสตร์ว่าด้วย **ข้อตกลงการเริ่มลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจนสามารถเปลี่ยนเป็นพลังงานสะอาดได้ทั้งหมด** (Transition away from fossil fuels) โดยทุกประเทศต้องร่วมกันทำ 3 สิ่งสำคัญ ได้แก่ (1) การเพิ่มกำลังการผลิตพลังงานสะอาดให้เพิ่มขึ้น 3 เท่า และลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจนเป็นศูนย์ ในเวลา 6 ปี (2) ปกป้องผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายเปลี่ยนผ่านการใช้พลังงาน (3) คำนึงถึงผลกระทบของประเทศที่กำลังพัฒนาที่ต้องจ่ายต้นทุนในการเปลี่ยนผ่าน

2. **การปรับตัวทางสภาพอากาศของประเทศที่กำลังพัฒนา** ว่าด้วยปัญหาทางสภาพอากาศที่ประเทศกำลังพัฒนาประสบ อาทิ ปัญหาสภาวะอากาศสุดขั้ว ปัญหาระดับน้ำทะเล เป็นต้น โดยร่วมกันหาแนวทางป้องกันและบรรเทาผลกระทบดังกล่าวทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงการให้การสนับสนุนแก่ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อบรรเทาปัญหาและรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมผ่านการลงทุนและกองทุนที่จัดตั้งไว้

3. **Green Finance** ว่าด้วยการพัฒนากลไกทางการเงินเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาทางภูมิอากาศ โดยประเทศที่พัฒนาแล้วสนับสนุนทางการเงินให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาและด้อยพัฒนาในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นจำนวนเงิน **หนึ่งแสนดอลลาร์ต่อปี** อาทิ การอนุมัติกองทุนสินเชื่อให้แก่ธุรกิจสีเขียว การคิดภาษีคาร์บอน โดยต้องคำนึงถึง 3 ส่วน ได้แก่ **ความเข้าถึงได้ มีประสิทธิภาพในการใช้จ่าย และความโปร่งใส** เป็นสำคัญ รวมถึงการเปิดตัวองค์กรเฉพาะกิจเพื่อการเก็บภาษีระหว่างประเทศ โดยมีหน้าที่คือ เก็บภาษีมลภาวะจากอุตสาหกรรม เช่น การขนส่งทางเรือและทางอากาศ และใช้เงินเหล่านั้นในการต่อสู้กับวิกฤติสภาพอากาศ

4. **การตรวจวัดและประเมินผลทางสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง** ว่าด้วยการตรวจวัดและวัดผลการดำเนินการเพื่อเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศตามข้อตกลงสนธิสัญญา Paris อย่างจริงจัง โดยแต่ละประเทศต้องอธิบายการวัดผล และแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนหรือแนวทางการแก้ไขหากไม่สามารถปฏิบัติได้

5. **การกำหนดว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเท่ากับปัญหาสุขภาพ** ว่าด้วยการอภิปรายความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมนั้นมีความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกัน โดยปัญหาด้านสุขภาพเพิ่มขึ้นตามปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยยะสำคัญ

6. **การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ธุรกิจสีเขียวของภาคเอกชนอย่างเป็นธรรม** ว่าด้วยการหาแนวทางที่ยุติธรรมให้แก่ภาคธุรกิจ ในการปรับตัวเข้ากับนโยบายทางสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

ซึ่งจากผลประชุมที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ตามมาในกลุ่มนักกิจกรรมสิ่งแวดล้อม ในเรื่องนโยบายการลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลที่นักกิจกรรมมองว่าเต็มไปด้วยช่องโหว่ ซึ่งจะทำให้ตัวนโยบายดังกล่าวอ่อนแอลง รวมถึง **การเงินเพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Finance)** เนื่องจากมีปริมาณเม็ดเงินที่น้อยมาก เนื่องจากผลการศึกษางานวิจัยชี้ว่า ความเสียหายและความสูญเสียในประเทศกำลังพัฒนาทะลุ 4 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปีไปแล้ว แต่เงินทุนสนับสนุนกองทุนนี้กลับมีไม่ถึง 0.2% ของปริมาณความต้องการทั้งหมด โดยต้องติดตามว่านโยบายการเปลี่ยนผ่าน

เข้าสู่พลังงานหมุนเวียนและการลดใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจะสามารถทำได้จริงเพียงใด รวมถึง นโยบายการสนับสนุนทางการเงินให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาและ ด้อยพัฒนา จะมีเงื่อนไขอย่างไรอีกทั้งประเทศผู้สนับสนุนเงินทุนจะสามารถช่วยเหลือ ได้มากน้อยเพียงใด

ประเทศไทยในเวที COP28

ในการประชุมครั้งนี้ ประเทศไทยได้ส่ง พล.ต.อ. พัชรวาท วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เป็นผู้แทนเข้าร่วมการประชุม

โดยการประชุมรัฐภาคี COP28 ประเทศไทยเสนอ 4 ประเด็น สำคัญ ดังนี้

1. การขับเคลื่อนนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับโลก ระดับประเทศ ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่
2. เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
3. กลไกการเงินด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านการเพิ่ม ประสิทธิภาพของกองทุนสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต
4. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกระดับ

ในที่ประชุม ไทยมีความมุ่งมั่นในการดำเนินการตามเป้าหมาย โดย จะมีแผนการปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายตาม

แผนการลดก๊าซเรือนกระจกในปี พ.ศ. 2573 นอกจากนี้ จะเร่งผลักดัน พระราชบัญญัติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการจัดทำ แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ให้ออกมาเป็นหลักใน การทำงานของประเทศโดยเร็วที่สุด อีกทั้งยังกล่าวสนับสนุนการระดมเงิน แส่นล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ภายในปี พ.ศ. 2568 ที่จะดำเนินการโดยประเทศ พัฒนาแล้ว เพื่อนำมาเป็นแรงผลักดันการเปลี่ยนแปลง และรองรับผลกระทบ ในประเทศกำลังพัฒนา ที่จะเกิดขึ้นจากเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคี จึงคาดหวังที่จะได้เห็นความชัดเจนของกองทุน สำคัญการสูญเสียและความเสียหายในการประชุม COP28 และหวังเป็น อย่างยิ่งว่าการร่วมมือกันในระดับโลกจะนำไปสู่เส้นทาง 1.5 องศาเซลเซียส ตามเป้าหมายของความตกลงปารีสให้สำเร็จ โดยประเทศอาเซอร์ไบจาน จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม COP29 ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2567

- ที่มา : (1) <https://www.sdgmovement.com/2023/11/29/cop-28-proposal-to-thailand/>
 (2) <https://www.bbc.com/thai/articles/c519wen0eldo>
 (3) <https://www.cop28.com/en/>
 (4) <https://www.thairath.co.th/news/foreign/2748241>
 (5) <https://www.thairath.co.th/news/local/2746994>
 (6) <https://www.reuters.com/business/environment/countries-push-cop28-deal-fossil-fuels-talks-spill-into-overtime-2023-12-17/>

ความท้าทายของกองทัพเมียนมา กรณี “Operation 1027”

SSC Focus ฉบับที่ 4/67 (เดือน ม.ค. 67)

เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2566 กองกำลังติดอาวุธชาติพันธุ์ 3 กลุ่ม ได้แก่ กองกำลังโกก้าง (Myanmar National Democratic Alliance Army: MNDA) กองกำลังตะอั้ง (Ta'ang National Liberation Army: TNLA) และกองกำลังอาระกัน (Arakan Army: AA) ซึ่งรวมตัวกันในนามพันธมิตร ภราดรภาพ (The Brotherhood Alliance) ได้บุกโจมตีและเข้ายึดฐาน ที่มั่นทางการทหารของฝ่ายความมั่นคงเมียนมาหลายพื้นที่ในภาคเหนือ ของรัฐฉานโดยที่ฝ่ายเมียนมาไม่ทันตั้งตัว ภายใต้ปฏิบัติการชื่อว่า “Operation 1027” นับเป็นหนึ่งเหตุการณ์สำคัญของสงครามกลางเมือง เมียนมาที่นำมาซึ่งความท้าทายต่อกองทัพเมียนมาอย่างยิ่ง เนื่องจากพื้นที่ การสู้รบนั้นเป็นเส้นทางการค้าหลักตามแนวระเบียงเศรษฐกิจจีน-เมียนมา นอกจากนี้ เมืองเล่าก๋าย ยังเป็นแหล่ง บ่อนกาสิโน และบ่อนการพนัน ออนไลน์ รวมถึงธุรกิจหลอกลวงในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีการหลอกลวงให้ไป ทำงาน รวมถึงการหลอกลวงให้มีการโอนเงินผ่านคอลเซ็นเตอร์ซึ่งส่ง ผลกระทบต่อหลายชาติรวมถึงประเทศไทย

เล่าก๋าย เป็นเมืองชายแดนทางตอนเหนือของรัฐฉาน ติดกับ จังหวัดหลินชางในมณฑลยูนนานของจีน ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวจีนโกก้าง รัฐบาลเมียนมาให้สิทธิชาวโกก้างปกครองตนเองโดยกำหนดให้เป็นเขตปกครอง พิเศษที่ 1 มีเล่าก๋ายเป็นเมืองศูนย์กลาง กองกำลังโกก้าง (MNDA) จัดตั้งโดย เฝิง เจียเซิง (Peng Jiasheng) เมื่อปี พ.ศ. 2532 ต่อมากองกำลังโกก้างถูก กัดดันให้แปรสภาพเป็นกองกำลังพิทักษ์ชายแดน (Border Guard Force : BGF) ภายใต้การควบคุมของกองทัพเมียนมา แต่ เฝิง เจียเซิง ปฏิเสธข้อเสนอ ดังกล่าวจึงเกิดการเผชิญหน้ากับกองทัพเมียนมา จากนั้น มิน อ่อง ไหล่ ได้ไป ชักชวน ไป สั่วเฉิง (Bai Suoqian) รองผู้บัญชาการ MNDA ให้ก่อกบฏขับไล่ เฝิง เจียเซิง ทำให้บางส่วนของ MNDA ที่จงรักภักดีต่อ ไป สั่วเฉิง ได้แปรมา เป็น BGF 1006 ซึ่งเป็นหน่วยทหารชายแดนขึ้นกับกองทัพเมียนมา เข้าดูแล เมืองหลวงเล่าก๋าย และสนับสนุนให้มีการลงทุนกิจการกาสิโนและธุรกิจสีเทา ครบวงจร เพื่อสร้างรายได้ให้กับเมือง ส่วนทหารที่ยังอยู่ MNDA ได้ย้ายขึ้นไป ตั้งฐานทางเหนือของเมืองเล่าก๋ายและยังคงต่อสู้กับกองทัพเมียนมาอย่างต่อเนื่อง

ธุรกิจสีเทาในเล่าก๋ายได้ขยายออกไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ในเมียนมา และนำไปสู่อาชญากรรมหลายรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การค้ามนุษย์ ยาเสพติดตั้งแต่กลางปี พ.ศ. 2566 เป็นต้นมา ได้มีการกวาดล้างอาชญากรรม ตามแนวชายแดนรัฐฉาน-จีนอย่างจริงจัง ซึ่งสามารถจับกุมแก๊งอาชญากรชาวจีน ส่งตัวกลับไปดำเนินคดีในจีนได้นับพันคน อย่างไรก็ตาม ปัญหาทุนสีเทาใน

เมืองเล่าก๋ายมีความซับซ้อน เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของกลุ่มอิทธิพลใหญ่ ในพื้นที่ และเงินยังไม่ได้รับความร่วมมือจากกองทัพเมียนมาในการปราบปราม เท่าที่ควร

การที่ The Brotherhood Alliance ซึ่งเป็นกลุ่มพันธมิตรที่มีการ สนธิกำลังกันระหว่าง MNDA, TNLA และ AA เข้าบุกยึดเมืองเล่าก๋ายคืน จากหน่วยทหารของกองทัพเมียนมาได้สำเร็จในปฏิบัติการ 1027 ถือเป็นการ ทำทายกองทัพเมียนมาและกลุ่มทุนสีเทาอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน และเป็นที่น่า จับตามองต่อไปถึงท่าทีของกองกำลังโกก้างและพันธมิตรในการหลายแห่ง ธุรกิจในสีเทา รวมถึงความร่วมมือกับจีนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

หากย้อนไปในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม 2562 ได้มีเหตุการณ์คล้าย กับปฏิบัติการ 1027 โดยกลุ่มพันธมิตรภาคเหนือ มีปฏิบัติการลักษณะเดียวกัน ในพื้นที่เดียวกัน คือ แนวทางหลวงหมายเลข 3 และ 34 ซึ่งเป็นเส้นทางหลัก ในการขนส่งสินค้าของจีนกับเมียนมา ผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากเหตุการณ์ เริ่มปะทุขึ้นในสิงหาคม 2562 ทำให้การค้าขายระหว่างจีนกับเมียนมา ที่ด่านชายแดนหมู่เจี๋ยและซิงฮ่วยเหอ ต้องหยุดไปนานกว่า 1 เดือน ทำให้ทางการเงิน ต้องเข้ามาเป็นตัวกลางจัดให้มีการเจรจากันหลายรอบเพื่อหาทางออก ร่วมกันระหว่างตัวแทนรัฐบาลเมียนมา กองทัพเมียนมา ตัวแทนพันธมิตร ภาคเหนือ ตลอดจนตัวแทนกองกำลังติดอาวุธชาติพันธุ์ที่มีความสัมพันธ์กับ พันธมิตรภาคเหนือ เพื่อหาทางออก จนเมื่อเกิดการระบาดของ โควิด-19 ในจีนเมื่อปลายปี 2562 และลามเข้าสู่เมียนมาต้นปี 2563 กระบวนการ ทุกอย่างที่กำลังดำเนินอยู่ ทั้งการเจรจาและการรบ ได้เงียบหายไป

สำหรับปฏิบัติการ 1027 ที่เริ่มขึ้นตั้งแต่ตุลาคม 2566 เป็นต้นมานั้น พันธมิตรภราดรภาพสามารถบุกโจมตี ยึดฐานที่มั่นของทหาร ตำรวจเมียนมา และ BGF ได้มากกว่า 160 จุด และมีชาวต่างชาติ ถูกกองทัพรัฐบาลทหาร เมียนมาควบคุมตัวไว้ที่เมืองเล่าก๋าย รวมถึงชาวไทยที่ถูกล่อลวงไปบังคับใช้ แรงงานในธุรกิจหลอกลวงทางออนไลน์ อย่างไรก็ตามคนไทยในเล่าก๋ายได้รับการ ช่วยเหลือจาก “ทหารไทย-เมียนมา” ร่วมรับส่งที่จุดผ่านแดนถาวรสะพาน มิตรภาพแม่น้ำสายแห่งที่ 1 ไทย-เมียนมา สำหรับการปฏิบัติการช่วยเหลือ คนไทยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับ โดยมีหน่วยเฉพาะกิจทัพเจ้าตาก กองกำลังผาเมืองและคณะกรรมการชายแดนส่วนท้องถิ่นไทย-เมียนมา หรือ TBC เป็นหน่วยปฏิบัติหลัก ในเวลาต่อมากระทรวงความมั่นคงสาธารณะ โดย สำนักงานตำรวจเมืองเวินโจว มณฑลเจ้อเจียง สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ออก หมายจับชาวจีนโกก้าง 4 คน ในข้อหาเป็นตัวการ ผู้กระทำ และผู้ยู่เบื้องหลัง อาชญากรรมหลากหลายประเภทที่เกิดขึ้นในพื้นที่พิเศษหมายเลข 1 เขต ปกครองตนเองชนชาติโกก้าง ภาคเหนือของรัฐฉาน โดยเฉพาะในเมืองเล่าก๋าย อาชญากรรมที่กลุ่มคนเหล่านี้ได้ร่วมกันทำตามที่ระบุไว้ในหมายจับ ประกอบด้วย

การฉ้อโกงทางออนไลน์ การลักพาตัว การหลอกลวง หน่วงเหนี่ยวกักขัง ขูกรรโทษกษา และเมื่อมกราคม 2567 รัฐบาลทหารเมียนมาออกมายอมรับว่าได้ถอนกำลังออกจากเมืองเล่าก๋าย ในรัฐฉาน หลังเมืองดังกล่าวถูกยึดครองโดยพันธมิตรกลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธที่ต่อสู้กับการมานานหลายเดือน

ความท้าทายของกองทัพเมียนมา

1) “แรงกดดันของเงินที่ต้องการกวาดล้างอาชญากรรมที่เกิดขึ้นตามแนวชายแดน” โดยทางการจีนได้กดดันฝ่ายความมั่นคงของเมียนมา รวมถึงผู้บริหารของเขตปกครองตนเองหลายแห่ง ให้ปราบปรามธุรกิจสีเทาตามแนวชายแดนรัฐฉาน-จีน อย่างจริงจัง ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2566 เป็นต้นมา เริ่มมีการจับกุมอาชญากรชาวจีนนับพันคนส่งตัวกลับไปดำเนินคดีในจีนหลายระลอกพื้นที่ซึ่งกลุ่มจีนเทาถูกจับได้มีทั้งจากในเมืองปักกิ่ง เขตปกครองตนเองชนชาติว้า เมืองชิงฮ่วยเหอ เล่าก๋าย เขตปกครองตนเองโกก้าง และเมืองหมู่เจ๋

2) “ปฏิบัติการ 1027 อาจส่งผลลงใจให้กับกองกำลังชาติพันธุ์ติดอาวุธอื่น ๆ ทำตาม” ดังเช่นที่ กองกำลังของชนชาติคะยาหรือคะเรนนิ ภายใต้การนำของกองกำลังพิทักษ์ชนชาติคะยา (Karen Nationalities Defense Force) กองกำลังแนวร่วมปลดปล่อยชนชาติคะยา (Karen National People’s Liberation Front) กองทัพคะยา (Karen Army) และบางส่วนของกองกำลังพิทักษ์ประชาชน เปิดปฏิบัติการภายใต้รหัส “Operation 1111” เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2566 พยายามจะยึดเมืองลอยก่อ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการเมืองการปกครองของรัฐคะยา และในภูมิภาคสะกาย (Sagaying) ซึ่งกองกำลังป้องกันประชาชน (PDF) ได้ใช้ช่วงเวลาที่รัฐบาลทหารเมียนมาเพิกเฉยพล้ำร่วมมือกับกำลังหลายร้อยคนจาก KIA และ AA เข้ายึดเมืองเกาลิน (Kawlin) และกำลังโจมตีเมืองติกเยียง (Tigyaing) ที่อยู่ริมแม่น้ำอิรวดีอันเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ

3) กำลังรบของกองทัพเมียนมาที่ลดลงอย่างมาก โดยในระยะสองปีที่ผ่านมา หลังจากการยึดอำนาจ และเผชิญหน้ากับการต่อต้านอย่างหนักจากชาวเมียนมาเองและกองกำลังของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอยู่เดิม ทำให้กองทัพเมียนมา ต้องสูญเสียกำลังพลเป็นจำนวนมาก

4) BGF ในรัฐกะเหรี่ยงได้ประกาศตัดความสัมพันธ์กองทัพเมียนมา โดยไม่ขอรับเงินเดือนและการสนับสนุนทุกรูปแบบจากกองทัพเมียนมาอีกต่อไป

หลังจากที่ BGF ถูกกดดันอย่างหนักให้กวาดล้างธุรกิจสีเทา โดยเฉพาะการฉ้อโกงทางออนไลน์ของอาชญากรชาวจีนหลายแห่งตามแนวชายแดนในจังหวัดเมียวดี ตรงข้ามกับอำเภอแม่สอดและแม่ระมาด จังหวัดตากของไทย โดยเฉพาะโครงการเมืองใหม่ “ซเวโก๊กโก่ (Swe Kokko)”

ข้อเสนอแนะต่อไทยและกองทัพไทย

1) ในฐานะประเทศเพื่อนบ้านของเมียนมา ไทยควรให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมต่อผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาตามหลักสิทธิมนุษยชน แต่ต้องไม่ให้สถานะเป็นผู้พักพิงแบบถาวรเนื่องจากยากต่อการส่งกลับหลังสถานการณ์คลี่คลาย

2) กองทัพควรรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับรัฐบาลเมียนมาผ่านกลไกที่มีอยู่ทั้งกลไกทางการทูต และกลไกในระดับกองทัพ เช่น ประชุมคณะกรรมการระดับสูง (High Level Committee : HLC) ไทย-เมียนมา ซึ่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดทั้ง 2 ประเทศ เป็นประธานร่วมกัน และการประชุมในระดับคณะกรรมการชายแดนส่วนท้องถิ่นเมียนมา-ไทย (Township Border Committee: TBC) ซึ่งเป็นกลไกระดับท้องถิ่น

3) กองทัพควรแจ้งให้เมียนมาระมัดระวังในการปฏิบัติการทางทหารตามแนวชายแดนไทย-เมียนมา ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อไทย เนื่องจาก (1) กองทัพไทยต้องปฏิบัติตามกฎการใช้กำลัง ในกรณีที่มีสถานการณ์ล้าแดนเกิดขึ้น (2) กองทัพต้องรักษาภาพลักษณ์ของไทยต่อสายตาประชาชน ในการปกป้องอธิปไตย

อ้างอิง

- <https://mgronline.com/indochina/detail/9660000098359>
- <https://myanmar.iiss.org/analysis/northeast>
- <https://myanmar.iiss.org/updates/2023-11>
- <https://thaipublica.org/2023/11/pundop121/>
- <https://thaipublica.org/2023/11/pundop120/>
- <https://www.thaipost.net/general-news/486669/>
- <https://waymagazine.org/casino-shan-state-laukkai/>

วิเคราะห์เบื้องลึกแนวคิด “ประธานาธิบดีรัสเซีย”

Track II Monitor ฉบับที่ 4/67 (เดือน ม.ค. 67)

นายวลาดิเมียร์ ปูติน ประธานาธิบดีรัสเซีย ถือว่าเป็นผู้นำที่ทรงอิทธิพลคนหนึ่งในเวทีการเมืองโลก และประเทศรัสเซียก็ถือว่าเป็นมหาอำนาจประเทศหนึ่ง ดังนั้น การศึกษาถึงแนวความคิดของปูตินและแนวทางการดำเนินการด้านยุทธศาสตร์ของรัสเซีย จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้ทราบถึงเบื้องลึกของแนวความคิดและวิธีการดำเนินการของรัสเซีย ภายใต้การนำของปูติน ด้วยเหตุนี้ การรับรู้และเข้าใจในแนวคิดของปูติน ทำให้สามารถวางแผนยุทธศาสตร์ ท่ามกลางบริบทโลกในปัจจุบันที่มีความผันผวน ไม่นั่นอน และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครนที่เกิดขึ้น

ภายใต้ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างรัสเซียและยูเครนที่มีมาโดยตลอดนับตั้งแต่ 24 ก.พ. 65 ปูตินได้ประกาศรับรองสถานะและส่งกำลังทหารเข้าเขตปกครองตนเองโดเนตสค์ (Donetsk) และเขตปกครองตนเอง ลูฮันสค์ (Luhansk) ในภูมิภาคดอนบาสของยูเครน ซึ่งเป็น “การปฏิบัติการพิเศษทางทหาร” ของรัสเซีย และในที่สุดรัสเซียประกาศกฎอัยการศึกใน 4 แคว้นของยูเครนที่รัสเซียผนวกรวมดินแดน ประกอบด้วยแคว้นโดเนตสค์ (Donetsk) ลูฮันสค์ (Luhansk) เคอร์ซอน (Kherson) และ ซาโปริซเซีย (Zaporizhzhia) โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 20 ต.ค. 65 รวมทั้ง เพิ่มอำนาจให้กับผู้บริหารของทั้ง 4 แคว้นเพื่อรักษาความมั่นคงในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติการทางทหารระหว่างรัสเซีย-ยูเครนยังคงดำเนินต่อ ประกอบกับมีตัวแสดงที่หลากหลายเข้ามาในสถานการณ์ดังกล่าว ย่อมมีผลให้ความขัดแย้งดังกล่าวยืดเยื้อ และสร้างผลกระทบในวงกว้างจวบจนถึงปัจจุบัน

ปูตินในฐานะผู้นำประเทศของรัสเซีย แทบจะไม่ต้องเผชิญกับความขัดแย้งภายในประเทศ หรือมีสถาบันของรัฐที่คุกคามการปกครองของปูติน ส่งผลให้มีการคาดการณ์ว่า การเลือกตั้งประธานาธิบดีของรัสเซียที่จะเกิดขึ้นในเดือน มี.ค. 67 ปูตินจะยังคงชนะการเลือกตั้งและเป็นประธานาธิบดีวาระที่ 5 สอดคล้องกับการที่ปูตินได้วางรากฐานการสืบทอดอำนาจทางการเมืองผ่านการแก้ไขรัฐธรรมนูญในปี 63 ซึ่งจะทำให้ปูตินสามารถดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีได้นานกว่าผู้นำชาติตะวันตกอื่น ๆ

ข้อสันนิษฐานของปูติน

ปูตินและเหล่านายพลของรัสเซียมองว่า ช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาทองของรัสเซีย แม้ว่าจะมีตัวเลขรายงานจำนวนผู้เสียชีวิตจำนวนมากและต่อเนื่อง แต่รัสเซียก็ยังคงดำเนินการปฏิบัติการทางทหาร ซึ่งเห็นได้จากการถล่มเมืองและการทำลายโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ระหว่างรัสเซียกับยูเครน ปูตินมองว่าพวกตนมีความมุ่งมั่นในการทำสงครามมากกว่าชาติตะวันตกอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ทำให้เชื่อได้ว่า รัสเซียน่าจะกลายเป็นผู้ที่ได้รับชัยชนะในที่สุด ขณะเดียวกันมองว่ายูเครน ชาติตะวันตกและพันธมิตรต่าง ๆ มีความอ่อนแอ ไม่มีระเบียบ ชาติความตั้งใจและความแตกแยกทางการเมือง ปัจจัยเหล่านี้ อาจทำให้พ่ายแพ้ได้ง่ายกว่า ในขณะที่ยูเครนก็มีความพยายามอย่างต่อเนื่อง ในการขอรับการสนับสนุนอาวุธยุทโธปกรณ์และทรัพยากรต่าง ๆ จากพันธมิตร อย่างไรก็ตามความช่วยเหลือที่เกิดขึ้นของชาติพันธมิตรของยูเครน มีทั้งให้แบบการกู้ยืมและให้แบบไม่ต้องชำระคืน

สำหรับนโยบายการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจที่ยูเครนและชาติพันธมิตรดำเนินการต่อรัสเซีย นั้น หากมองในความเป็นจริงแล้ว ผลของการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวเป็นเรื่องที่ยาก และจำเป็นต้องใช้เวลา อีกทั้งในหลาย ๆ ประเทศก็ยังคงมีความต้องการทรัพยากรของรัสเซีย เช่น น้ำมันดิบและก๊าซจากรัสเซีย ซึ่งประเด็นดังกล่าวอาจเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญต่อท่าทีของนานาประเทศ

ที่อาจเปลี่ยนใจไม่ร่วมกับสหรัฐฯ ในการคว่ำบาตร ขณะที่รัสเซียมีความพยายามปรับนโยบายให้พึ่งพาตนเองในประเทศมากยิ่งขึ้น ด้วยการทำมาค้าคู่กับบริโคมจากประเทศที่คว่ำบาตรรัสเซีย รวมไปถึงการหันมาให้ความสนใจกับประเทศอื่นอย่างเช่น จีนและอินเดีย รวมถึงประเทศในทวีปเอเชีย พร้อมกับการนำรูปแบบการชำระเงินแบบ “เมียร์” (MIR) เข้ามาเป็นทางเลือกทดแทนการพึ่งพาระบบ Visa หรือ Mastercard หรือแม้แต่การส่งออกน้ำมันดิบและก๊าซของรัสเซียจำเป็นต้องใช้ค่าเงิน “รูเบิล” ในการซื้อขายเท่านั้น ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า มาตรการคว่ำบาตรรัสเซียไม่อาจทำให้รัสเซียย่อแหย่งได้ แต่ในทางกลับกันการคว่ำบาตรนั้นอาจส่งผลกระทบต่อชาติตะวันตกก็เป็นได้

วัตถุประสงค์ของปูตินกับพลังอำนาจของรัสเซีย

ปูตินมองว่า การล่มสลายของชาติตะวันตก คือ สิ่งที่จะเกิดขึ้น จึงทำให้ปูติน มีความพยายามที่จะกลับไปรวมอาณาจักรโซเวียตที่เคยยิ่งใหญ่ กลับคืนมาอีกครั้ง การปฏิบัติการทางทหารในครั้งนี้ จึงมีมากกว่าการแทรกแซงทางการเมือง เพื่อปกป้องภัยคุกคามบริเวณชายแดนของรัสเซีย ด้วยลักษณะภูมิรัฐศาสตร์ และการมีประวัติศาสตร์ร่วมกันระหว่างรัสเซียและยูเครน ทำให้ยูเครนกลายเป็นสมรภูมิที่สำคัญและเป็นเสมือนรัฐกันชนระหว่างรัสเซียและสหภาพยุโรป หรือกลุ่มประเทศ NATO ดังนั้น หากรัสเซียได้รับชัยชนะในยูเครน ก็ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติการของ NATO ได้ จึงทำให้ชาติตะวันตกมีความพยายามต่อต้านมาโดยตลอด รวมทั้ง มีชาติพันธมิตรบางกลุ่มเพิ่มกำลังความแข็งแกร่งให้กับยูเครนในแต่ละช่วงเวลา

รัสเซียเป็นประเทศที่มีอาณาเขตกว้างที่สุดในโลก มีกองทัพเป็นอันดับที่ 5 มีประชากรอยู่ในอันดับที่ 9 แม้ว่าจะต้องเผชิญกับการลดลงของประชากรก็ตาม และเศรษฐกิจอยู่ในอันดับที่ 11 ของโลก แต่การครอบครองด้านอาวุธก็เป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งจุดนี้เองถือว่าเป็นจุดแข็งของรัสเซียที่มีต่อสถานการณ์การเมืองและการทหารของบริษัทโลกเป็นอย่างมาก แม้ว่าปัจจุบันรัสเซียได้ลงนามกฎหมายเพิกถอนการให้สัตยาบันแก่สนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (CTBT) เพื่อให้มีสถานะเท่ากับสหรัฐฯ ประกอบกับการที่รัสเซียประกาศว่าจะไม่มีการทดลองนิวเคลียร์ หากสหรัฐฯ ไม่เริ่มทดลองก่อนและการถอนตัวครั้งนี้จะไม่กระทบต่อยุทธศาสตร์ด้านนิวเคลียร์และแนวทางการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับนิวเคลียร์ของของรัสเซีย ขณะเดียวกัน ปูตินก็ส่งสัญญาณเตือนว่าภัยคุกคามทางนิวเคลียร์อาจไม่ได้จำกัดแค่การระเบิดอาวุธนิวเคลียร์เสมอไป กล่าวได้ว่า ปฏิบัติการที่เกิดขึ้นเป็นลักษณะของสงครามลูกผสม (Hybrid Warfare) ทั้งการใช้กำลังทหารและอาวุธพร้อมด้วยการปฏิบัติการอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น สงครามข้อมูลข่าวสาร (Information warfare) ที่ใช้ในการระดมมวลชนและมติมหาชน (Public Opinion) ในการกำหนดทิศทางทางการเมืองและสร้างความเข้าใจที่ผิดด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยเฉพาะรูปแบบการทำสงครามจิตวิทยาของปูติน หากกล่าวอีกมุมหนึ่ง อาจมองว่า ปูตินไม่ได้ให้ความสำคัญกับวิกฤตการณ์ด้านมนุษยธรรม (Humanitarian) มากนัก หรือความกังวลจากการประณามจากนานาชาติที่เพิ่มมากขึ้น ยิ่งความ

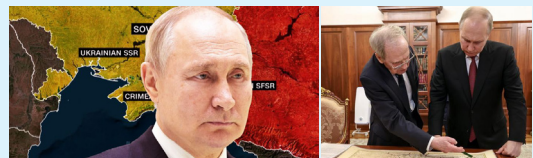
ขัดแย้งยิ่งยึดเหนี่ยวมากเท่าไร ปูตินเองมองว่าการปฏิบัติการของพวกเขา เป็นการปกป้องที่เนื่องจากการคุกคามและการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์จากรัฐบาลยูเครนที่ดำเนินมาอย่างยาวนาน

ยุทธศาสตร์ของปูติน

ปูตินมีความมุ่งมั่น มีวินัย อดทนและมีความอดสาเห กกลยุทธ์ของปูตินถือว่าเป็นตัวขับเคลื่อนโดยตรง โดยยูเครนจะต้องเป็นของรัสเซีย หรือไม่ก็ยูเครนก็ต้องอยู่อย่างมีข้อจำกัดด้านอาวุธและต้องไม่ตกเป็นของ NATO หรือของสหภาพยุโรป ซึ่งการดำเนินการของปูตินภายใต้การปฏิบัติการทางทหารนั้น สะท้อนถึงภูมิหลังและประสบการณ์ของคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ (Komitet Gosudarstvennoy Bezopasnosti: KGB) ของปูตินที่ไม่ใช่กองกำลังของกองทัพ แต่เป็นการปฏิบัติพิเศษที่ดำเนินการอย่างรวดเร็ว เมื่อการปฏิบัติการพิเศษทางทหารในครั้งนี้ก็กลายเป็นการทำสงครามขนาดใหญ่ ทำให้ปูตินจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ใหม่ โดยเฉพาะการระดมมวลชน เช่น การออกคำสั่งให้กองทัพรัสเซียเพิ่มกำลังทหารอีก 170,000 นาย ซึ่งเป็นการระดมกำลังพลในกองทัพเป็นครั้งที่ 2 นับตั้งแต่ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครนเกิดขึ้น โดยการระดมกำลังครั้งแรกเมื่อ ส.ค. 65 ซึ่งมีคำสั่งใช้กำลังทหารจำนวน 137,000 นาย นอกจากนี้ยังเสนอนิรโทษกรรมให้กับนักโทษ เพื่อแลกกับการเกณฑ์ทหารและเข้าร่วมปฏิบัติการทหารกับรัสเซีย

ทั้งนี้ รัสเซียหลีกเลี่ยงการทำสงครามโดยตรงกับ NATO เพราะกองทัพรัสเซียไม่มีทรัพยากรมากเพียงพอที่จะสู้กับ NATO ในลักษณะของสงครามตามแบบ (Conventional War) ดังนั้น การใช้โดรน ซิปนาวู หรือ สงครามทางจิตวิทยาจึงมีความจำเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ การปฏิบัติการทางทหารในปัจจุบันกล่าวได้ว่า มีการสู้รบที่หนักหน่วงยิ่งขึ้น การโจมตีเป้าหมายในดินแดนของทั้งสองฝ่ายเริ่มอยู่นอกพื้นที่ของแนวการรบมากขึ้น นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังใช้โดรนเป็นอาวุธเชิงรุกหลักในปฏิบัติการทางอากาศทั้งในการกิจตรวจการณ์ การค้นหาเป้าหมาย และการโจมตีทางอากาศ ร่วมกับระบบซิปนาวู ปืนใหญ่ และอากาศยานที่มีคนขับด้วย สำหรับรัสเซียแล้ว สถานะของความยืดเยื้อของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นไม่ได้มีผลโดยตรงต่อรัสเซีย แต่ผลกระทบเหล่านั้นกลับตกอยู่ต่อกลุ่มชาติตะวันตก ซึ่งเห็นได้จากการสนับสนุนที่เบาบางลงของประเทศต่าง ๆ ประกอบกับการเบี่ยงเบนความสนใจของปูตินไปยังพื้นที่อื่น เช่น ในพื้นที่คาบสมุทรบอลข่านตะวันตก และสถานการณ์ความขัดแย้งอิสราเอล-ฮามาสนั้น เพื่อเป็นการทำลายความสนใจและทำลายเจตจำนงของความช่วยเหลือของประเทศต่าง ๆ ที่มีต่อยูเครนก็เป็นได้ ปัจจัยเหล่านี้ อาจนำรัสเซียไปสู่ชัยชนะได้ในที่สุด

อ้างอิง: <https://www.rand.org/pubs/commentary/2023/03/what-will-putin-do-next.html>

การประชุมหารือด้านความมั่นคงระหว่างจีนกับสหรัฐฯ ที่กรุงเทพฯ : นัยยะต่อความสัมพันธ์ของไทยกับการแข่งขันของชาติมหาอำนาจ

SSC Current Issue ฉบับที่ 5/67 (เดือน ม.ค. 67)

เมื่อวันที่ 26 - 27 ม.ค. 67 นายหวัง อี้ (Wang Yi) รมว.กต.จีน ได้พบปะและหารือกับนายเจค ซัลลิแวน (Jake Sullivan) ที่ปรึกษาความมั่นคงของทำเนียบประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่กรุงเทพฯ โดยทั้ง 2 ฝ่ายได้หารือถึงประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. การส่งเสริมความร่วมมือทวิภาคี อาทิ การฟื้นฟูการเจรจาด้านการทหาร การจัดตั้งคณะทำงานต่อต้านยาเสพติดใน 30 ม.ค. 67 การจัดประชุมเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ใน มี.ค. - พ.ค.67 และดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อขยายการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและระหว่างประชาชนระหว่างทั้งสองประเทศ
2. สถานการณ์ความมั่นคงในระดับโลกและภูมิภาค เช่น วิกฤตรัสเซีย-ยูเครน ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลาง การโจมตีของกลุ่มฮูตี (Houthi)

ในทะเลแดง ความขัดแย้งในคาบสมุทรเกาหลี ข้อพิพาททะเลจีนใต้ สถานการณ์ในช่องแคบไต้หวัน ตลอดจนสถานการณ์ความไม่สงบในเมียนมา

3. การหารือทางโทรศัพท์ระหว่าง ปธน. สี จิ้นผิง ของจีน กับ ปธน. โจ ไบเดน ของสหรัฐฯ ในอนาคต เพื่อปฏิบัติตาม “วิสัยทัศน์ซานฟรานซิสโก” (San Francisco Vision) ที่เกิดขึ้นจากการประชุมสุดยอดระหว่าง ปธน. สี จิ้นผิง กับ ปธน. โจ ไบเดน ที่เมืองซานฟรานซิสโกในช่วงเดือน พ.ย. 66 ที่ผ่านมา โดยการรักษารูปแบบการติดต่ออย่างสม่ำเสมอของผู้นำทั้งสองชาติ เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบทวิภาคี รวมถึงการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนในด้านต่าง ๆ และในหลายระดับระหว่างจีนและสหรัฐฯ โดยใช้ช่องทางการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ในปัจจุบันให้เกิดประโยชน์ รวมถึงกลไกการเจรจาและการปรึกษาหารือในหลายๆ ด้าน เช่น การทูต การทหาร เศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแข่งขันระหว่างสหรัฐฯ กับจีนพัฒนาไปสู่การใช้ความรุนแรงในอนาคต

บทวิเคราะห์

1. ประเทศไทยในฐานะประเทศกลางในการแก้ไขความขัดแย้งของชาติมหาอำนาจ เนื่องจากไทยเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์อันดีและมีนโยบายรักษาสมาคมระหว่างชาติมหาอำนาจทั้ง 2 ชาติ มาโดยตลอด โดยไทยเป็นประเทศหนึ่งในพันธมิตรที่สำคัญของสหรัฐฯ นอกจากนี้ NATO สำหรับจีน ไทยเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์มาอย่างยาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยในปี 2568 จะครบรอบ 50 ปีความสัมพันธ์ทางการทูตของไทยและจีน นอกจากนี้ไทยยังเป็นประเทศที่มีความสำคัญทางภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาคนี้อีกด้วย ดังนั้นการพบกันระหว่างนายเจค ซิลลิแวน และนายหวัง อี้ จึงเป็นการเน้นย้ำจุดยืนทางยุทธศาสตร์ของไทยในการรักษาสมาคมความสัมพันธ์กับชาติมหาอำนาจทั้ง 2 ชาติ

ในขณะเดียวกัน การมาครั้งนี้ของเจค ซิลลิแวน และหวัง อี้ ได้มีการเจรจาวิภาคกับรัฐบาลไทย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามที่ทั้ง 2 ชาติมหาอำนาจที่กำลังแข่งขันกันเพื่อขยายอิทธิพลในไทย ซึ่งเป็นพันธมิตรเก่าแก่ของสหรัฐฯ และเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic partner) ที่สำคัญของจีน อีกทั้งยังเป็นการเน้นย้ำถึงความสำคัญของชาติสมาชิกอาเซียนและความสำคัญของภูมิภาคอาเซียนในการเป็นพื้นที่สำหรับการจัดการความขัดแย้งของชาติมหาอำนาจ ดังจะเห็นได้จากก่อนหน้าในปี 2018 สิงคโปร์ได้เป็นประเทศในการจัดประชุมสุดยอดครั้งที่ 1 ระหว่างนายโดนัลด์ ทรัมป์ อดีต ปธน. สหรัฐฯ กับนายคิม จอง อึน ผู้นำเกาหลีเหนือ จากนั้นเวียดนามก็ได้จัดการประชุมดังกล่าวเป็นครั้งที่ 2

เมื่อพิจารณาประเทศที่จีนและสหรัฐฯ เลือกในการประชุมหารือกันก่อนที่ จะนำไปสู่การประชุมของผู้นำนั้น เป็นประเทศที่วางตัวเป็นกลางและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชาติมหาอำนาจอย่างสมดุล โดยก่อนหน้าหวัง อี้ และเจค ซิลลิแวน เคยพบกันที่ประเทศมอลตา ซึ่งเป็นเกาะในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และในกรุงเวียนนาเมื่อปี 2566 ก่อนการประชุมสุดยอดระหว่าง ปธน. สี จิ้นผิง และ ปธน. โจ ไบเดน

2. ความตึงเครียดในทะเลแดง ซึ่งเป็นประเด็นที่กำลังวุ่นวายสำหรับทั้งสองประเทศ เนื่องจากความตึงเครียดจากการโจมตีของกลุ่มฮูตี ส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งสหรัฐฯ พยายามให้จีนหรือกบอิหร่านเพื่อจัดการกับสถานการณ์ในทะเลแดง เนื่องจากจีนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับอิหร่าน โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ แต่อย่างไรก็ตาม จีนได้เรียกร้องให้ลดความตึงเครียดลงแต่ยังไม่ได้ใช้มาตรการใด ๆ กดดันอิหร่าน แต่เป็นที่น่าจับตามองว่าหากสถานการณ์ในทะเลแดงกระทบกับจีน โดยเฉพาะการค้าระหว่างประเทศ อาจจะทำให้จีนใช้มาตรการในการกดดันอิหร่านต่อไป

3. สถานการณ์ในไต้หวัน จีนได้ยืนยันว่าไต้หวันเป็นส่วนหนึ่งของจีนและสหรัฐฯ ควรยืนหยัดตามคำมั่นสัญญาที่จะไม่สนับสนุนเอกราชของไต้หวันหวัง อี้ ระบุว่าทางเลือกตั้งของไต้หวันที่เกิดขึ้น นายไล่ จิงเต๋อ ได้รับชัยชนะไม่ได้เปลี่ยนจุดยืนของจีนที่ว่าเกาะนี้เป็นส่วนหนึ่งของจีน และความท้าทายที่ใหญ่ที่สุดในความสัมพันธ์สหรัฐฯ-จีน คือ ประเด็น “เอกราชของไต้หวัน”

จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ของจีนกับสหรัฐฯ นั้นมีประเด็นไต้หวันเป็นตัวแปรที่สำคัญ เห็นได้จากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาได้แสดงความไม่พอใจต่อ

กิจกรรมทางการเมืองในไต้หวันที่มีสหรัฐฯ เข้ามาร่วมด้วย ดังนั้นจีนจึงได้ส่งเครื่องบินและเรือรบเข้ามาในบริเวณช่องแคบไต้หวันมาโดยตลอด ซึ่งล่าสุด กท. ไต้หวัน แถลงว่าจีนได้ส่งเครื่องบินรบมากกว่า 30 ลำ และเรือรบกองทัพเรือเข้าไปยังช่องแคบไต้หวัน ซึ่งรวมถึงเครื่องบินรบ 13 ลำ ที่บินข้ามเขตแสดงตนเพื่อป้องกันภัยทางอากาศของตน (Air Defense Identification Zone : ADIZ) ซึ่งเป็นเขตแดนอย่างไม่เป็นทางการระหว่างจีนและไต้หวัน

4. คาบสมุทรเกาหลี จะเห็นได้ว่าการประชุมนี้เกิดขึ้นไม่กี่วันหลังจากนักการทูตอาวุโสของจีนคนหนึ่งเดินทางไปเกาหลีเหนือ รวมถึงความตึงเครียดบนคาบสมุทรเกาหลีเกิดขึ้นอีกครั้ง หลังจากที่นายคิม จอง อึน ผู้นำเกาหลีเหนือได้ประกาศให้เกาหลีใต้เป็น “ศัตรูหลัก” ของเกาหลีเหนือ รวมถึงเมื่อวันที่ 26 ม.ค. 67 นายซุน เหว่ยตง รมช.กต. ของจีน เดินทางไปยังเกาหลีเหนือ ซึ่งเขาได้พบกับ โช ซอน-ฮุย รมว.กต.เกาหลีเหนือ ซึ่งทั้งสองประเทศให้คำมั่นที่จะเสริมสร้างความร่วมมือทางยุทธศาสตร์และปกป้องผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจจะสร้างความไม่พอใจให้กับสหรัฐฯ จากความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับเกาหลีเหนือ

5. การเมืองภายในของสหรัฐฯ การประชุมนี้สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของพรรคเดโมแครตในการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับจีน เพื่อใช้ในการหาเสียงในการเลือกตั้งที่กำลังจะถึงนี้ของสหรัฐฯ ส่วนจีนนั้นอาจจะต้องเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่อาจเกิดขึ้นหลังการเลือกตั้งในสหรัฐฯ จะเห็นได้ว่าการประชุมระหว่างหวัง อี้ กับ เจค ซิลลิแวน มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากมุ่งเน้นไปที่ประเด็นความมั่นคงของโลกและภูมิภาครวมถึงยุทธศาสตร์ความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ชาติมหาอำนาจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อที่สำคัญระดับทวีปและระดับโลก

เอกสารอ้างอิง

- สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. (2567). รายงานสถานการณ์ต่างประเทศ. <https://www.nia.go.th/news/page/6403/>
- Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China. (2024). Wang Yi Holds Meetings with U.S. National Security Advisor Jake Sullivan. https://www.mfa.gov.cn/eng/zxxx_662805/202401/20240128_11234608.html
- Pimuk Rakkhanam and Kunhawut Boonreak. (2024). US national security advisor, Chinese foreign minister to meet in Bangkok. <https://www.benarnews.org/english/news/thai/wang-yi-jake-sullivan-meet-in-bangkok-01262024123656.html>
- Shi Jiangtao and Khushboko Razdan. (2024). China and US 'step in the right direction' with top-level talks in Thailand. <https://www.scmp.com/news/china/diplomacy/article/3250024/china-and-us-step-right-direction-top-level-talks-thailand>
- The Associated Press. (2024). US national security adviser will meet Chinese foreign minister. <https://abcnews.go.com/International/wireStory/us-national-security-adviser-meet-chinese-foreign-minister-106700344>
- The White House. (2024). Readout of National Security Advisor Jake Sullivan's Meeting with Chinese Communist Party Politburo Member, Director of the Office of the Foreign Affairs Commission, and Foreign Minister Wang Yi. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2024/01/27/readout-of-national-security-advisor-jake-sullivan-meeting-with-chinese-communist-party-politburo-member-director-of-the-office-of-the-foreign-affairs-commission-and-foreign-minister-wang-yi/>
- Council on Foreign Relations. (2024). The Future of U.S.-China Relations. <https://www.youtube.com/watch?v=Dy-d2s3JDno>

Land Bridge โอกาส หรือ ความท้าทายความมั่นคงของไทย

SSC Focus ฉบับที่ 5/67 (เดือน ก.พ. 67)

ประเทศไทยมีการศึกษาและพยายามสร้างโครงการ Land Bridge ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 ด้วยเพราะเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรทางทะเลที่อุดมสมบูรณ์และมีภูมิประเทศที่เหมาะสมสำหรับการสร้างเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างทะเลฝั่งอันดามันและอ่าวไทยการสร้างระบบการขนส่งขนาดใหญ่มีเป้าหมายเพื่อลดระยะทางข้ามทะเลระหว่างฝั่งอันดามันและฝั่งอ่าวไทย และเป็นศูนย์กลางด้านธุรกิจพลังงานอุตสาหกรรม ปีเตอร์เคมี ตลอดจนการเพิ่มอัตราการจ้างงานในภูมิภาคโดยปัจจุบันรัฐบาลได้ผลักดันโครงการสะพานเศรษฐกิจเชื่อมโยงทะเลอ่าวไทยและอันดามัน หรือ Land Bridge ให้ขับเคลื่อนอยู่ในแผนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน (Southern Economic Corridor : SEC) ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบนให้เชื่อมต่อกับการขนส่งและคมนาคมของโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เพื่อยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) กระทรวงคมนาคมในฐานะหน่วยงานเจ้าของโครงการฯ ได้ประเมิน ผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากโครงการ Land Bridge ว่า ในมิติเศรษฐกิจ โครงการนี้จะช่วยยกระดับประเทศไทยไปสู่การเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางทะเลของภูมิภาค (Transshipment Port) เปิดเส้นทางเดินเรือแห่งใหม่ของมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก และเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการขนส่งสินค้าทางทะเลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจดึงดูดนักลงทุนจากทั่วโลก ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ซึ่งในภาพรวมทางเศรษฐกิจของประเทศ โครงการ Land Bridge จะส่งผลให้ GDP เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4 เป็นร้อยละ 5.5 ต่อปี ซึ่งมีมูลค่ากว่า 6.7 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขณะที่ในมิติสังคม โครงการ Land Bridge จะเป็นโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่จากอัตราการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นกว่า 280,000 ตำแหน่ง การมีระบบสาธารณูปโภค เช่น ถนน ระบบการขนส่ง ไฟฟ้า น้ำประปา ที่สะดวกสบายและมีคุณภาพมากขึ้น

ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์

การกำหนดตำแหน่งที่ตั้งของโครงการ Land bridge ระหว่างจังหวัดชุมพร-ระนอง ทำให้ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในเชิงยุทธศาสตร์ 4 ข้อ ดังนี้

- 1) ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์จากตำแหน่งที่ตั้งโครงการฯ โดยประเทศไทยเป็นจุดศูนย์กลางของภูมิภาคและเป็นประตูในการขนส่งและแลกเปลี่ยนสินค้าของประเทศในภูมิภาค และระหว่างทวีปต่าง ๆ ของโลก
- 2) ช่วยลดเวลา ระยะทาง และค่าใช้จ่ายในการขนส่ง จากเดิมที่ต้องผ่านช่องแคบมะละกา ทำให้ประหยัดต้นทุนการขนส่ง
- 3) เป็นเส้นทางที่จะช่วยหลีกเลี่ยงปัญหาการติดขัดการเดินทางในช่องแคบมะละกา รวมทั้งช่วยลดความเสี่ยงความเสียหายจากอุบัติเหตุการเดินทางและการปล้นจากโจรสลัด
- 4) เป็นโครงการที่มีแนวโน้มในการจูงใจให้ผู้ประกอบการขนส่ง และนักลงทุนมาใช้ประโยชน์จากเส้นทางนี้มากขึ้น

แนวทางการพัฒนาพื้นที่ในโครงการ “Land bridge”

โครงการ Land Bridge เป็นหนึ่งในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการด้านคมนาคมทั้งทางทะเลและทางบก ที่มีการเชื่อมโยง 2 ท่าเรือให้ต่อกัน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการขนส่งทางทะเลให้มีความทันสมัยและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจโดยเริ่มจากการสร้างท่าเรือชุมพรให้เป็นท่าเรือน้ำลึกที่ทันสมัยให้เป็น Smart Port และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาให้เป็นสะพานเศรษฐกิจเชื่อมโยงฝั่งทะเลอันดามันและอ่าวไทยขณะเดียวกันก็พัฒนาท่าเรือระนอง ให้เป็นท่าเรือสินค้าคอนเทนเนอร์และประตูการค้าของฝั่งอันดามันที่เชื่อมโยงกับท่าเรือกลุ่มประเทศแถบเอเชียใต้ BIMSTEC ตะวันออกกลาง และแอฟริกา

ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการด้านคมนาคมทางบก จะประกอบด้วยการพัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) การสร้างระบบรถไฟรางคู่ และการขนส่งทางท่อที่คู่ขนานบนเส้นทางเดียวกันตามแผนบูรณาการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองเชื่อมต่อแนวเส้นทางรถไฟทางคู่(MR-MAP)

บทบาทของโครงการ “Land Bridge”

- 1) ประตูการค้า (Gateway) เป็นประตูการค้ารองรับการนำเข้า-ส่งออกของไทย และของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ประเทศในกลุ่ม GM5 รวมถึงจีนตอนใต้
- 2) การถ่ายลำ (Transshipment) เป็นทางเลือกในการถ่ายลำการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศในมหาสมุทรอินเดีย (BIMSTEC) และประเทศในมหาสมุทรแปซิฟิก โดยเชื่อมต่อทางรางและทางถนน
- 3) อุตสาหกรรมหลังท่า (Port Industry) มีการตั้งเขตพื้นที่เศรษฐกิจเสรีดึงดูดนักลงทุน เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมหลังท่าเรือระนอง และท่าเรือชุมพรส่งเสริม Land bridge และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคใต้

ความแตกต่างระหว่าง “โครงการ Land Bridge” กับ “โครงการคลองไทย”

“โครงการ Land bridge” มีการพัฒนาเส้นทางรถไฟรางคู่เชื่อมชายฝั่งอ่าวไทย-ทะเลอันดามัน เพื่อเชื่อมต่อการขนส่งสินค้าต่าง ๆ ที่มาจากทางเรือ ควบคู่ไปกับการสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) และท่าเรือน้ำลึกทั้ง 2 ฝั่ง รวมถึงการวางระบบการขนส่งทางท่ออีกด้วย โดยเส้นทางของโครงการนี้เริ่มจากจังหวัดระนองไปยังชุมพร เป็นระยะทางรวม 109 กม. โครงการนี้สามารถช่วยย่นระยะเวลาการขนส่งได้มาก อีกทั้งยังเป็นโครงการสำคัญที่จะช่วยแก้ไขปัญหาการจราจรทางทะเลของเรือขนส่งสินค้าผ่านช่องแคบมะละกาที่มีปริมาณเรือสูงถึง 100,000 ลำ/ปี โดยในปี พ.ศ. 2567 ศักยภาพในการรองรับปริมาณเรือจะเพิ่มศักยภาพ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีก 4 เท่าในปี พ.ศ. 2593 ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการขนส่ง และค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น ทั้งค่าน้ำมันที่เรือต้องอ้อมไปผ่านทางช่องแคบมะละกา รวมถึงค่าประกันเรือเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายจากอุบัติเหตุการเดินทางและการปล้น ดังนั้นการดำเนินโครงการ Land bridge จะช่วยให้เรือขนส่งสินค้าประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายจากเดิมที่ต้องผ่านทางช่องแคบมะละกา ซึ่งจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตาม โครงการฯ นี้ยังเป็นที่ถกเถียงกันในมุมมองผลดี และความคุ้มค่าในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อม รวมถึงเรื่องการขนส่งที่ผู้ประกอบการอาจต้องแบกรับค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมที่มากกว่า เนื่องจากการเปลี่ยนพาหนะขนส่ง หลายครั้ง

ส่วน “โครงการคลองไทย” เป็นการขุดคลองเชื่อม 2 ชายฝั่งอ่าวไทย - ทะเลอันดามัน โดยเรือขนส่งสินค้าสามารถแล่นผ่านได้เลย เส้นทางของโครงการเริ่มจากจังหวัดกระบี่ไปถึงสงขลา ระยะทางรวม 135 กม. ซึ่งจะช่วยย่นระยะเวลาการขนส่งได้ ประมาณ 3 วัน เนื่องจากไม่ต้องเดินเรือขนส่งสินค้าผ่านทางช่องแคบมะละกา รวมทั้งไม่ต้องจ่ายค่าการขนส่งสินค้า จึงทำให้เสียค่าใช้จ่ายที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับค่าขนส่งผ่านโครงการ Land bridge แต่ในแง่มิติด้านสิ่งแวดล้อม โครงการคลองไทย จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่า ทั้งระบบนิเวศน์ทางทะเลของฝั่งอ่าวไทยและทะเลอันดามันที่มีความแตกต่างกัน เมื่อขุดคลองเชื่อมทั้ง 2 ฝั่ง อาจทำให้หน้าทะเลอันดามันและอ่าวไทยไหลไปอีกฝั่งซึ่งคาดว่าจะส่งผลเสียต่อระบบนิเวศน์บริเวณโดยรอบ นอกจากนั้น ในมิติด้านความมั่นคง การขุดคลองเชื่อมทั้ง 2 ฝั่ง อาจเกิดข้อกักฉวยในประเด็นที่ทำให้พื้นที่ทางกายภาพของภาคใต้ถูกแยกเป็น 2 ส่วน

โอกาสและความท้าทายที่จะเกิดขึ้นจาก “โครงการ Land Bridge”

ด้านเศรษฐกิจและสังคม หากโครงการสร้างสำเร็จอาจเป็นโอกาสเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัดในภาคใต้ หรือที่เรียกว่า GPP (Gross Provincial Product) อีกทั้งยังสร้างโอกาสในการจ้างงาน เพิ่มอาชีพใหม่ ๆ ในชุมชน เพิ่มรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกพื้นที่ แต่อย่างไรก็ตามภาคเอกชนต้องการความชัดเจนในประเด็นของค่าใช้จ่ายที่อาจเพิ่มขึ้นตามมาจากการเปลี่ยนระบบขนส่ง และการปรับพื้นที่ของภาคใต้จากเมืองท่องเที่ยวไปสู่การเป็นนิคมอุตสาหกรรม รวมทั้งการเวนคืนพื้นที่อยู่อาศัยของประชาชน อาจทำให้เกิดกลุ่ม ผู้คัดค้านและไม่ยินยอมออกจากพื้นที่ ส่งผลต่อการดำเนินการของโครงการฯ โดยเฉพาะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน

ด้านการเมืองและความมั่นคง ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องกฎหมาย เช่น การควบคุมการนำผ่านสำหรับผู้ประกอบการ หากไม่มีการแก้ไข ปรับปรุง จะส่งผลกระทบต่อการใช้ช่องทาง Land Bridge ของไทย เพราะเสียเวลาและต้นทุนเพิ่มขึ้น อีกทั้งอาจถูกมองได้ว่าเป็นการเข้าร่วมตามแนวทางของยุทธศาสตร์มหาอำนาจอย่างจีนบนเส้นทางยุทธศาสตร์ BRI

ด้านสิ่งแวดล้อม การเป็นนิคมอุตสาหกรรม จะเป็นประเด็นอ่อนไหวในด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการปล่อยน้ำที่จางเรือ ควบน้ำมัน มลภาวะทางเสียงและอากาศ ทรัพยากรและระบบนิเวศน์ทางทะเลของทั้งฝั่งอ่าวไทยและทะเลอันดามัน นอกจากนี้พื้นที่ของโครงการฯ บางส่วนยังทับซ้อนกับพื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะระนองและอุทยานแห่งชาติแหลมสน, พื้นที่คุ้มครองทางทะเลและชายฝั่งปากแม่น้ำ-ปากคลองกะเปอร์ นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าชายเลน และแหล่งปะการัง ซึ่งจะกระทบต่อวิถีชีวิตของคนสัตว์ทะเลในพื้นที่ และการท่องเที่ยวทางทะเลซึ่งเป็นรายได้หลัก

ข้อเสนอแนะ

- 1) การพัฒนาพื้นที่จำเป็นต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใสและกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับความมั่นคงเชิงบูรณาการ โดยการจัดให้มีการทำประชาวิจารณ์ และเวทีสาธารณะในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มในพื้นที่กับผู้บริหารในส่วนกลาง เพื่อเปิดโอกาสในการพัฒนาร่วมกัน และชัดเจนหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมกัน
- 2) ควรมีการจัดทำการศึกษาประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังและการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลต่อสาธารณชนจะช่วยลดกระแสการต่อต้านที่รุนแรงลงได้ทั้งจากกลุ่มคนในพื้นที่และองค์กรอิสระที่จะเข้ามาเคลื่อนไหวในอนาคต
- 3) ควรคำนึงถึงภัยคุกคามต่างๆ ที่จะตามมา เช่น การกระทำผิดกฎหมาย และอาชญากรรมรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้นฝ่ายความมั่นคงและกองทัพควรเตรียมความพร้อมในการรับมือต่อภัยคุกคามทุกรูปแบบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อ้างอิง : เข้าใจโครงการ “แลนด์บริดจ์” <https://www.bbc.com/thai/articles/c972795vw110>
 สรพ. เตรียมขงข้อเสนอแนะทำแลนด์บริดจ์ให้รัฐบาล แม้แก้ กม.อุปสรรค 17 ฉบับ การเสวนาวิชาการ ครั้งที่ 2/2567 SSC Coffee Talk “Land Bridge” โอกาส หรือ ความท้าทาย ความมั่นคงของไทย ในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2567
<https://www.infoquest.co.th/2023/349025>
<https://www.youtube.com/watch?v=tHiinyDdbQ>
<https://blog.shipexpert.net/blog/thai-canal-khokhok-kra>
<https://www.landbridgethai.com/>

รัฐบาลทหารเมียนมาบังคับใช้ : กฎหมายการรับราชการทหาร

Track II Monitor ฉบับที่ 5/67 (เดือน ก.พ. 66)

ท่ามกลางความไม่สงบทางการเมืองของเมียนมาที่ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงไม่กี่เดือนที่ผ่านมา กองทัพเมียนมาประสบกับความพ่ายแพ้ในการสู้รบหลายครั้งให้กับกองกำลังกลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มต่อต้านรัฐประหาร รัฐบาลทหารเมียนมาได้มีมาตรการหลายอย่างเพื่อเสริมกำลังรบ รวมถึงการประกาศบังคับใช้กฎหมายเกณฑ์ทหาร ที่จะบังคับให้พลเมืองเมียนมาทั้งหญิง-ชาย เข้ารับราชการ โดยบังคับให้ผู้ชายทุกคนอายุตั้งแต่ 18-35 ปี และผู้หญิงอายุตั้งแต่ 18-27 ปี ให้เข้ารับราชการเป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี

สถานการณ์

นับตั้งแต่รัฐประหาร กองกำลังพิทักษ์ประชาชน (People's Defence Forces: PDF) ที่สนับสนุนประชาธิปไตย และกลุ่มต่อต้านการรัฐประหารจำนวนหลายหมื่นคน กำลังต่อสู้กับรัฐบาลทหารทั่วทั้งประเทศ อย่างไรก็ตามในช่วงปลายเดือนตุลาคมปี 66 กองกำลังพันธมิตรสามภราดรภาพ (The Brotherhood Alliance) เปิดฉากบุกในรัฐฉานทางตอนเหนือ โดยได้ยึดดินแดนและควบคุมเส้นทางการค้าที่สำคัญได้สำเร็จ การต่อต้านรัฐบาลทหารดังกล่าวทำให้มีผู้เสียชีวิตแล้วมากกว่า 4,500 รายในการปราบปรามผู้เห็นต่างของรัฐบาลทหาร และมากกว่า 26,000 รายถูกจับกุม

กล่าวได้ว่ากองทัพเมียนมาต้องเผชิญกับความสูญเสียอย่างต่อเนื่องหลายครั้งต่อพันธมิตรของกลุ่มติดอาวุธชาติพันธุ์ จึงทำให้รัฐบาลทหารได้ประกาศการบังคับใช้กฎหมายการรับราชการทหารเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 อย่างไรก็ตามคำประกาศดังกล่าวยังไม่ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติม

โดยภายใต้กฎหมายเดิมนั้น ให้ผู้ชายทุกคนที่อายุตั้งแต่ 18-35 ปี และผู้หญิงที่อายุตั้งแต่ 18-27 ปี ให้เข้ารับราชการเป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี และสำหรับกลุ่มผู้ที่ “มีความชำนาญการเป็นพิเศษ” เช่น แพทย์ วิศวกร ฯลฯ จะกำหนดเกณฑ์อายุต่างออกไป โดยผู้ชายนั้นจะกำหนดเกณฑ์อายุตั้งแต่ 18-45 ปี และผู้หญิงจะกำหนดเกณฑ์อายุตั้งแต่ 18-35 ปี ตามลำดับ ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับ “ผู้ที่มีความชำนาญการเป็นพิเศษ” นั้นยังไม่มีความแน่ชัด โดยกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดไว้ด้วยว่า ในระหว่างสถานการณ์ฉุกเฉินจะสามารถขยายระยะเวลาการให้เกณฑ์ทหารได้สูงสุด 5 ปี และผู้ที่เพิกเฉยต่อหมายเรียกอาจถูกจำคุก

ที่มาของกฎหมาย

พลเอก เน วิน ได้ตรากฎหมายนี้ในปีพ.ศ. 2502 ในฐานะหัวหน้ารัฐบาลชั่วคราว ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 พลเอก ตาน ฉ่วย ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามยังไม่เคยมีการบังคับใช้กฎหมายนี้ทั้งภายใต้รัฐบาลของพลเอก เน วิน และ พลเอก ตาน ฉ่วย รวมถึงรัฐบาลกึ่งพลเรือนภายใต้การนำของพลเอก เต็ง เส่ง หรือรัฐบาลที่นำโดยพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย จนมาถึงรัฐบาลทหารของพลเอกอาวุโส มิน อ่อง หล่อง ได้ประกาศบังคับใช้กฎหมายเกณฑ์ทหารดังกล่าวเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ซึ่งเป็นระยะเวลา 3 ปีหลังจากการรัฐประหาร เนื่องจากมีแนวโน้มว่ารัฐบาลทหารอาจไม่สามารถรับมือกับการต่อต้านทั่วประเทศได้

การลงโทษกรณีหลบเลี่ยง

การหลบเลี่ยงการเกณฑ์ทหารมีโทษจำคุก 3-5 ปี การแกล้งป่วยหรือพิการเพื่อหลบเลี่ยงการเกณฑ์ทหารมีโทษจำคุก 5 ปี

ผู้ที่ได้รับการยกเว้น

สำหรับข้าราชการ นักศึกษา ผู้ดูแลพ่อแม่ผู้สูงอายุ ผู้ติดยาที่อยู่ในระยะฟื้นฟู ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล และผู้รับโทษจำคุก นั้นสามารถผ่อนผันเป็นการชั่วคราวได้ (แต่สุดท้ายพวกเขาจะต้องเข้ารับราชการทหารตามระยะเวลาที่กำหนดทั้งหมด แม้ว่าพวกเขาจะมีอายุเกินแล้ว หลังจากการเลื่อนเวลาออกไปก็ตาม) และสำหรับผู้ที่ได้รับการยกเว้น ได้แก่ พระสงฆ์ หญิงที่แต่งงานแล้ว

ผู้พิการ ผู้ที่ได้รับการยกเว้นจากคณะกรรมการเกณฑ์ทหาร และผู้ที่คณะกรรมการประเมินทางการแพทย์ของกองทัพเมียนมาประกาศว่าไม่เหมาะสมในการรับราชการทหารอย่างถาวร

บทวิเคราะห์

สำหรับประเด็นการบังคับใช้กฎหมายการรับราชการทหารของประชาชนเมียนมา สามารถวิเคราะห์ได้ 3 ประเด็นดังนี้

1. แรงจูงใจและเบื้องหลังการบังคับใช้กฎหมาย

กฎหมายนี้บังคับใช้ในเวลาที่กองทัพเมียนมาอ่อนกำลังลงอย่างมาก จากจำนวนผู้เสียชีวิตในการต่อสู้กับกองกำลังต่อต้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่เริ่มเกิดเหตุการณ์ “ปฏิบัติการ 1027” และการต่อสู้เชิงรุกของฝ่ายต่อต้านต่อ ๆ มา รวมถึงเกิดวิกฤตการณ์การล่าถอยพลเพิ่มเติม การหนีทหาร และที่สำคัญที่สุดคือ รัฐบาลขาดการสนับสนุนจากประชาชน โดยก่อนหน้านี้ รัฐบาลเมียนมาได้ใช้มาตรการหลายอย่างเพื่อเสริมกำลังรบ รวมถึงการเรียกทหารผ่านศึกให้กลับมาปฏิบัติหน้าที่ ออกมาตรการสำหรับผู้หนีทหาร ตลอดจนผู้ข้าราชการโดยไม่ได้ลา และการบังคับเกณฑ์คนเข้าเป็นกองกำลังที่จัดโดยทหารคือ “Pyithusit” หลังจากที่มีมาตรการดังกล่าวข้างต้นล้มเหลวในการแก้ปัญหา รัฐบาลจึงตัดสินใจใช้การบังคับเกณฑ์ทหาร

พล.ต.ชอ มิน ตุน โฆษกรัฐบาลทหาร อธิบายว่ากฎหมายดังกล่าวบังคับใช้เพื่อต่อสู้กับกองกำลังพิทักษ์ประชาชน (People's Defence Forces: PDF) และกองกำลังติดอาวุธชาติพันธุ์ (Ethnic Armed Organizations : EAOs) และเพื่อปกป้องอธิปไตยของชาติ “เนื่องจากชาติมหาอำนาจใช้ประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย และการต่อต้านการก่อการร้ายเป็นข้ออ้างในการก่อสงคราม ก่อสงครามตัวแทน และบังคับใช้มาตรการคว่ำบาตรในรูปแบบต่าง ๆ ต่อประเทศที่พวกเขาไม่ชอบรัฐบาล”

2. จากการเกณฑ์ทหารไปสู่การทุจริตและกรรโชกทรัพย์

กฎหมายการรับราชการทหารของเมียนมาเปิดโอกาสให้มีการกรรโชกทรัพย์จากประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวที่มีฐานะดีที่ต้องการหลีกเลี่ยงการเกณฑ์ทหาร แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับคนจนเองก็ไม่ได้รับการละเว้น โดยรัฐบาลทหารที่ย้ายเข้ามาอยู่ในเมืองต่าง ๆ นับตั้งแต่เกิดรัฐประหารนั้น สามารถมีอำนาจจับกุมประชาชนได้ในระหว่างการตรวจค้นบ้านเรือนเพื่อค้นหาผู้พักอาศัยที่ไม่ได้ลงทะเบียนเช่นกัน

3. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมาย

กฎหมายดังกล่าวได้รับการคาดการณ์ว่าจะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวมีเป้าหมายในการเกณฑ์ทั้งคนหนุ่มสาวอายุระหว่าง 18 ถึง 35 ปี ทำให้ผู้คนจำนวนมากอาจอพยพหนีออกจากเมียนมาเพื่อความปลอดภัย และชีวิตที่ดีขึ้นหลังรัฐประหาร และการบังคับใช้กฎหมายนี้คาดว่าจะทำให้เกิดสมองไหล จากกลุ่มคนที่ “มีความชำนาญการเป็นพิเศษ” กล่าวได้ว่ากฎหมายดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อทั้งผู้สนับสนุนที่เป็นทหาร และผู้สนับสนุนที่ไม่ใช่ทหาร

กฎหมายนี้อาจกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งต่อระบอบการปกครองในประเทศ โดยประชาชนกังวลว่ากองทัพเมียนมาซึ่งกำลังขาดแคลนกำลังคนอย่างมาก จะเกณฑ์พลเรือนมาทำงานในกองทัพมากยิ่งขึ้น นักวิเคราะห์เชื่อว่ากฎหมายดังกล่าวจะผลักดันให้คนหนุ่มสาวเข้าร่วมกองกำลังที่ต่อต้านระบอบการปกครองของรัฐบาลทหารมากขึ้น

วิกฤตผู้ลี้ภัยจากเมียนมาที่ประเทศเพื่อนบ้านกำลังเผชิญอยู่ คาดว่า จะเลวร้ายลงไปอีก เนื่องจากการที่กองทัพเมียนมาประกาศให้ชาวเมียนมา ต้องเข้ารับราชการทหารนั้น อาจทำให้ชาวเมียนมาจำนวนมากอพยพเดินทางเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านเพื่อหนีการเกณฑ์ทหาร ประเทศต่าง ๆ จึงจะต้องมีมาตรการจัดการ เพื่อให้เป็นธรรมกับทุกฝ่าย ทั้งในแง่ของความมั่นคงระหว่างประเทศ และในแง่ของสิทธิมนุษยชน

ที่มา: <https://www.irrawaddy.com/opinion/analysis/six-key-points-about-myanmars-newly-enforced-conscription-law.html>

สถานการณ์ระดับโลก

1. ขั้วมหาอำนาจ

1.1 สหรัฐอเมริกา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และ ร.ท.หญิง กิรัญญา อุไรรัตน์

สถานการณ์ของสหรัฐอเมริกา ด้านความมั่นคงภายในประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในท้วงเดือน ม.ค.-มี.ค. 67 มีประเด็นความเคลื่อนไหวสำคัญ สรุปได้ดังนี้

เมื่อ 5 ม.ค. 67 นายแอนโทนี บลิงเคน รมว.กต.สหรัฐฯ เดินทางเยือนประเทศในตะวันออกกลาง เพื่อหารือกับอิสราเอลและกลุ่มประเทศอาหรับที่เป็นพันธมิตรของสหรัฐฯ นับเป็นการเดินทางเยือนตะวันออกกลางครั้งที่ 4 โดยนายบลิงเคนเดินทางเยือน ตุรกี กรีซ

สว.ก.สหรัฐฯ จะเยือนประเทศในตะวันออกกลาง ระหว่าง 4-11 ม.ค.67

จอร์แดน กาตาร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซาอุดีอาระเบีย อียิปต์ อิสราเอล และเขตเวสต์แบงก์ พร้อมทั้งหารือเกี่ยวกับการป้องกันไม่ให้เกิดสงครามระหว่างอิสราเอล-กลุ่มฮามาสขยายวงกว้างไปเป็นความขัดแย้งในภูมิภาค ผลักดันให้ทุกฝ่ายดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลและปาเลสไตน์อย่างถาวร ส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคอย่างบูรณาการ และสร้างกลไกที่ยั่งยืนสำหรับการฟื้นฟูและการปกครองเวสต์แบงก์และฉนวนกาซาที่เป็นหนึ่งเดียวกันซึ่งนำโดยชาวปาเลสไตน์ นอกจากนี้ ได้หารือเกี่ยวกับการดำเนินการระยะต่อไปของสงครามและการลดความสูญเสียที่เกิดกับพลเรือน รวมถึงเรียกร้องให้อิสราเอลใช้มาตรการเร่งด่วนเพื่อเพิ่มความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ฉนวนกาซา และอนุญาตให้ชาวปาเลสไตน์กลับเข้าที่อยู่อาศัยในฉนวนกาซาตอนเหนือ

เมื่อ 26 ม.ค. 67 นายเจค ซัลลิแวน ทพข.ความมั่นคงของทำเนียบประธานาธิบดีสหรัฐฯ เข้าเยี่ยมคารวะนายเศรษฐา ทวีสิน นรม. ที่ทำเนียบรัฐบาล และเข้าพบนายปานปรีย์ พหิทธานุกร รอง นรม. และ รมว.กต. ที่ กต. โดยทั้งสองฝ่ายหารือถึงความร่วมมือด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ ตลอดจนความเป็นพันธมิตร การเสริมสร้างความเป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ผ่านการหารือระดับผู้นำและจนท.ระดับสูง รวมทั้งการจัดการประชุม Thailand - U.S. Strategic and Defense Dialogue ซึ่งจะจัดที่กรุงเทพฯ

ใน ก.พ. 67 นอกจากนี้ ยังแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ความมั่นคงในภูมิภาคต่าง ๆ เฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์การเมืองในเมียนมา โดยยังคงให้ความสำคัญกับการส่งความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมแก่ประชาชนเมียนมาตามฉันทมติ 5 ประการของอาเซียน ตลอดจนสถานการณ์ในฉนวนกาซา ซึ่งสหรัฐฯ ให้ความสำคัญจะเร่งผลักดันการเจรจากับกลุ่มฮามาสให้ปล่อยตัวประกันทั้งหมด

เมื่อ 5 ก.พ. 67 นายแอนโทนี บลิงเคน รมว.กต.สหรัฐฯ เดินทางเยือนซาอุดีอาระเบีย เข้าเฝ้ามกุฎราชกุมารโมฮัมเหม็ด บิน ซัลมาน แห่งซาอุดีอาระเบีย และเจ้าชายไฟซาล บิน ฟาร์ฮัน อัล-ซาอุด รมว.กต. ซาอุดีอาระเบีย ก่อนที่จะเดินทางไปอียิปต์ กาตาร์ อิสราเอล และเขตเวสต์แบงก์ตามกำหนดการระหว่าง 4-8 ก.พ. 67 โดยเป็นการเยือนตะวันออกกลางครั้งที่ 5 ของ รมว.กต.สหรัฐฯ ตั้งแต่เกิดสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มฮามาส เพื่อมุ่งสานต่อความพยายามทางการทูตในการบรรลุข้อตกลงปล่อยตัวประกันที่เหลือ รวมถึงการหยุดยิงเพื่อส่งมอบความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่พลเรือนในฉนวนกาซาได้อย่างยั่งยืนและเพิ่มมากขึ้น กับทั้งเพื่อป้องกันความขัดแย้งไม่ให้ลุกลาม ซึ่ง รมว.กต.สหรัฐฯ ย้ำว่า จะดำเนินการตามขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อปกป้องพลเรือน และสิทธิเสรีภาพในการเดินทางในทะเลแดง รวมทั้งจะหารือกับพันธมิตรต่อไปเกี่ยวกับแนวทางเสริมสร้างการบูรณาการและสันติภาพให้กับภูมิภาค

เมื่อ 11 ม.ค. 67 สหรัฐฯ ร่วมกับสหราชอาณาจักรและพันธมิตรโจมตีกลุ่มฮูษีในเยเมน การโจมตีฐานปฏิบัติการกลุ่มฮูษีในเยเมนของสหรัฐฯ

สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย บาห์เรน แคนาดา และเนเธอร์แลนด์ ประสบความสำเร็จ ปฏิบัติการนี้มีเป้าหมายเพื่อขัดขวางและลดทอนขีดความสามารถของกลุ่มฮูษีที่ยกระดับการโจมตีเรือพาณิชย์ในทะเลแดง ซึ่งเป็นสิทธิในการป้องกันตนเอง พร้อมเรียกร้องให้กลุ่มฮูษียุติการกระทำที่เป็นภัยคุกคาม เพื่อปกป้องเสรีภาพในการเดินทาง เส้นทางทางการค้าระหว่างประเทศ และความปลอดภัยของผู้ส่งสินค้าทางทะเล ดำเนินนาย Abdel-Malek al-Houthi ผู้นำกลุ่มฮูษีประกาศจะตอบโต้ปฏิบัติการของสหรัฐฯ กับชาติพันธมิตรให้รุนแรงกว่าครั้งที่ผ่านมา และจะโจมตีเรือของอิสราเอลและเรือพาณิชย์อื่น ๆ ที่มุ่งหน้าไปยังอิสราเอลต่อไป

เมื่อ 13 ม.ค.67 สหรัฐฯ โจมตีระบบเรดาร์ของกลุ่มฮูษีในเยเมน โดยเรือพิฆาต USS Carney ของสหรัฐฯ ยิงขีปนาวุธเพื่อทำลายระบบเรดาร์ของกลุ่มฮูษีในเยเมนเพื่อลดขีดความสามารถการโจมตีเรือเดินสมุทรของกลุ่มฮูษี และเมื่อ 16 ม.ค. 66 โดยมุ่งโจมตีไปยังพื้นที่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มกบฏฮูษี อีกทั้งยังได้ยิงทำลายขีปนาวุธต่อต้านเรือ (Anti-Ship Missile) ของกลุ่มกบฏฮูษีจำนวน 4 ลูก ซึ่งขีปนาวุธที่กลุ่มกบฏฮูษีเตรียมใช้ยิงโจมตีในระยะต่อไป ทั้งนี้ การปฏิบัติการโจมตีดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจาก เรือพาณิชย์ จำนวน 2 ลำของสหรัฐฯ และกรีซ ถูกกลุ่มกบฏฮูษี โจมตีในทะเลแดง โดยสหรัฐฯ ต้องการส่งสัญญาณให้กลุ่มกบฏฮูษียุติการโจมตีเรือที่สัญจรในทะเลแดง

เมื่อ 13 ก.พ. 67 วุฒิสภาสหรัฐมีมติผ่านรัฐบัญญัติงบประมาณสนับสนุน ยูเครน อิสราเอลและไต้หวัน โดยวุฒิสภาสหรัฐลงมติ 70 เสียง ต่อ 29 เสียง ผ่านร่างรัฐบัญญัติงบประมาณมูลค่า 95.3 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 3 พันล้านบาท โดยสนับสนุนให้ยูเครนรวม 60 ล้านเหรียญสหรัฐ ส่วนใหญ่เป็นการจัดซื้อยุทโธปกรณ์ที่ผลิตโดยสหรัฐฯ สนับสนุนให้ไต้หวัน 9.2 ล้านเหรียญสหรัฐ และอิสราเอล 14 ล้านเหรียญสหรัฐ รวมถึงเป็นงบประมาณช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในฉนวนกาซา 8 ล้านเหรียญสหรัฐ

เมื่อ 23 ก.พ. 67 อิสราเอล กาตาร์ อียิปต์ และสหรัฐฯ จะหารือรอบใหม่เพื่อเจรจาปล่อยตัวประกันในฉนวนกาซา โดยนาย David Barnea ผอ.หน่วยข่าวกรองอิสราเอล (Mossad) เซค มูฮัมมัด บินอับดุลเราะห์มาน อาลซานี นรม.และ รมว.กต.กาตาร์ นาย Abbas Kamel ผอ.หน่วยข่าวกรองอียิปต์ และนายวิลเลียม เบิร์นส ผอ.สนง.ข่าวกรองกลางสหรัฐฯ (CIA) พบหารือกันที่กรุงปารีส ฝรั่งเศส เพื่อเจรจาข้อตกลงหยุดยิงและช่วยปล่อยตัวประกันที่ยังถูกกลุ่มฮามาสควบคุมตัวในฉนวนกาซา ประมาณ 134 คน (ในจำนวนนี้คาดว่าเสียชีวิตแล้วอย่างน้อย 30 คน) โดยก่อนหน้านี้ เมื่อ ม.ค. 67 ผู้แทนทั้ง 4 ประเทศ พบหารือที่กรุงปารีส แต่การเจรจายังไม่ประสบผลสำเร็จ

เมื่อ 23 ก.พ. 67 สหรัฐฯ ออกมาตรการคว่ำบาตรรัสเซียครั้งใหม่ โดย ประธานาธิบดี โจเซฟ ไบเดน ออกแถลงการณ์ประกาศใช้มาตรการคว่ำบาตรรัสเซียครั้งใหม่รวมมากกว่า 500 มาตรการ เพื่อต่อต้านการทำสงครามของรัสเซียต่อยูเครนซึ่งยืดเยื้อมากกว่า 2 ปี รวมถึงเพื่อตอบโต้กรณีการเสียชีวิตในเรือนจำของนาย Aleksey Navalny แกนนำฝ่ายค้านของรัสเซีย ทั้งนี้ มาตรการคว่ำบาตรดังกล่าวของสหรัฐฯ จะมุ่งเป้าบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจำคุกนาย Aleksey Navalny รวมถึงภาคการเงิน และภาคอุตสาหกรรมด้านกลาโหมของรัสเซีย นอกจากนี้ แถลงการณ์ระบุด้วยว่า สหรัฐฯ ยังคงมุ่งมั่นและยืนหยัดร่วมกับพันธมิตรเพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือยูเครนต่อไป

เมื่อ 5 มี.ค. 67 วันซูเปอร์ ทิวส์เดย์ (Super Tuesday) ถือเป็นวันเลือกตั้งขั้นต้นสำคัญที่สุดของกระบวนการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐฯ เพราะผลเลือกตั้งที่ออกมาจะบ่งชี้ว่าผู้สมัครคนใดมีแนวโน้มจะได้เป็นตัวแทนของพรรคไปชิงตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่จะเลือกตั้งในวันอังคารที่ 5 พ.ย. 67 ซึ่ง “ทรัมป์และไบเดน” ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งขั้นต้น “ซูเปอร์ ทิวส์เดย์” ซึ่งจัดขึ้นใน 15 รัฐและ 1 ดินแดน คือ เขตปกครองอเมริกันซามัวโดยการเลือกตั้งซูเปอร์ ทิวส์เดย์ ของพรรคริพับลิกันเป็นการเลือกตั้งขั้นต้นไพรมารี 13 รัฐ และเลือกตั้งขั้นต้นระบบประชุมคอคัส 2 รัฐ คือ อะแลสกาและยูทาห์ ส่วนพรรคเดโมแครต จัดเลือกตั้งไพรมารี 14 รัฐ และเลือกแบบประชุมคอคัส ที่เขตปกครองอเมริกันซามัว หลังการเลือกตั้งขั้นต้นเสร็จแล้ว

สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย บาห์เรน แคนาดา และเนเธอร์แลนด์ ประสบความสำเร็จ ปฏิบัติการนี้มีเป้าหมายเพื่อขัดขวางและลดทอนขีดความสามารถของกลุ่มฮูษีที่ยกระดับการโจมตีเรือพาณิชย์ในทะเลแดง ซึ่งเป็นสิทธิในการป้องกันตนเอง พร้อมเรียกร้องให้กลุ่มฮูษียุติการกระทำที่เป็นภัยคุกคาม เพื่อปกป้องเสรีภาพในการเดินทาง เส้นทางทางการค้าระหว่างประเทศ และความปลอดภัยของผู้ส่งสินค้าทางทะเล ดำเนินนาย Abdel-Malek al-Houthi ผู้นำกลุ่มฮูษีประกาศจะตอบโต้ปฏิบัติการของสหรัฐฯ กับชาติพันธมิตรให้รุนแรงกว่าครั้งที่ผ่านมา และจะโจมตีเรือของอิสราเอลและเรือพาณิชย์อื่น ๆ ที่มุ่งหน้าไปยังอิสราเอลต่อไป

เมื่อ 13 ม.ค.67 สหรัฐฯ โจมตีระบบเรดาร์ของกลุ่มฮูษีในเยเมน โดยเรือพิฆาต USS Carney ของสหรัฐฯ ยิงขีปนาวุธเพื่อทำลายระบบเรดาร์ของกลุ่มฮูษีในเยเมนเพื่อลดขีดความสามารถการโจมตีเรือเดินสมุทรของกลุ่มฮูษี และเมื่อ 16 ม.ค. 66 โดยมุ่งโจมตีไปยังพื้นที่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มกบฏฮูษี อีกทั้งยังได้ยิงทำลายขีปนาวุธต่อต้านเรือ (Anti-Ship Missile) ของกลุ่มกบฏฮูษีจำนวน 4 ลูก ซึ่งขีปนาวุธที่กลุ่มกบฏฮูษีเตรียมใช้ยิงโจมตีในระยะต่อไป ทั้งนี้ การปฏิบัติการโจมตีดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจาก เรือพาณิชย์ จำนวน 2 ลำของสหรัฐฯ และกรีซ ถูกกลุ่มกบฏฮูษี โจมตีในทะเลแดง โดยสหรัฐฯ ต้องการส่งสัญญาณให้กลุ่มกบฏฮูษียุติการโจมตีเรือที่สัญจรในทะเลแดง

เมื่อ 13 ก.พ. 67 วุฒิสภาสหรัฐมีมติผ่านรัฐบัญญัติงบประมาณสนับสนุน ยูเครน อิสราเอลและไต้หวัน โดยวุฒิสภาสหรัฐลงมติ 70 เสียง ต่อ 29 เสียง ผ่านร่างรัฐบัญญัติงบประมาณมูลค่า 95.3 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 3 พันล้านบาท โดยสนับสนุนให้ยูเครนรวม 60 ล้านเหรียญสหรัฐ ส่วนใหญ่เป็นการจัดซื้อยุทโธปกรณ์ที่ผลิตโดยสหรัฐฯ สนับสนุนให้ไต้หวัน 9.2 ล้านเหรียญสหรัฐ และอิสราเอล 14 ล้านเหรียญสหรัฐ รวมถึงเป็นงบประมาณช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในฉนวนกาซา 8 ล้านเหรียญสหรัฐ

เมื่อ 23 ก.พ. 67 อิสราเอล กาตาร์ อียิปต์ และสหรัฐฯ จะหารือรอบใหม่เพื่อเจรจาปล่อยตัวประกันในฉนวนกาซา โดยนาย David Barnea ผอ.หน่วยข่าวกรองอิสราเอล (Mossad) เซค มูฮัมมัด บินอับดุลเราะห์มาน อาลซานี นรม.และ รมว.กต.กาตาร์ นาย Abbas Kamel ผอ.หน่วยข่าวกรองอียิปต์ และนายวิลเลียม เบิร์นส ผอ.สนง.ข่าวกรองกลางสหรัฐฯ (CIA) พบหารือกันที่กรุงปารีส ฝรั่งเศส เพื่อเจรจาข้อตกลงหยุดยิงและช่วยปล่อยตัวประกันที่ยังถูกกลุ่มฮามาสควบคุมตัวในฉนวนกาซา ประมาณ 134 คน (ในจำนวนนี้คาดว่าเสียชีวิตแล้วอย่างน้อย 30 คน) โดยก่อนหน้านี้ เมื่อ ม.ค. 67 ผู้แทนทั้ง 4 ประเทศ พบหารือที่กรุงปารีส แต่การเจรจายังไม่ประสบผลสำเร็จ

เมื่อ 23 ก.พ. 67 สหรัฐฯ ออกมาตรการคว่ำบาตรรัสเซียครั้งใหม่ โดย ประธานาธิบดี โจเซฟ ไบเดน ออกแถลงการณ์ประกาศใช้มาตรการคว่ำบาตรรัสเซียครั้งใหม่รวมมากกว่า 500 มาตรการ เพื่อต่อต้านการทำสงครามของรัสเซียต่อยูเครนซึ่งยืดเยื้อมากกว่า 2 ปี รวมถึงเพื่อตอบโต้กรณีการเสียชีวิตในเรือนจำของนาย Aleksey Navalny แกนนำฝ่ายค้านของรัสเซีย ทั้งนี้ มาตรการคว่ำบาตรดังกล่าวของสหรัฐฯ จะมุ่งเป้าบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจำคุกนาย Aleksey Navalny รวมถึงภาคการเงิน และภาคอุตสาหกรรมด้านกลาโหมของรัสเซีย นอกจากนี้ แถลงการณ์ระบุด้วยว่า สหรัฐฯ ยังคงมุ่งมั่นและยืนหยัดร่วมกับพันธมิตรเพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือยูเครนต่อไป

เมื่อ 5 มี.ค. 67 วันซูเปอร์ ทิวส์เดย์ (Super Tuesday) ถือเป็นวันเลือกตั้งขั้นต้นสำคัญที่สุดของกระบวนการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐฯ เพราะผลเลือกตั้งที่ออกมาจะบ่งชี้ว่าผู้สมัครคนใดมีแนวโน้มจะได้เป็นตัวแทนของพรรคไปชิงตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่จะเลือกตั้งในวันอังคารที่ 5 พ.ย. 67 ซึ่ง “ทรัมป์และไบเดน” ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งขั้นต้น “ซูเปอร์ ทิวส์เดย์” ซึ่งจัดขึ้นใน 15 รัฐและ 1 ดินแดน คือ เขตปกครองอเมริกันซามัวโดยการเลือกตั้งซูเปอร์ ทิวส์เดย์ ของพรรคริพับลิกันเป็นการเลือกตั้งขั้นต้นไพรมารี 13 รัฐ และเลือกตั้งขั้นต้นระบบประชุมคอคัส 2 รัฐ คือ อะแลสกาและยูทาห์ ส่วนพรรคเดโมแครต จัดเลือกตั้งไพรมารี 14 รัฐ และเลือกแบบประชุมคอคัส ที่เขตปกครองอเมริกันซามัว หลังการเลือกตั้งขั้นต้นเสร็จแล้ว

พรรคีร์บิลกันและเดโมแครตก็จะมีการประชุมใหญ่ ที่เรียกว่า “National Convention (การประชุมใหญ่แห่งชาติ)” ในเดือน ก.ค. 67 เพื่อให้คณะผู้แทนเลือกตั้งของพรรคนั้น เลือกผู้แทนของพรรคไปชิงตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ

บทสรุป สหรัฐฯ มีความพยายามอย่างเข้มข้นในการรักษาความเป็นมหาอำนาจหนึ่งเดียวในโลก ตามที่ระบุไว้อย่างชัดเจนในยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติสหรัฐอเมริกา 2022 (National Security Strategy 2022) และความพยายามในการมุ่งสกัดกั้นการขยายอิทธิพลของจีนที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังคงให้ความสำคัญต่อสถานการณ์ในพื้นที่ยูเครน อิสราเอล และไต้หวัน โดยพยายามใช้การเจรจาเพื่อสันติภาพและการเพิ่มงบประมาณด้านกลาโหมเพื่อเสริมความมั่นคงในพื้นที่ดังกล่าว ในขณะที่

เดียวกัน สหรัฐฯ ได้ให้ความสำคัญต่อพันธมิตรอย่างแน่นแฟ้น เพื่อกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือทวิภาคี ท่ามกลางสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการคานอิทธิพลของจีนที่เพิ่มมากขึ้น ท้ายสุดนี้ประเด็นสำคัญที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด คือ การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ 2024 ที่จะเป็นบททดสอบประชาธิปไตยของอเมริกา ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั่วโลกในทุกด้านอย่างแน่นอน

อ้างอิง รายงานสถานการณ์ต่างประเทศ, สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จาก https://www.nia.go.th/niaweb59/Default_TH_.asp

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศคย.สพท.
โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

1.2 จีน

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ ร.ท.หญิง นิตยา งานไว

สถานการณ์ของจีนในห้วงเดือนธันวาคม 2566-กุมภาพันธ์ 2567 มีความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของจีนกับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเมื่อวันที่ 6 ธ.ค. 66 อาเซียนและจีนได้จัดการประชุมประชาคมย่อยอาเซียน-จีน ครั้งที่ 13 ณ กรุงฮานอย เวียดนาม ที่ประชุมได้เห็นพ้องให้อาเซียนและจีนเสริมสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ด้วยการเพิ่มกลไกประสานงานโดยตรงระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมข้อมูลจำเป็นอย่างรวดเร็ว แลกเปลี่ยนการฝึกอบรมและประสบการณ์เพื่อรับมือกับอาชญากรรมรูปแบบใหม่ รวมถึงส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายและร่วมกันกำหนดแนวทางรับมือกับความท้าทายในระยะยาว (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2566)

ต่อมาเมื่อ 7 ธ.ค. 66 ได้มีการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (รมว.กต.) กรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง (Mekong-Lancang Cooperation Foreign Ministers' Meeting : MLC FMM) ครั้งที่ 8 ณ กรุงปักกิ่ง ซึ่งจีนและเมียนมาเป็นประธานร่วมในการประชุมฯ ดังกล่าว เพื่อเสริมสร้างให้ลุ่มน้ำโขงเป็นพื้นที่แห่งมิตรภาพ ความจริงใจ ผลประโยชน์ร่วมกัน และความครอบคลุม ตามข้อริเริ่มแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative : BRI) โดยเน้นความร่วมมือ 6 ประการ ได้แก่ (1) การสร้างประชาคมที่ใกล้ชิดในอนาคตร่วมกัน (2) การสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ (3) การสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับพัฒนา (4) การพัฒนาทางดิจิทัล (5) การพัฒนาความร่วมมือทางวัฒนธรรมและความร่วมมือระหว่างประชาชน และ (6) สนับสนุนแนวคิดความร่วมมือที่ครอบคลุม นอกจากนี้ที่ประชุมฯ เห็นพ้องให้ MLC เป็นเวทีรักษาสันติภาพและเสถียรภาพ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและความเจริญรุ่งเรืองของอนุภูมิภาค รวมทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมและความทันสมัยของประเทศสมาชิก ซึ่งประกอบด้วย จีน เวียดนาม กัมพูชา เมียนมา ลาว และไทย (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2566)

นอกจากการประชุมฯ ดังกล่าวแล้วในห้วง 3 เดือนที่ผ่านมา จีนและประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศยังมีความร่วมมือแบบทวิภาคีร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการเยือนของผู้นำระดับสูง ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ การทหาร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สปป.ลาว เจ้าหน้าที่ทางการทหารระดับสูงของจีนได้เดินทางเยือน สปป.ลาว เมื่อ 5 ธ.ค. 66 พล.อ. He Weidong รองประธานคณะกรรมการทหารกลาง (Central Military Commission : CMC) ได้เข้าเยี่ยมคารวะ นายทองลุน สีสุลิด ประธานประเทศลาว การเยือนดังกล่าวถือเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพจีนและลาวพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จีนยินดีที่จะแลกเปลี่ยนและร่วมมือทางทหารกับลาว ตลอดจนยกระดับการฝึกซ้อมร่วมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการกระชับความสัมพันธ์ทางทหาร รวมทั้งปกป้องสันติภาพและเสถียรภาพของภูมิภาค ขณะที่นายทองลุน แสดงความขอบคุณจีน ที่ให้การสนับสนุนลาวมาโดยตลอด พร้อมกับกล่าวว่า ภายใต้สถานการณ์ระหว่างประเทศและภูมิภาคที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งสองประเทศจำเป็นต้องมีการสื่อสารและร่วมมือกันอย่างเป็นรูปธรรมและใกล้ชิดต่อไป (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2566)

2. เวียดนาม ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ของจีน เดินทางเยือนเวียดนาม ระหว่างวันที่ 12-13 ธ.ค. 66 ซึ่งถือเป็นครั้งแรกในรอบ 6 ปีที่ประธานาธิบดีจีน

เดินทางเยือนเวียดนาม โดยได้พบปะหารือกับประธานาธิบดีเหวียน ซวน ฟุก ของเวียดนาม นายฝีม มีญู จิญ นายกรัฐมนตรีเวียดนาม และนายเหวียน ฟู่ จ่อง เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม โดยหารือในประเด็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ความมั่นคง และการเมือง เฉพาะอย่างยิ่งความมั่นคงปลอดภัยทางทะเล เพื่อพัฒนาสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นภายใต้ความเป็นหุ้นส่วนแบบยุทธศาสตร์แบบรอบด้าน (Comprehensive Strategic Partnership)

ผลการพบปะหารือระหว่างผู้นำทั้ง 2 ชาติ พบว่า มีการลงนามความร่วมมือระหว่างสองฝ่ายรวม 36 ฉบับ อาทิ ความร่วมมือด้านการเมืองและการทูต ด้านความมั่นคงและกลาโหม ความร่วมมือในระดับ รมว. และระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านโทรคมนาคม และข้อมูลดิจิทัล แต่ไม่มีการรายงานถึงความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับแร่หายาก (Rare Earth) โดยการเยือนเวียดนามในครั้งนี้ของประธานาธิบดีสี จิ้นผิงมีนัยยะที่สำคัญ คือ การพัฒนาความสัมพันธ์เชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีนกับเวียดนามเพื่อพัฒนาอนาคตร่วมกัน ส่งสัญญาณถึงความสัมพันธ์อันหนึ่งอันเดียวของประเทศที่มีอุดมการณ์ร่วม พัฒนาความร่วมมือที่ใกล้ชิด เฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือทางทะเล ความเชื่อมโยงอุตสาหกรรมและห่วงโซ่อุปทาน และเศรษฐกิจสีเขียว และที่สำคัญ คือ ด้านอิทธิพลของสหรัฐฯ ที่มีแนวโน้มรุกขยายเข้ามาในกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ รวมถึงเวียดนามเพิ่มขึ้น (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2566)

3. เมียนมา บทบาทของจีนในสถานการณ์ความไม่สงบในเมียนมา โดยในห้วงที่ผ่านมาหลัง “ปฏิบัติการ 1027” บทบาทของจีนในเมียนมามีเพิ่มมากขึ้น โดยล่าสุดจีนเป็นศูนย์กลางในการเจรจาระหว่างรัฐบาลเมียนมากับกองกำลังชนกลุ่มน้อยในรัฐฉานตอนเหนือ โดย พล.ต. Zaw Min Tun โฆษกรัฐบาลทหารเมียนมา แถลงเมื่อ 11 ธ.ค. 66 ว่าจีนช่วยเป็นศูนย์กลางในการเจรจาระหว่างรัฐบาลเมียนมากับกองกำลังพันธมิตรชนกลุ่มน้อยในรัฐฉานตอนเหนือ เพื่อแก้ไขความขัดแย้งระหว่างกันด้วยกระบวนการทางการเมือง ขณะที่นาง Mao Ning โฆษกกระทรวงการต่างประเทศ (กต.) ของจีน แถลงในวันเดียวกันว่า จีนยินดีที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในความขัดแย้งบริเวณตอนเหนือของเมียนมามีการเจรจากันจนเกิดผลเชิงบวก โดยจีนจะสนับสนุนและอำนวยความสะดวกการเจรกดังกล่าวต่อไป เนื่องจากเชื่อว่า การลดเหตุรุนแรงบริเวณภาคเหนือของเมียนมาจะเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนในเมียนมา รวมทั้งก่อให้เกิดความสงบและเสถียรภาพบริเวณชายแดนเมียนมา-จีน (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2566)

แต่หลังจากนั้นเมื่อวันที่ 4 ม.ค. 67 จีนได้ประวั่งเมียนมา เนื่องจากมีกระสุนปืนใหญ่ลอยมาตกในพื้นที่ของจีน โดยโฆษก กต. จีน แถลงแสดงความไม่พอใจอย่างยิ่ง กรณีการสู้รบในเมียนมาส่งผลกระทบต่อพลเรือนของจีน และยืนยันว่าจีนจะใช้มาตรการที่จำเป็นทั้งหมดเพื่อปกป้องความมั่นคงของชีวิตและทรัพย์สินของชาวจีน พร้อมทั้งเรียกร้องให้คู่ขัดแย้งทุกฝ่ายทางตอนเหนือของเมียนมายุติการสู้รบกันในทันที และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อป้องกันเหตุการณ์ร้ายแรงที่อาจเป็นอันตรายต่อสันติภาพและความสงบเรียบร้อยบริเวณชายแดน ทั้งนี้ ถ้อยแถลงดังกล่าวมีขึ้นภายหลังเกิดเหตุปะทะเมื่อ 3 ม.ค. 67 ที่เมืองเลาไ่ก้ง ตอนเหนือของรัฐฉาน ชายแดนเมียนมา - จีน ส่งผลให้มีกระสุนปืนใหญ่ลอยข้ามชายแดนไปตกที่เมืองหนานซาน มณฑลยูนนาน และเกิดระเบิดขึ้น ทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 5 คน แต่ไม่มีผู้เสียชีวิต (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2567)

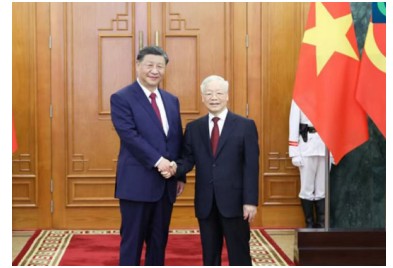
4. ไทย นายหวัง อี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของจีนเยือนไทยอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ 26-29 ม.ค. 67 ทั้งไทยและจีนได้เป็นประธานร่วมในการประชุมกลไกการหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย - จีน ครั้งที่ 1 ที่จัดขึ้นตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือ ระหว่างกระทรวงการต่างประเทศสองฝ่าย ที่ลงนามเมื่อ 19 ต.ค. 66 ระหว่างการเยือนจีนอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรี โดยในการประชุมครั้งนี้โอกาสนี้ ทั้งสองฝ่ายได้หารือในประเด็นความร่วมมือที่สำคัญ ดังนี้ (1) ด้านการส่งเสริมสินค้าเกษตร (2) การค้าและการลงทุน (3) ความสัมพันธ์ระดับประชาชนและการท่องเที่ยว (4) โครงสร้างพื้นฐาน (5) การแก้ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ (6) ความร่วมมือระดับภูมิภาค

ทั้งสองฝ่ายยังได้ใช้โอกาสนี้หารือแนวทางการเตรียมการเฉลิมฉลองการครบรอบ 50 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย - จีน ในปี 2568 โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องในจัดกิจกรรมทั้งในไทยและจีนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลาง ท้องถิ่น และประชาชนทั้งสองประเทศ รวมถึงรัฐมนตรีทั้ง 2 ชาติยังได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราซึ่งกันและกันสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาและหนังสือเดินทางกึ่งราชการ ซึ่งจะเริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มี.ค. 67 รวมทั้งเป็นสักขีพยานการลงนามสัญญาเช่าที่ดินสำหรับสถานกงสุลใหญ่จีน ณ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดขอนแก่น (รัฐบาลไทย, 2567)

สรุป จะเห็นได้ว่าจีนมุ่งมั่นในการขยายความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านกลไกการประชุมทั้งระดับภูมิภาค เช่น ประชุมประชาคมอัยการอาเซียน-จีน การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (รวม.กต.)

กรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง (Mekong-Lancang Cooperation Foreign Ministers' Meeting : MLC FMM) เป็นต้น รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือในระดับทวิภาคีกับประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง สปป.ลาว เวียดนาม ไทย นอกจากนี้ยังมีบทบาทที่สำคัญในสถานการณ์ของเมียนมาอีกด้วย บทบาทของจีนกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของภูมิภาคนี้ต่อจีน เนื่องจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีหลายประเทศมีพรมแดนกับจีน ทั้งเป็นทางออกสู่มหาสมุทรอินเดีย รวมถึงเป็นพื้นที่ในการอิทธิพลของสหรัฐฯ ในอินโด-แปซิฟิก และอาเซียนยังเป็นคู่ค้าที่สำคัญของจีนอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงเป็นพื้นที่ทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญของจีน ดังนั้น ประเทศสมาชิกอาเซียนแสวงหาความร่วมมือกับจีนภายใต้ผลประโยชน์ร่วมกัน

รัฐบาลไทย. (2567). นายก หารี นายหวัง อี้ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศจีน ย้ำ ความเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์อย่างรอบด้าน เสริมสร้างประชาคมไทย - จีนที่มีอนาคตร่วมกัน. เข้าถึงได้จาก <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/78093>
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. (2566). รายงานสถานการณ์ต่างประเทศ. เข้าถึงได้จาก <https://www.nia.go.th/news/category/1/>
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. (2567). รายงานสถานการณ์ต่างประเทศ. เข้าถึงได้จาก <https://www.nia.go.th/news/category/1/>

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภค.ศยศ.สปท. โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

2. รัสเซีย-ยูเครน / ยุโรป

รัสเซีย - ยูเครน

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และ น.ส.ปภาณิสรา เทียนอ่อน

สถานการณ์ภายในประเทศรัสเซีย

โดยเฉพาะประเด็นเรื่องความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนมีประเด็นสำคัญ สรุปได้ดังนี้

รัสเซียเตรียมระงับการส่งออกน้ำมันเบนซิน 6 เดือน เพื่อรองรับความต้องการภายในประเทศมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มี.ค. 67 เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดแคลนน้ำมัน จากอุปสงค์ภายในประเทศที่ขยายตัวตามฤดูกาล โดยเฉพาะในช่วงฤดูใบไม้ผลิและฤดูร้อน (มี.ค.-พ.ค. และมิ.ย.-ส.ค.) อีกทั้ง ยังจะเป็นผลดีต่อโรงกลั่นน้ำมันในรัสเซีย ซึ่งบางแห่งได้รับความเสียหายจากการโจมตีโดยกองทัพอากาศยูเครนให้สามารถปิดซ่อมบำรุงรักษาและซ่อมแซมได้

เมื่อ 13 มี.ค. 67 ยูเครนใช้โดรนโจมตีโรงกลั่นน้ำมันและคลังน้ำมันของรัสเซียจำนวน 3 แห่ง ในเมือง Ryazan เมือง Kstovo และเมือง Kirishi ซึ่งหนึ่งในนั้นเป็นโรงกลั่นน้ำมันที่ใหญ่เป็นอันดับ 7 ของรัสเซีย มีเป้าหมายเพื่อทำลายทรัพยากร ลดศักยภาพทางเศรษฐกิจของรัสเซีย และทำลายแหล่งเชื้อเพลิงที่สำคัญสำหรับทำสงครามต่อไป

รัสเซีย จีน และอิหร่าน จะร่วมฝึกซ้อมรบทางทะเล โดยรัสเซียได้ส่งเรือรบหลายลำเพื่อเข้าร่วมฝึกซ้อมรบทางทะเลร่วมกับอิหร่านและจีนภายใต้รหัส “Maritime Security Belt – 2024” ในบริเวณอ่าวโอมานและทะเลอาหรับ ระหว่าง 11-15 มี.ค. 67 ขณะที่จีนจะส่งเรือรบติดขีปนาวุธนำวิถีจำนวน 2 ลำ และเรือส่งกำลังบำรุง 1 ลำเข้าร่วมการฝึกดังกล่าว โดยการฝึกครั้งนี้จะมีการใช้เรือรบร่วมกับอากาศยานในการฝึก และจะมีผู้แทนจากปากีสถาน คาซัคสถาน อาเซอร์ไบจาน โอมาน อินเดีย และแอฟริกาใต้ เข้าร่วมสังเกตการณ์ด้วย

การเลือกตั้งของรัสเซียที่จะเกิดขึ้น คณะกรรมการการเลือกตั้งกลางของรัสเซีย (Russian Central Election Commission : CEC) รัสเซียจะเริ่มทดสอบระบบการลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ทางไกล (remote electronic voting system) ตั้งแต่ 5 มี.ค. 67 สำหรับการเลือกตั้งประธานาธิบดีรัสเซียระหว่าง 15-17 มี.ค. 67 ใน 29 ภูมิภาคของรัสเซีย โดยจะมีหน่วยเลือกตั้ง 93,644 หน่วย ในสถานที่มากกว่า 2,200 แห่ง รวมถึงสถานที่ของผู้พักอาศัยชั่วคราว อาทิ โรงพยาบาล สถานบริการสุขภาพ และสถานคุมขังต่าง ๆ และ

อีก 269 หน่วยในต่างประเทศ ทั้งนี้ ผู้สมัครประธานาธิบดีรัสเซียในปี 2567 ประกอบด้วย 1) นาย Vladislav Davankov จากพรรค New People party 2) ประธานาธิบดีวลาดิเมียร์ ปูติน 3) นาย Leonid Slutsky จากพรรค Liberal Democratic Party of Russia (LDPR) และ 4) นาย Nikolay Kharitonov จากพรรค Communist Party of the Russian Federation (CPRF)

ท่าทีนานาชาติที่มีต่อรัสเซียภายใต้ความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครน

เมื่อ 23 ก.พ. 67 ว่า ประธานาธิบดีโจเซฟ ไบเดน ประกาศใช้มาตรการคว่ำบาตรรัสเซียครั้งใหม่รวมมากกว่า 500 มาตรการ เพื่อต่อต้านการทำสงครามของรัสเซียต่อยูเครนซึ่งยืดเยื้อมากกว่า 2 ปี รวมถึงเพื่อตอบโต้กรณีการเสียชีวิตในเรือนจำของนาย Aleksey Navalny แกนนำฝ่ายค้านของรัสเซีย ขณะเดียวกันเมื่อ 25 ก.พ. 67 ในการประชุมผู้นำประเทศกลุ่ม G7 วาระพิเศษ ครอบรอบ 2 ปี สงครามรัสเซีย-ยูเครน ที่กรุงเคียฟ ยูเครน ซึ่งอิตาลีเป็นเจ้าภาพ ผู้นำกลุ่ม G7 ให้คำมั่นสนับสนุนยูเครนโดยไม่เปลี่ยนแปลง และเมื่อ 26 ก.พ. 67 นรม.สโลวาเกีย แถลงก่อนการประชุมผู้นำชาติยุโรปที่กรุงปารีส ประเทศสมาชิกองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) และประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป (EU) หลายประเทศอยู่ระหว่างพิจารณาส่งทหารเข้าไปในยูเครนในลักษณะของความตกลงสองฝ่ายที่แต่ละประเทศดำเนินการกับยูเครน ทั้งนี้ แม้ NATO จะมีการส่งอาวุธยุโรปประปรายช่วยเหลือยูเครนแล้วเป็นจำนวนหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รวมถึงการฝึกซ้อมให้แก่ทหารยูเครนก็ตาม

รัสเซียปรับโครงสร้างกองทัพใหม่เพื่อรับมือการขยายตัวของ NATO เมื่อ 26 ก.พ. 67 ปูติน ลงนามในกฎหมายปรับโครงสร้างกองทัพใหม่ เพื่อรับมือความท้าทายจากการขยายตัวขององค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) หลังจากฟินแลนด์และสวีเดนเข้าร่วมเป็นสมาชิก โดยรัสเซียจะเรือฟืนมณฑลทหารมอสโกและมณฑลทหารเลนินกราดขึ้นใหม่อย่างเป็นทางการ ตั้งแต่ 1 มี.ค. 67 ยุบมณฑลทหารตะวันตกและกองบัญชาการยุทธศาสตร์ร่วมกองเรือเหนือ (Joint Strategic Command Northern Fleet) ให้ไปรวมเข้ากับมณฑลทหารที่จัดตั้งขึ้นใหม่ นอกจากนี้ มณฑลทหารทางใต้จะรับผิดชอบด้านความมั่นคงแก่ภูมิภาคของยูเครนที่รัสเซียผนวกรวม ได้แก่ แคว้นโดเนตส์ก ลูฮันสค์ เคอร์ซอน และซาโปริซเซีย

ปัจจุบันรัสเซียยังไม่จำเป็นที่จะใช้อาวุธนิวเคลียร์สำหรับปฏิบัติการพิเศษทางทหารในยูเครน ขณะเดียวกัน ผู้นำรัสเซียประกาศความพร้อมที่จะทำสงครามนิวเคลียร์ หากสหรัฐฯ ส่งทหารไปยังยูเครน รัสเซียมีคลังแสง

นิวเคลียร์ทางยุทธศาสตร์อย่างสมบูรณ์ทั้ง 3 เหล่าทัพ (Nuclear Triad) ที่มีความก้าวหน้ากว่าหลาย ๆ ประเทศ โดยรัสเซียมีความพร้อมที่จะใช้อาวุธนิวเคลียร์หากรัสเซียถูกละเมิดอธิปไตย รวมถึงหากสหรัฐฯ ส่งกองกำลังมายังดินแดนรัสเซียหรือยูเครน รัสเซียจะถือว่าเป็นการแทรกแซงกิจการภายในและเป็นการยกระดับสงครามอย่างมีนัยยะสำคัญทันที

ผู้นำยูเครนพยายามแสวงหาพันธมิตรและความช่วยเหลือต่าง ๆ โดยล่าสุดเมื่อ 16 ก.พ. 67 ว่า ประธานาธิบดีโวโลดีมีร์ เซเลนสกี ของยูเครน

เดินทางไปกรุงเบอร์ลินและกรุงปารีส เพื่อลงนามในข้อตกลงความมั่นคง (Security Pacts) กับ นรม.ของเยอรมนี และประธานาธิบดีของฝรั่งเศส ทั้งนี้ข้อตกลงข้างต้นเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านความมั่นคงของเยอรมนีและฝรั่งเศสแก่ยูเครนในระยะยาวและเป็นความร่วมมือตามข้อผูกพันที่จัดทำในรูปแบบของกลุ่ม G7

จากการหารือรอบในทางการประชุมสุดยอดผู้นำ NATO เมื่อ ก.ค. 66 ซึ่งครอบคลุมการให้ความช่วยเหลือด้านอาวุธและการฝึกทหารให้แก่ยูเครน นอกจากนี้ ยูเครนยังลงนามข้อตกลงความมั่นคงในลักษณะเดียวกันกับสหราชอาณาจักร เมื่อ ม.ค. 67 และอยู่ระหว่างการเจรจากับหลายประเทศ ผู้นำยูเครนมีกำหนดการกล่าวสุนทรพจน์ในการประชุม Munich Security Conference ครั้งที่ 60 ซึ่งจัดขึ้นที่เยอรมนีใน 17 ก.พ. 67 รวมทั้งมีกำหนดพบหารือรอบกับรองประธานาธิบดีของสหรัฐฯ รวมทั้งผู้นำสาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก และเนเธอร์แลนด์

3. ตะวันออกกลาง – แอฟริกา

3.1 ตะวันออกกลาง

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และ น.ส.ปณณมา โชติชินชาวี

1. สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ฮามาส

สงครามอิสราเอล-ฮามาส ยอดผู้เสียชีวิตในกาซาคว่า 3 หมื่นราย โดยกระทรวงสาธารณสุขในกาซา ระบุว่า ตัวเลขผู้เสียชีวิตทั้งสิ้นอยู่ที่ 30,035 คน โดยเท่ากับประมาณร้อยละ 1.3 ของประชากร 2.3 ล้านคนในกาซา ซึ่งถือเป็น

ความสูญเสียที่เลวร้ายที่สุดของสงครามครั้งนี้ และผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและเด็ก ขณะที่ตัวเลขผู้เสียชีวิตก็ไม่ได้แบ่งแยกชัดเจนระหว่างพลเรือนและนักรบฮามาส แต่กองทัพอิสราเอล ระบุว่า จำนวนผู้ก่อการร้ายที่ถูกสังหารน่าจะอยู่ที่ประมาณ 10,000 คน อย่างไรก็ตาม ตัวเลขผู้เสียชีวิตที่แท้จริง น่าจะสูงกว่านี้มากเนื่องจากยัง

ไม่ได้นับรวมผู้ที่ไม่ได้ถูกส่งตัวไปโรงพยาบาล และอีกหลายพันคนคาดว่าอยู่ใต้ซากปรักหักพังของอาคารบ้านเรือนที่ถูกอิสราเอลโจมตีทางอากาศ ตัวเลขผู้เสียชีวิตที่เพิ่มมากขึ้น ตอกย้ำความสูญเสียที่น่าตื่นตระหนกตลอดระยะเวลาหลายเดือนสำหรับชาวปาเลสไตน์ในกาซา หลังอิสราเอลทิ้งระเบิดโจมตีและบุกภาคพื้นดิน ซึ่งทำให้ประชาชนส่วนใหญ่กลายเป็นผู้พลัดถิ่น และก่อให้เกิดวิกฤตเลวร้ายด้านมนุษยธรรม ทั้งนี้ อิสราเอลกำลังเตรียมบุกภาคพื้นดินเข้าไปในเลบานอน หากความพยายามทางการทูตล้มเหลวที่จะผลักดันให้กลุ่มฮิซบอลเลาะห์ ถอยออกจากพรมแดนภาคเหนือที่ติดกับอิสราเอล

การเจรจาหยุดยิงและปล่อยตัวประกันในฉนวนกาซาในกรุงปารีส เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 อิสราเอลส่งหัวหน้าหน่วยข่าวกรองมอสซาดของอิสราเอล ไปเจรจากับประเทศตัวกลาง 3 ประเทศ คือสหรัฐฯ กาตาร์ และอียิปต์ ที่ปารีส ซึ่งเป็นการเจรจาที่มีความจริงจังมากที่สุด ขณะที่ประเทศตัวกลางหลายประเทศกำลังเร่งมือพยายามให้อิสราเอลกับฮามาสบรรลุข้อตกลงหยุดยิงและปล่อยตัวประกันให้ได้ก่อนถึงเส้นตาย 10 มีนาคม พ.ศ. 2567 ที่อิสราเอลขีดไว้ว่า จะเริ่มส่งทหารบุกโจมตีภาคพื้นดินเมืองราฟาห์ในฉนวนกาซา ถ้าหากว่าฮามาสไม่ยอมปล่อยตัวประกันทั้งหมดที่จับไว้ในกาซา ก่อนเส้นตายนั้น ประเทศตัวกลางหวังว่า หากบรรลุข้อตกลงหยุดยิงและปล่อยตัวประกันได้ก่อนเส้นตาย จะช่วยยับยั้งไม่ให้ราฟาห์ถูกโจมตีได้ ทั้งนี้ อิสราเอลเห็นชอบกับข้อเสนอหยุดยิงเป็นเวลา 6 สัปดาห์ แลกกับปล่อยตัว

● บทสรุป

สำหรับสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนยังคงดำเนินต่อเนื่องและมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะพบว่าการโจมตีทางอากาศเป็นยุทธวิธีหลักที่ทั้งสองฝ่ายใช้ในการสู้รบ สำหรับแนวความคิดของการส่งกำลังทหารของ NATO เข้าไปในประเทศยูเครน รวมถึงการสนับสนุนยุทธโธปกรณ์และความช่วยเหลือต่าง ๆ ให้แก่ยูเครนของชาติพันธมิตรนั้น อาจเป็นชนวนเหตุที่ทำให้เกิดการยกระดับความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน พร้อมทั้งอาจเป็นชนวนเหตุที่สำคัญโดยตรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก NATO กับรัสเซียได้ ขณะเดียวกัน รัสเซียยังคงสามารถยื่นหยัดท่ามกลางการคว่ำบาตรที่ต่อเนื่องได้นั้น ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะรัสเซียเป็นเจ้าของพลังงานและทรัพยากรที่เป็นที่ต้องการของประชาคมโลก ประกอบกับรัสเซียมีพันธมิตรใหม่ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดเวลา เห็นได้จากการให้เอธิโอเปียเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม BRICS อย่างเต็มรูปแบบเมื่อวันที่ 1 ม.ค. 67 และฝึกซ้อมรบทางทะเลร่วมกันระหว่างรัสเซีย-จีน-อิหร่าน เป็นต้น ปัจจุบันรัสเซียยังคงมุ่งเน้นการพึ่งพาตนเองทุกภาคส่วน รวมถึงการพึ่งพาพันธมิตรที่แท้จริง ขณะที่ยูเครนก็เร่งประสานความร่วมมือในด้านต่าง ๆ กับชาติพันธมิตรให้กลับตนอย่างต่อเนื่องเช่นกัน อย่างไรก็ตาม การเลือกตั้งประธานาธิบดีของรัสเซียที่จะเกิดขึ้นในกลางเดือน มี.ค. 67 ถือว่าเป็นสิ่งที่น่าจับตามองสำหรับอนาคตของรัสเซียว่าจะไปในทิศทางใด

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศย.สปท.
โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

ประกันชาวอิสราเอลประมาณ 40 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและคนสูงอายุ ข้อเสนอดังกล่าวยังมีรวมถึงปล่อยนักโทษชาวปาเลสไตน์หลายร้อยคนจากเรือนจำในอิสราเอล และเพิ่มการจัดส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมเข้าไปในฉนวนกาซา

ความหวังหยุดยิงส่อล้มเหลว อิสราเอลไม่ส่งตัวแทนเข้าร่วมการเจรจารอบใหม่ เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2567 เนื่องจากหลังจากอิสราเอลไม่ส่งตัวแทนเข้าร่วมการเจรจารอบใหม่ที่กรุงไคโร ทำให้ความหวังว่าการเจรจาหยุดยิงในฉนวนกาซาจะบรรลุก่อนถึงวันเริ่มเดือนศักดิ์สิทธิ์รอมฎอน 10 มีนาคม พ.ศ. 2567 ทำท่าว่าจะฉิบหาย โดยมีอุปสรรคกับกาตาร์เป็นตัวกลาง แม้ว่าทางฝ่ายฮามาสจะเข้าร่วมก็ตาม ทำให้เกิดความหวังกันว่า หากไม่สามารถบรรลุข้อตกลงหยุดยิงและปล่อยตัวประกันก่อนถึงเดือนรอมฎอน สถานการณ์ในช่วงเดือนศักดิ์สิทธิ์ของชาวมุสลิมดังกล่าว อาจตึงเครียดหนัก

ทั้งนี้การที่อิสราเอลตัดสินใจไม่ส่งตัวแทนไปเข้าร่วมการเจรจาข้อตกลงหยุดยิงกับกลุ่มติดอาวุธฮามาส เพราะฮามาสไม่ยอมทำตามข้อเรียกร้องเรื่องการส่งรายชื่อเต็มของตัวประกันที่ยังมีชีวิตอยู่ให้ โดยทางตัวแทนกลุ่มฮามาส เดินทางไปรอเพื่อหวังก้าวข้ามอุปสรรคสุดท้ายของข้อตกลงที่จะมีผลให้อิสราเอลและฮามาสหยุดต่อสู้กันเป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ แต่ก็ยังคงไร้แววตัวแทนจากอิสราเอล ทางฝ่ายฮามาสยืนยันจะเดินทางเจรจาหยุดยิงต่อไป แม้ไม่มีอิสราเอลเข้าร่วมก็ตาม ฝ่ายเจ้าหน้าที่ระดับสูงฮามาสให้เหตุผลที่ไม่เปิดเผยรายชื่อตัวประกันตามที่อิสราเอลเรียกร้องว่า เป็นไปไม่ได้ที่จะรู้ว่าตัวประกันคนใดยังมีชีวิตอยู่ เพราะอิสราเอลทิ้งระเบิดถล่มกาซาไม่เคยหยุด เนื่องจากตัวประกันถูกจับไปโดยกลุ่มติดอาวุธหลายกลุ่มและอยู่กันคนละที่ เราจึงเรียกร้องให้รีบหยุดยิงอย่างเต็มรูปแบบ ไม่ใช่เพียงแค่กับรบชั่วคราว และให้อิสราเอลถอนทหารทั้งหมดออกจากกาซา เพื่อจะได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวประกันได้

อิสราเอลคาดว่าจะยังมีตัวประกันถูกจับไว้ในกาซาราว 136 คน แต่ในจำนวนนี้มี 30 คนอาจเสียชีวิตไปแล้ว ส่วนประเด็นหลักในข้อเสนอหยุดยิงของอิสราเอลที่กำลังเจรจากันอยู่คือ พักรบชั่วคราว 40 วัน เพื่อใช้เวลานั้นแลกเปลี่ยนตัวประกันอิสราเอล 40 คน กับนักโทษปาเลสไตน์ในคุกอิสราเอล 400 คน

รัฐมนตรีจากกรม.ชุดสงครามของอิสราเอล เยือนสหรัฐฯ-อังกฤษ โดย เบนนี แจนต์ซ์ รัฐมนตรีจากกรม.ชุดสงครามของอิสราเอล ได้เดินทางเยือนสหรัฐฯ ทหารอ่วมกับ กมลา แฮร์ริส-แอนโทนี บลิงเคน และก็ได้เดินทางต่อไป

ยังกรุงลอนดอนของอังกฤษเพื่อหารือร่วมกับ เดวิด คาเมรอน รัฐมนตรีต่างประเทศ ซึ่งอังกฤษแสดงเจตจำนงว่า “อิสราเอลจะต้องเปิดทางให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมไหลเข้าสู่กาซาให้มากขึ้น” อย่างไรก็ตาม “เบนนิ แคนตซ์” นักการเมืองสายกลางของอิสราเอล ที่นับว่าเป็น “คู่แข่งทางการเมืองคนสำคัญ” ของ “เบนจามิน เนทันยาฮู” เพราะเป็นนักการเมืองที่ได้รับความนิยมสูงกว่า นายกรัฐมนตรีเนทันยาฮู

2. สถานการณ์การโจมตีระหว่างอิสราเอล-เลบานอน

เกิดเหตุการณ์จรวดต่อต้านรถถังถูกยิงจากฝั่งเลบานอนข้ามมายังชายแดนทางตอนเหนือของอิสราเอลบริเวณนิคมเกษตร Margaliot ซึ่งมีผู้เสียชีวิต 1 ราย และแรงงานไทยได้รับบาดเจ็บ 7 ราย สถานเอกอัครราชทูตฯ ได้รับการยืนยันกับกระทรวงการต่างประเทศอิสราเอล และโรงพยาบาลต่าง ๆ รายงานว่า ผู้บาดเจ็บที่เป็นคนไทยทั้งหมดในขณะนี้มีจำนวน 5 ราย โดยผู้บาดเจ็บอีก 1 รายและผู้เสียชีวิต 1 ราย ไม่ใช่บุคคลสัญชาติไทย

ทางฝั่งกองทัพอิสราเอลจะเพิ่มการโจมตีกลุ่มฮิซบอลลอฮ์ในเลบานอนเฉพาะอย่างยิ่งในหัวที่กลุ่มฮิซบอลลอฮ์ยังไม่สามารถแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มคนใหม่ แทนนาย Wissam Tawil ซึ่งถูกอิสราเอลสังหารเมื่อ มกราคม พ.ศ. 2567 โดยจะมุ่งโจมตีบริเวณพื้นที่ตอนเหนือของเลบานอน จนกว่ากลุ่มฮิซบอลลอฮ์จะถอนกำลังออกจากชายแดนระหว่างอิสราเอลกับเลบานอน พร้อมทั้งย้ำว่า ข้อตกลงแลกเปลี่ยนตัวประกันระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มฮามาส และการหยุดยิงชั่วคราวในฉนวนกาซา ไม่เกี่ยวข้องกับการโจมตีกลุ่มฮิซบอลลอฮ์ ทั้งนี้ การโจมตีระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มฮิซบอลลอฮ์ ส่งผลให้มีชาวอิสราเอลกว่า 80,000 คน ต้องอพยพหนีการสู้รบ และมีผู้เสียชีวิตรวมเกือบ 300 คน ในจำนวนนี้เป็นชาวอิสราเอล 16 คน (ทหาร 10 นาย และประชาชน 6 คน) และสมาชิกกลุ่มฮิซบอลลอฮ์กว่า 200 คน

3. สถานการณ์กบฏฮูษีกระโดดการโจมตีเรือในทะเลแดง

ผู้นำฮูษียืนยันแสดงจุดยืนของฮูษีนั้นชัดเจน คือ ปฏิบัติการจะดำเนินต่อไปในทะเลแดง ทะเลอาหรับ อ่าวเอเดน และช่องแคบ باب อัล-มันดับ เพื่อแสดงการสนับสนุนชาวปาเลสไตน์ในฉนวนกาซา แต่จะยอมให้อาหารและความช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาล ผ่านเข้าไปสู่กาซาได้ ทั้งนี้ ฮูษีได้ยิงขีปนาวุธและส่งโดรนอากาศยานไร้คนขับโจมตีเรือสินค้าต่าง ๆ ในทะเลแดงมานานกว่า 3 เดือนตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2566 โดยอ้างว่าโจมตีเฉพาะเรือที่เกี่ยวข้องกับอิสราเอลเท่านั้น ต่อมาฮูษีได้เพิ่มเป้าหมายเป็นเรือสหรัฐฯ และสหราชอาณาจักร หลังถูก 2 ประเทศตะวันตกโจมตีทางอากาศเป้าหมายฮูษีในเยเมนมาตั้งแต่กลางเดือนมกราคม พ.ศ. 2567

โดยกองทัพเรือของฮูษีปฏิบัติการโจมตีเรือบรรทุกน้ำมันของสหราชอาณาจักรในอ่าวเอเดน ชื่อเรือ มาร์ลิน ลวนดา (Marlin Luanda) ติดธงหมู่เกาะมาร์แชลล์ทำให้เกิดไฟไหม้เรือ โดยได้ยิงขีปนาวุธทางทะเลหลายลูก และยิงถูกเป้าหมาย เพื่อตอบโต้การรุกรานของอเมริกัน-อังกฤษต่อเยเมน โฆษกฮูษีแถลงต่อไปว่า กองทัพจะปฏิบัติการทางทหาร และจะปิดล้อมการเดินทางเรืออิสราเอลในทะเลแดงและทะเลอาหรับต่อไป จนกว่าจะเกิดการหยุดยิงในฉนวน

กาซา และอาหารและยาสามารถเข้าไปสู่ชาวปาเลสไตน์ในกาซา โฆษกฮูษีเรียกกองทัพของฮูษีว่า “กองทัพเยเมน” และยืนยันว่า จะใช้ปฏิบัติการทางทหารทุกอย่างที่มีสิทธิ์ เพื่อปกป้องประเทศเยเมน พร้อมกับยืนยันความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกับชาวปาเลสไตน์ ด้านบริษัททรานซิฟิก (Trasfigura) เจ้าของเรือที่ถูกโจมตี ยืนยันเรือถูกยิงด้วยขีปนาวุธ 1 ลูก จนเกิดไฟไหม้เรือ ขณะแล่นอยู่ในอ่าวเอเดน โดยจุดที่ไฟไหม้ คือแท่งเก็บสินค้าน้ำมัน

บนเรือ 1 แท่ง จากหลายแท่ง กำลังดับไฟด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงบนเรือ และเรือรบหลายลำกำลังเดินทางไปช่วยเหลือ

นอกจากนี้เรือสินค้าอังกฤษที่เคยถูกกลุ่มฮูษีโจมตีได้ถูกปล่อยทิ้งลอยเค้างในทะเลแดง บริษัท Planet Labs PBC ซึ่งเป็นบริษัทด้านภาพถ่ายของสหรัฐฯ เผยภาพถ่ายดาวเทียมที่แสดงให้เห็นถึงเรือขนส่งสินค้า “รูปีมาร์” ของ

ของอังกฤษที่ถูกทิ้งให้ลอยเค้างอยู่ในทะเลแดง หลังจากที่ถูกกลุ่มกบฏฮูษีโจมตี ซึ่งเรือลำดังกล่าวเป็นเรือขนส่งสินค้าที่บรรทุกปุ๋ยมาในปริมาณ 41,000 ตัน ก่อนที่จะถูกกลุ่มกบฏฮูษีโจมตีเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ส่งผลให้ปุ๋ยปริมาณมหาศาลที่บรรทุกมากระจายลงสู่ท้องทะเล กลายเป็นปัญหาทางธรรมชาติ ในขณะที่บรรดาเรือทั้งหมดถูกอพยพออกไปแล้ว

ทั้งนี้กลุ่มกบฏฮูษีใช้ยานผิวหน้าไร้คนขับโจมตีในทะเลแดงเป็นครั้งแรกมุ่งเป้าต่อกองทัพสหรัฐฯ ในทะเลแดง จำนวน 5 ครั้ง โดยกลุ่มฮูษีพยายามใช้ขีปนาวุธต่อต้านเรือ (Anti-Ship Missiles) จำนวน 3 ลูก ยานผิวหน้าไร้คนขับ (Unmanned Surface Vehicle-USV) 1 ลำ และยานใต้น้ำไร้คนขับ (Unmanned Underwater Vehicle-UUV) 1 ลำ โจมตีแต่ถูกสกัดกั้นไว้ได้ นับเป็นครั้งแรกที่กลุ่มฮูษีใช้ UUV โจมตี นับตั้งแต่เกิดสถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคเมื่อ 23 ต.ค. 66 ซึ่งแสดงถึงภัยคุกคามที่รุนแรงขึ้นต่อความปลอดภัยของกองทัพสหรัฐฯ และเรือพาณิชย์ในทะเลแดง อย่างไรก็ตาม กองทัพสหรัฐฯ จะมุ่งปฏิบัติการเพื่อปกป้องเสรีภาพและความปลอดภัยในการเดินเรือในน่านน้ำสากลต่อไป

4. บทสรุป

สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอล-ฮามาสอาจจะส่อแววบานปลาย เนื่องจากทั้งสองฝ่ายมีจุดยืนที่ขัดแย้งกันอย่างสิ้นเชิง อิสราเอลยืนกรานไม่ยุติสงครามกาซา จนกว่าฮามาสจะถูกตัดรากถอนโคน แต่ฮามาสยืนกราน ถ้าอิสราเอลไม่หยุดทำสงครามในกาซาก่อน จะไม่ปล่อยตัวประกันด้วยเหตุนี้จึงทำให้ทั้งสองฝ่ายไม่สามารถบรรลุข้อตกลงการเจรจาหยุดยิงทั้ง 2 รอบ นอกจากนี้พื้นที่ในการก่อเหตุความรุนแรงกำลังขยายวงกว้างมากขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ทางตอนเหนือของอิสราเอล บริเวณชายแดนติดกับเลบานอน ซึ่งเป็นการต่อสู้อันระหว่างกองทัพอิสราเอลและกลุ่มฮิซบอลลอฮ์ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวนี้มีแรงงานชาวไทยได้รับบาดเจ็บถึง 7 ราย

อย่างไรก็ตามหากทั้งสองฝ่ายยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงได้ไปจนถึงเส้นตายที่อิสราเอลกำหนด คือวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2567 หรือช่วงเดือนรอมฎอน สถานการณ์ในช่วงเวลาเดือนศักดิ์สิทธิ์ของชาวมุสลิมดังกล่าว อาจมีความตึงเครียดหนักมากขึ้นเพราะชาวมุสลิมบางส่วนจะต้องเข้าไปทำพิธีในมัสยิดอัล-อักซอ สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของชาวมุสลิมที่ตั้งอยู่ในนครเยรูซาเลมตะวันออก

นอกจากนี้ยังเห็นสัญญาณว่าสถานการณ์ภายในทางการเมืองของอิสราเอลอาจมีแนวโน้มที่จะตึงเครียดมากขึ้นเนื่องจากบทบาทของ เบนนิ แคนตซ์ รัฐมนตรีกรม.ชุดสงครามอิสราเอล อาจสวนทางกับความต้องการของนายกรัฐมนตรี เนทันยาฮู อีกทั้ง แคนตซ์ มีคะแนนนิยมสูงกว่า เนทันยาฮู ที่กำลังเผชิญปัญหาทางกฎหมายมาตั้งแต่ก่อนสงคราม และยังคงถูกชาวอิสราเอลโทษว่าล้มเหลวในเชิงข่าวกรอง กรณีถูกโจมตีเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ดังนั้น ความตึงเครียดทางการเมืองภายในของอิสราเอล อาจจะเป็นตัวแปรที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในขณะนี้

ดังนั้น จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในหัวที่ผ่านมาประเทศไทยยังคงได้รับผลกระทบในด้านแรงงานและการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ทั้งเหตุการณ์ในพื้นที่ฉนวนกาซาที่ยังมีคนไทยถูกจับเป็นตัวประกันและเหตุการณ์ในพื้นที่ทางตอนเหนือของอิสราเอลที่มีแรงงานชาวไทยได้รับบาดเจ็บ จากเหตุการณ์เหล่านี้จึงเป็นตอกย้ำให้ตระหนักถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการบรรลุข้อตกลงที่จะนำไปสู่การยุติความการสู้และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและที่สำคัญที่สุด คือ มีความจำเป็นที่ต้องบรรลุการแก้ไขปัญหามานานพื้นฐานแนวทางสองรัฐเพื่อให้เกิดสันติภาพอย่างยั่งยืนในพื้นที่ตะวันออกกลาง

ที่มา : <https://www.tnnthailand.com/news/world/>
<https://www.nia.go.th/news/page/6756/>
<https://mgronline.com/around/detail/>
<https://workpointtoday.com/israel-palestine-ceasefire/>

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สพท.
 โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

3.2 แอฟริกา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และ น.ต.หญิง จิตราภรณ์ จิตรธร ร.น.

1. แอฟริกากับสถานการณ์อิสราเอล-ฮามาส

● อียิปต์เสนอ ขั้นตอนยุติ วิกฤตฉนวนกาซา

ตัวแทนระดับสูงจากกลุ่มติดอาวุธฮามาสมีแผนเดินทางไปยังกรุงไคโร ประเทศอียิปต์ในวัันศุกร์เพื่อหารือหนทางการหยุดสงครามกับอิสราเอลที่อียิปต์เป็นผู้เสนอแผน

แนวทางที่เสนอโดยรัฐบาลไคโร แบ่งเป็นสามขั้นตอน เริ่มต้นด้วยการแลกตัวประกันในกาซากับนักโทษชาวปาเลสไตน์ในอิสราเอล ตามด้วยการหยุดยิงและจบด้วยการจัดตั้งรัฐบาลปาเลสไตน์ที่จะดูแลความเป็นไปในกาซาหลังจากนั้น ดังนี้

ขั้นตอนยุติวิกฤตฉนวนกาซา

ขั้นตอนที่ 1 : หยุดยิง 10 วัน + แลกเปลี่ยนตัวประกันในกาซากับนักโทษชาวปาเลสไตน์ในอิสราเอล โดยเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 2 : การแลกเปลี่ยนตัวประกันทหารหญิงอิสราเอลกับชาวปาเลสไตน์ ทั้งที่ยังมีชีวิตและศพ

ขั้นตอนที่ 3 : การแลกเปลี่ยนทหารอิสราเอลทั้งหมดกับชาวปาเลสไตน์ และข้อตกลงให้อิสราเอลออกจากกาซาพร้อมหยุดยิงทั้งทางบก ทางอากาศ และทางเรือโดยสมบูรณ์ หลังจากนั้นให้การตา อียิปต์ และสหรัฐอเมริกาเป็นผู้จัดให้มีรัฐบาลเฉพาะการขึ้นในการบริหารกาซาและเวสต์แบงก์ไปด้วยกัน

● จีนและอียิปต์เรียกร้องให้ยุติการสังหารและโจมตีเป้าหมายพลเรือนในฉนวนกาซาโดยทันที

สนช.AFP รายงานเมื่อ 14 ม.ค. 67 ว่าในวันเดียวกันนายหวังอี้ซึ่งอยู่ระหว่างการเยือนอียิปต์แถลงร่วมกับนาย Sameh Shoukri รมว.กต.อียิปต์เรียกร้องให้หยุดยิง รวมทั้งยุติการสังหารและโจมตีเป้าหมายพลเรือนในฉนวนกาซาโดยทันที นอกจากนี้ ยังเรียกร้องให้มีการจัดประชุมสุดยอดระหว่างประเทศสำหรับหารือแนวทางแก้ปัญหาปาเลสไตน์อย่างยั่งยืนเพื่อยุติการยึดครองดินแดนโดยอิสราเอลและสถาปนารัฐปาเลสไตน์ที่มีอธิปไตยและอิสระอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ นายหวัง อี้ อยู่ระหว่างการเยือนประเทศต่าง ๆ ในแอฟริกา โดยมีกำหนดจะเยือนโตโก ตูนิเซีย และโกตดิวัวร์ ต่อไป

● แอฟริกาใต้และปาเลสไตน์สนับสนุน ICJ ที่สั่งให้อิสราเอลหยุดยิงในฉนวนกาซา

สนช.Bernama และ นสพ.The Washington Post รายงานเมื่อ 27 ม.ค. 67 ว่าวันเดียวกันเมื่อ 26 ม.ค. 67 ประธานาธิบดี Cyril Ramaphosa ของแอฟริกาใต้ แถลงต่อสาธารณชนผ่านสื่อทั่วประเทศว่า สนับสนุนมาตรการของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice-ICJ) ที่สั่งให้อิสราเอลระงับการละเมิดกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในฉนวนกาซา และอำนวยความสะดวกให้การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมตามที่แอฟริกาใต้ส่งคำฟ้องต่อ ICJ เมื่อ 29 ธ.ค. 66 ซึ่งสะท้อนถึงชัยชนะของความยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนบนโลก โดยแอฟริกาใต้ขอให้อิสราเอลปฏิบัติตามอย่างจริงจังตามที่กล่าวอ้างว่าเป็นประเทศประชาธิปไตยและเคารพต่อกฎหมายระหว่างประเทศ

ขณะที่นาย Mohammad Shtayyeh รมว.ปาเลสไตน์ คาดหวังให้ ICJ ออกคำสั่งเด็ดขาดให้อิสราเอลยุติปฏิบัติการทางทหารและหยุดยิงโดยเร็วที่สุด เพื่อลดผลกระทบต่อพลเรือนปาเลสไตน์ในฉนวนกาซา

● อียิปต์ยกระดับการรักษาความปลอดภัยบริเวณชายแดนติดฉนวนกาซาของปาเลสไตน์

เว็บไซต์ นสพ.The Times of Israel รายงานเมื่อ 11 ก.พ. 67 ว่าอียิปต์ยกระดับการรักษาความปลอดภัยบริเวณชายแดนติดฉนวนกาซาของปาเลสไตน์ โดยส่งรถถังและรถหุ้มเกราะ รวมประมาณ 40 คัน พร้อมกำลังทหารไปประจำการเพิ่มในพื้นที่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของเขตไซนายติดฉนวนกาซา เนื่องจากอิสราเอลขยายและเพิ่มปฏิบัติการทางทหารในเมือง Rafah ทางตอนใต้ฉนวนกาซาติดเขตไซนายของอียิปต์ ซึ่งปัจจุบันมีชาว

ปาเลสไตน์ลี้ภัยอยู่ในเมืองดังกล่าวประมาณ 1.4 ล้านคน (ประมาณ 2 ใน 3 ของประชากรทั้งหมดในฉนวนกาซา ประมาณ 2.3 ล้านคน) ทำให้อียิปต์เกิดความกังวลมากขึ้นว่า การโจมตีทางอากาศและภาคพื้นดินในเมือง Rafah ที่ทวีความรุนแรงขึ้น จะผลักดันให้ชาวปาเลสไตน์หลบหนีเข้ามาอียิปต์ แม้ว่าอียิปต์มีการสร้างกำแพงกันชายแดนติดฉนวนกาซา เป็นกำแพงคอนกรีตสูงประมาณ 7 เมตร และลึกลงไปได้ดิน 6 เมตร กำแพงเหนือพื้นดินตึกราวเหล็กและลวดหนาม 3 ชั้น เพื่อป้องกันการแทรกซึมของกลุ่มฮามาส ที่อาจลักลอบขุดอุโมงค์ใต้ดินจากฝั่งฉนวนกาซาเข้ามาอียิปต์

การวิเคราะห์

● ความเป็นไปได้ของขั้นตอนยุติวิกฤตฉนวนกาซาของอียิปต์

ขั้นตอนที่ 1 ให้มีการหยุดยิง 10 วันและให้มีการแลกเปลี่ยนตัวประกันในกาซากับนักโทษชาวปาเลสไตน์ในอิสราเอล โดยเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุ ซึ่งเหมือนที่ผ่านมาแต่ปัญหาคือ ทางอียิปต์ขอให้ทหารอิสราเอลออกนอกพื้นที่ที่มีชาวปาเลสไตน์อาศัยอยู่ แต่ไม่ต้องออกจากกาซา ซึ่งสวนทางกับจุดยืนของฮามาสที่ต้องการให้มีการหยุดยิงถาวรและถอนกำลังทหารอิสราเอลออกจากกาซาจึงจะเปิดการเจรจาแลกเปลี่ยนตัวประกัน ซึ่ง ปธน.เนทันยาฮูก็ไม่ยินยอม

ขั้นตอนที่ 2 การแลกเปลี่ยนตัวประกันทหารหญิงอิสราเอลกับชาวปาเลสไตน์ ทั้งที่ยังมีชีวิตและศพของผู้ที่เสียชีวิตแล้ว ซึ่งจะทำให้ทราบยอดผู้เสียชีวิตที่แท้จริงแต่ถูกปกปิดไว้ของผู้ของทั้ง 2 ฝ่าย

ขั้นตอนที่ 3 การแลกเปลี่ยนทหารอิสราเอลทั้งหมดกับชาวปาเลสไตน์ และข้อตกลงให้อิสราเอลออกจากกาซาพร้อมหยุดยิงทั้งทางบก ทางอากาศ และทางเรือโดยสมบูรณ์ หลังจากนั้นการตา อียิปต์ และสหรัฐอเมริกา จึงจะเป็นผู้จัดให้มีรัฐบาลเฉพาะการขึ้นในการบริหารกาซาและเวสต์แบงก์ไปด้วยกัน ซึ่งฮามาสไม่ยินยอมเพราะต้องการให้อาณัติของกาซาถูกกำหนดโดยชาวปาเลสไตน์เท่านั้นไม่ใช่ชาติตะวันตก

ทำให้ทั้ง 3 ขั้นตอนค่อนข้างเกิดขึ้นได้ยาก แต่มีสัญญาณตอบรับจากกองกำลังบางส่วนของทั้ง 2 ฝ่ายที่มีการถอนกองกำลังออกจากพื้นที่บ้างแล้ว

● หลายประเทศในแอฟริกาเริ่มกังวลถึงผลกระทบจากสถานการณ์อิสราเอลฮามาสที่ยืดเยื้อและส่งผลกระทบต่อพหุพหุจำนวนมากหลังไหลเข้ามาในแอฟริกาเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอียิปต์ซึ่งมีชายแดนติดต่อกับอิสราเอลกำลังได้รับผลกระทบโดยตรง ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาจึงเห็นบทบาทของอียิปต์ในการเรียกร้องเพื่อความสงบสุขบนเวทีนานาชาติมากขึ้น

2. เอิริโอเปียลงนามข้อตกลงเชื่อมต่อทางออกสู่ทะเลแดงกับโซมาลีแลนด์

นาย Abiy Ahmed รมว.เออิริโอเปีย กับนาย Muse Bihe Abdi ประธานาธิบดีโซมาลีแลนด์ ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์รอบด้าน เมื่อ 1 ม.ค. 67 ที่กรุงอาดดิสอาบาบา เอิริโอเปีย เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคง การเมือง และเศรษฐกิจภายใต้ข้อริเริ่มเชื่อมต่อทางออกสู่ทะเลแดงระหว่างเออิริโอเปีย กับเมืองท่า Berbera ภูมิภาค Sahil ของโซมาลีแลนด์ และการเช่าพื้นที่แนวชายฝั่งโซมาลีแลนด์ ความยาว 20 กม. สำหรับตั้งฐานทัพเรือเออิริโอเปีย ทำให้เออิริโอเปียซึ่งไม่มีทางออกสู่ทะเล มีเส้นทางออกสู่ทะเลแดงจากท่าเรือในโซมาลีแลนด์เพิ่มขึ้นจากท่าเรือในจิบูตี ทั้งนี้ โซมาลีแลนด์ได้ทำข้อตกลงดังกล่าว โดยแลกเปลี่ยนกับเออิริโอเปียจะรับรองสถานะความเป็นรัฐให้โซมาลีแลนด์ที่ประกาศเอกราชเพียงฝ่ายเดียวออกจากโซมาเลียเมื่อปี 2534 แต่ยังไม่ได้รับการรับรองตามหลักสากล ขณะที่รัฐบาลโซมาเลียจัดประชุมฉุกเฉินใน 2 ม.ค. 67 เพื่อกำหนดแนวทางตอบโต้การดำเนินการดังกล่าวของโซมาลีแลนด์ ซึ่งยังถือเป็นส่วนหนึ่งของโซมาเลีย และอยู่ระหว่างการเจรจาแก้ไขข้อพิพาทระหว่างกัน โดยมีจิบูตีเป็นผู้ไกล่เกลี่ย

อนึ่ง เอิริโอเปียถูกตัดขาดจากพื้นที่ชายฝั่ง หลังการแยกตัวของเอริเทรียที่ประกาศเอกราช เมื่อปี 2536 ซึ่งรัฐบาลแอดดิสอาบาบา ยังคงเข้าถึงท่าเรือแห่งหนึ่งในเอริเทรีย จนกระทั่งทั้งสองประเทศเข้าสู่สงครามในปี 2541-2543 และนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เอิริโอเปียก็ทำการค้าส่วนใหญ่ผ่านจิบูตี

การวิเคราะห์

ความพยายามหาวิธีการเชื่อมโยงกับทะเลแดง และเข้าถึงท่าเรือของ เอธิโอเปียครั้งนี้ อาจสร้างความกังวลให้กับกลุ่มผู้สังเกตการณ์ระดับภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตึงเครียดที่เห็นได้ชัดระหว่างเอธิโอเปีย - เจริเทรีย และ โซมาเลีย - โซมาลีแลนด์

3. อียิปต์ ประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในแอฟริกาเหนือ เข้าร่วมกลุ่ม BRICS ตั้งแต่ 1 มกราคม 2024

ด้วยความคาดหวังว่า จะกลายเป็นกลุ่มเศรษฐกิจใหม่ พร้อมเพิ่มบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของโลก และลดการพึ่งพาชาติตะวันตก นับตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. นี้ กลุ่ม BRICS จะต้อนรับสมาชิกใหม่อีก 5 ชาติอย่างเป็นทางการ ประกอบด้วย อียิปต์, เอธิโอเปีย, อิหร่าน, ซาอุดีอาระเบีย และสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ เรียกว่า กลุ่ม BRICS+ หรือบริกส์พลัสแทน

การวิเคราะห์

ความสำคัญของ BRICS

- กลุ่มประเทศบริกส์ มีสมาชิกที่เป็นชาติมหาอำนาจ คือ จีนและรัสเซีย และประเทศที่ทรงอิทธิพลในแต่ละทวีป เช่น แอฟริกาใต้ และบราซิล
- จำนวนสมาชิกที่มากขึ้น จะทำให้ครอบคลุมประชากรราว 3.5 พันล้านคน (45% ของประชากรโลก)
- ขนาดเศรษฐกิจของกลุ่มบริกส์ มีมูลค่ากว่า 28.5 ล้านล้าน USD (28% ของมูลค่ารวมเศรษฐกิจโลก)
- ประเทศสมาชิกกลุ่มบริกส์ยังเป็นผู้ผลิตน้ำมันดิบป้อนตลาดโลกราว 44%
- จีนกำลังพยายามใช้เวทีบริกส์เพื่อสร้างอำนาจและอิทธิพล โดยเฉพาะในทวีปแอฟริกา และกลายเป็นพลังนำในซีกโลกทางใต้ (Global South)
- รัสเซียจะใช้กลุ่มบริกส์เป็นส่วนหนึ่งในการต่อสู้กับชาติตะวันตก และ

ช่วยให้สามารถเอาชนะมาตรการคว่ำบาตรจากนานาชาติ จากกรณีโจมตียูเครน กลุ่มบริกส์มีความสำคัญต่อไทย

- เมื่อต้นปี 2023 ที่ผ่านมา ไทยสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มบริกส์แล้ว เพื่อรักษาสมดุลของอำนาจทางเศรษฐกิจของประเทศเกิดใหม่และประเทศพัฒนาแล้วเป็นสำคัญ
- บริกส์มีบทบาทต่อการค้าของไทยถึง 22.8% ของการค้ารวมไทยทั้งหมด ใกล้เคียงกับกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว (G7) ที่มีสัดส่วนอยู่ที่ 26.2% ของการค้ารวมไทย

4. อียิปต์มีรายได้จากเรือสินค้าที่ผ่านคลองสุเอซ ลดลงร้อยละ 40-50 เพราะเหตุโจมตีเรือในทะเลแดง

รายได้จากการจัดเก็บค่าขนส่งสินค้าทางเรือผ่านคลองสุเอซของอียิปต์ ลดลงร้อยละ 40-50 จากเมื่อปีงบประมาณ 2565-2566 ที่มีรายได้ประมาณ 8,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพราะกลุ่มฮูซีในเยเมนก่อเหตุโจมตีเรือในทะเลแดง ตั้งแต่ พ.ย. 66 ทำให้บริษัทเดินเรือขนาดใหญ่หลายแห่งระงับการเดินทางผ่านทะเลแดงและคลองสุเอซ โดยเลี่ยงไปใช้เส้นทางเดินเรืออ้อมแหลม Good Hope แอฟริกาใต้ เพื่อความปลอดภัย ถ้อยแถลงดังกล่าวของประธานาธิบดีอียิปต์ สอดคล้องกับที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) เมื่อ 26 ม.ค. 67 ที่กังวลว่า ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ในทะเลแดงจะเป็นปัจจัยซ้ำเติมให้เศรษฐกิจโลกชะลอตัว โดยอ้างอิงค่าเฉลี่ยจำนวนเรือบรรทุกผู้สินค้าที่ผ่านคลองสุเอซรายสัปดาห์ ลดลงร้อยละ 67 เมื่อเทียบปี 2566 ขณะที่ค่าใช้จ่ายขนส่งสินค้าทางเรือที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อต้นทุนและราคาสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าในภาคพลังงาน เช่น ก๊าซธรรมชาติ

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศคย.สปท. โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

4. หมู่เกาะแปซิฟิก

ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์

สถานการณ์ของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ด้านความมั่นคงภายในประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในห้วงเดือน ม.ค.-มี.ค. 67 มีประเด็นความเคลื่อนไหวสำคัญ สรุปได้ดังนี้

ออสเตรเลีย

เมื่อ 16 ม.ค. 67 ออสเตรเลียจะผลิตระบบขีปนาวุธนำวิถีในประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการโจมตีพิสัยไกล โดย กท.ออสเตรียกับบริษัท Lockheed Martin Australia ลงนามในสัญญามูลค่า 37.4 ล้านดอลลาร์ (ประมาณ 24.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพื่อเริ่มการผลิตระบบขีปนาวุธนำวิถี Guided Multiple Launch Rocket (GMLRS) ในปี 2568 ภายใต้อนุญาตดังกล่าว โรงงานผลิตอาวุธในออสเตรเลียจะเป็นผู้ผลิต GMLRS ชุดแรก ซึ่งเป็นการเริ่มต้นที่สำคัญในการผลิตอาวุธขนาดใหญ่ในประเทศเป็นครั้งแรก โดยจะได้รับการถ่ายทอดข้อมูลเชิงเทคนิคจากสหรัฐฯ และเสริมสร้างทักษะให้กับแรงงานออสเตรเลีย นอกจากนี้ จะจัดหาขีปนาวุธ Precision Strike Missile (PrSM) ซึ่งสามารถโจมตีเป้าหมายระยะไกลสูงสุด 500 กม. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการโจมตีพิสัยไกลและสร้างความแข็งแกร่งในการป้องกันประเทศให้กับกองทัพออสเตรเลีย

เมื่อ 21 ก.พ. 67 ออสเตรเลียเพิ่มขีดความสามารถกองเรือรบ โดยรัฐบาลออสเตรเลียจะเพิ่มงบประมาณด้านการป้องกันประเทศ จำนวน 11,100 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย (ประมาณ 261,286 ล้านบาท) ในระยะ 10 ปี สำหรับการเพิ่มขีดความสามารถกองเรือรบผิวหน้าของ ทร.ออสเตรเลีย โดยจะเร่งจัดซื้อเรือฟริเกตจำนวน 11 ลำ และจัดซื้อเรือผิวน้ำขนาดใหญ่ (Large Optionally Crewed Surface Vessels-LSOV) จำนวน 6 ลำ ซึ่งเรือ LSOV พัฒนาโดยสหรัฐฯ สามารถสั่งการได้จากระยะไกล ติดตั้งขีปนาวุธได้สูงสุด 32 ลูก และช่วยเสริมศักยภาพการโจมตีพิสัยไกลให้กับ ทร.ออสเตรเลีย

คาดว่าจะประจำการภายในปี 2578 ขณะเดียวกัน ออสเตรเลียจะเพิ่มขีดความสามารถให้กับเรือรบที่ยังประจำการอยู่ในขณะนี้ด้วย โดยเรือพิฆาตชั้น Hobart จะเน้นการป้องกันและการโจมตีทางอากาศ และเรือฟริเกตชั้น Hunter จะเน้นการโจมตีและการทำสงครามใต้ทะเล ทั้งนี้ การเพิ่มงบประมาณดังกล่าวจะทำให้งบประมาณด้านการป้องกันประเทศของออสเตรเลียเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2.4 ของ GDP จากปัจจุบันที่ร้อยละ 2.1 ของ GDP

เมื่อ 28 ก.พ. 67 ออสเตรเลียกำลังเผชิญการจลาจลและการแทรกแซงจากต่างชาติในระดับสูงสุด โดยอ้างรายงานของนาย Mike Burgess ผอ.หน่วยต่อต้านข่าวกรองออสเตรเลีย (Australian Security Intelligence Organisation-ASIO) เปิดเผยรายงานการประเมินภัยคุกคามประจำปี 2567 ว่าภัยคุกคามจากการก่อการร้ายยังคงอยู่ในระดับ “เป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น” (Possible) ขณะที่ภัยคุกคามจากการจลาจลและการแทรกแซงจากต่างชาติเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในออสเตรเลีย เทียบเท่าระดับ “เกิดขึ้นแน่นอน” (Certain) ซึ่งเป็นระดับสูงสุด โดยเปิดเผยแผนของกลุ่มสายลับต่างชาติในนาม “A-team” ที่พยายามสร้างเครือข่ายชาวออสเตรเลียที่เข้าถึงข้อมูลที่มีความสำคัญระดับชาติทั้งด้านความมั่นคง การป้องกันประเทศ ผ่านการสร้างเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญบนเว็บไซต์ออนไลน์ เพื่อติดต่อกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น นักศึกษา นักวิชาการ นักรุกดิจิทัล และข้าราชการทุกระดับชั้น นาย Burgess ยังเปิดเผยกรณีศึกษาที่นักการเมืองออสเตรเลียตกเป็นเป้าหมายของ A-team และถูกล่อลวงเพื่อให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับออสเตรเลีย นอกจากนี้ ออสเตรเลียเผชิญการก่อวินาศกรรมต่อโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เนื่องจากพบการดำเนินการของรัฐต่างชาติที่วางแผนบ่อนทำลายโครงสร้างพื้นฐาน กำหนดเป้าหมายต่อระบบประปา พลังงาน และพลังงานในระบบขนส่ง

เมื่อ 29 ก.พ. 67 ออสเตรเลียลงนามความร่วมมือด้านกลาโหม ความมั่นคงทางทะเลและไซเบอร์กับฟิลิปปินส์ หลังการเดินทางเยือน

ออสเตรเลียอย่างเป็นทางการของนาย เฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ระหว่าง 28-29 ก.พ. 67 โฆษกทำเนียบประธานาธิบดีฟิลิปปินส์และโฆษกทำเนียบ นรม.ออสเตรเลีย แถลงว่าทั้งสองฝ่ายบรรลุข้อตกลงความร่วมมือหลายด้าน โดยลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ด้านกลาโหม ความมั่นคงทางทะเล และความมั่นคงทางไซเบอร์ นอกจากนี้ ออสเตรเลียจะลงทุนมูลค่า 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรมของฟิลิปปินส์ ทั้งนี้ ผู้นำฟิลิปปินส์ระบุว่าความร่วมมือด้านกลาโหมและความมั่นคงจะยังคงเป็นความร่วมมือที่สำคัญของฟิลิปปินส์กับออสเตรเลียต่อไป ขณะที่นายแอนโทนี อัลบานีส นรม.ออสเตรเลียระบุว่าต้องการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเลให้ครอบคลุมทุกด้าน รวมทั้งการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ

เมื่อ 4 มี.ค. 67 ออสเตรเลียจะมอบเงินช่วยเหลือด้านความมั่นคงทางทะเลแก่อาเซียน เว็บไซต์ กต.ออสเตรเลีย เผยแพร่ถ้อยแถลงของนาง Penny Wong รมว.กต.ออสเตรเลีย ในพิธีเปิดการประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลีย สมัยพิเศษ ปี 2567 ระหว่าง 4-6 มี.ค. 67 ที่นครเมลเบิร์น รัฐวิกตอเรีย ว่า ออสเตรเลียจะมอบเงินสนับสนุนให้ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มเติม 286.5 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย (ประมาณ 6,669 ล้านบาท) เนื่องจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เผชิญภัยคุกคามจากความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ ช่องแคบไต้หวัน และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง แบ่งเป็น 1) การสนับสนุนความมั่นคงทางน้ำ การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านโครงการความร่วมมือลุ่มน้ำโขงออสเตรเลีย (Mekong-Australia Partnership) ในระยะ 5 ปี มูลค่า 222.5 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย (ประมาณ 5,180 ล้านบาท) และ 2) การขยายความร่วมมือทางทะเล ผ่านการพัฒนาทักษะ การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในระยะ 4 ปี มูลค่า 64 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย (ประมาณ 1,490 ล้านบาท)

สถานการณ์ภูมิภาค

1. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

1.1 เกาหลีเหนือ - เกาหลีใต้

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และนายคณาวัฒน์ ปลั่งศรีสกุล

สถานการณ์ภายในประเทศเกาหลีเหนือ-เกาหลีใต้ มีประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

เกาหลีเหนือ

➢ เกาหลีเหนือยิงปืนใหญ่ตอบโต้หลังจากที่สหรัฐฯและเกาหลีใต้ซ้อมรบร่วมกันเป็นวันที่ 2 สนข. Yonhap รายงานเมื่อ 6 มี.ค. 67 อ้าง คณะเสนาธิการทหารร่วมของเกาหลีใต้ (Joint Chiefs of Staff-JCS) ว่า JCS ตรวจพบเกาหลีเหนือยิงกระสุนปืนใหญ่ประมาณ 60 นัด นอกชายฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ทางภาคเหนือของเกาหลีใต้ แต่ยังไม่มีการระดมยิงเพิ่มเติม ก่อนหน้านั้นเมื่อ 5 มี.ค. 67 เกาหลีเหนือยิงกระสุนปืนใหญ่กว่า 200 นัด จากแหลมจิงซันและแหลมดิงซันบริเวณชายฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ของเกาหลีเหนือ กระสุนตกในพื้นที่กันชน (buffer zone) ในทะเลเหลืองเหนือเส้นแบ่งเขตแดนทางทะเลระหว่างสองเกาหลี (Northern Limit Line-NLL) ส่งผลให้ทางการเกาหลีใต้ประกาศอพยพประชาชนบนเกาะย็อนพย็อง (Yeonpyeongdo) และเกาะแบ็ย็อง (Baengnyeong) ไปยังพื้นที่หลบภัย ทั้งนี้ ความเคลื่อนไหวของเกาหลีเหนือมีขึ้นหลังจากเกาหลีใต้และสหรัฐฯ จัดฝึกซ้อมทางทหารด้วยกระสุนจริงที่เมืองโพซ็อน ใกล้พรมแดนเกาหลีเหนือกับเกาหลีใต้ระหว่าง 29 ธ.ค. 66-5 มี.ค. 67 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการร่วมในการรับมือภัยคุกคามจากเกาหลีเหนือ

➢ เกาหลีเหนือประสบความสำเร็จในการพัฒนาระบบควบคุมกระสุนและขีปนาวุธ สนข. Yonhap รายงานอ้าง สนข. KCNA เมื่อ 12 ก.พ. 67 ว่า เกาหลีเหนือประสบความสำเร็จในการพัฒนาระบบควบคุมกระสุนและขีปนาวุธสำหรับเครื่องยิงจรวดหลายลำกล้อง โดยสถาบันวิทยาศาสตร์ด้านการป้องกันประเทศของเกาหลีเหนือ ทดสอบระบบดังกล่าวเมื่อ 11 ก.พ. 67 ด้วยการ

นิวซีแลนด์

เมื่อ 29 ก.พ. 67 **รัฐบาลนิวซีแลนด์บังคับใช้มาตรการคว่ำบาตรรัสเซียชุดใหม่** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการตอบสนองต่อมาตรการคว่ำบาตรระหว่างประเทศที่กำลังดำเนินอยู่ต่อการรุกรานยูเครนอย่างผิดกฎหมายของรัสเซียตั้งแต่กุมภาพันธ์ 2565 โดยมาตรการคว่ำบาตรรัสเซียชุดใหม่นี้ประกอบด้วย 1) การกำหนดเพดานราคาน้ำมันที่มาจากรัสเซีย 2) การห้ามส่งออกสินค้าบางประเภทไปรัสเซียและเบลารุสผ่านประเทศที่สาม และ 3) การคว่ำบาตรบุคคลและหน่วยงานของรัสเซียเพิ่มเติมอีก 61 ราย รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อหลีกเลี่ยงการคว่ำบาตร โดยนายวินสตัน ปีเตอร์ส ระบุว่า การกำหนดมาตรการเหล่านี้ ดำเนินการเพื่อลดความสามารถของรัสเซียในการจัดหาทุนในการทำสงครามรุกรานยูเครน และการประกาศคว่ำบาตรดังกล่าวเป็นการประณามการทำสงครามกับยูเครนโดยไร้เหตุผลและไม่สมเหตุผลของรัสเซีย

บทสรุป ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ยังคงเผชิญกับความท้าทายในความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่น่าจับตามอง ท่ามกลางการขยายอิทธิพลของจีนในมหาสมุทรแปซิฟิกที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ รัฐบาลได้ดำเนินการรับมือต่อภัยคุกคามต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบยิงจรวดและกองเรือรบ เพื่อเสริมขีดความสามารถความมั่นคงทางทะเล นอกจากนี้ ได้ให้ความสำคัญของการเพิ่มความร่วมมือกับพันธมิตร โดยอาศัยความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับประเทศพันธมิตร เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความมั่นคงของภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกเป็นสำคัญ

อ้างอิง รายงานสถานการณ์ต่างประเทศ, สำนักข่าวกรองแห่งชาติ จาก https://www.nia.go.th/niaweb59/Default_TH_asp

เพิ่มเติมติดต่อ กศย. ศศย. สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

ยิงกระสุนขนาด 240 มม. จากเครื่องยิงจรวดหลายลำกล้อง เพื่อประเมินความแม่นยำและข้อได้เปรียบของระบบ เกาหลีเหนือซึ่งอยู่ในระหว่างการขยายแสนยานุภาพทางทหาร เชื่อว่าการพัฒนาในครั้งนี้จะทำให้อาวุธดังกล่าวมีบทบาทในสนามรบมากขึ้น ด้านนักวิจัยของสถาบัน Korea Institute for National Unification (KINU) ซึ่งเป็นสถาบันวิชาการของเกาหลีใต้ ระบุว่า การพัฒนาด้านอาวุธของเกาหลีเหนือมีวัตถุประสงค์เพื่อกดดันเกาหลีใต้และอาจจะส่งออกอาวุธดังกล่าวไปยังรัสเซีย

➢ การพัฒนาขีปนาวุธของเกาหลีเหนือเชื่อมโยงกับบริษัทในสหรัฐฯ และยุโรป สนข. CNN รายงานเมื่อ 21 ก.พ. 67 อ้างรายงานของ Conflict Armament Research (CAR) ซึ่งเป็นสถาบันวิจัยด้านยุทธโศภกรรมของสหราชอาณาจักรเผยแพร่ในวันเดียวกันว่า ผลการตรวจสอบชิ้นส่วนขีปนาวุธของเกาหลีเหนือ ที่รัสเซียนำมาใช้และเก็บกู้ได้จากเมือง Kharkiv ของยูเครน พบว่ามีส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ได้ผลิตในเกาหลีเหนือมากกว่า 290 ชิ้น ในจำนวนนี้เชื่อมโยงกับบริษัทที่จดทะเบียนในสหรัฐฯ มากถึงร้อยละ 75 บริษัทที่จดทะเบียนในยุโรปร้อยละ 16 และบริษัทที่จดทะเบียนในเอเชียร้อยละ 9 ดังนั้นจึงสะท้อนให้เห็นว่าเกาหลีเหนือมีศักยภาพในการผลิตและถ่ายโอนอาวุธขั้นสูง รวมถึงสามารถจัดหาวัสดุและชิ้นส่วนจากต่างประเทศมาใช้ในโครงการพัฒนาขีปนาวุธ แม้จะถูกคว่ำบาตร

➢ เกาหลีเหนือเร่งผลิตกระสุนปืนใหญ่เพื่อส่งออกให้รัสเซีย สนข. Yonhap รายงานเมื่อ 27 ก.พ. 67 อ้างนายชิน ว็อน-ชิก รมว.กท.เกาหลีใต้แถลงต่อสื่อมวลชนในวันเดียวกันว่า ปัจจุบันโรงงานผลิตอาวุธของเกาหลีเหนือบางแห่งเพิ่มกำลังการผลิตสู่ระดับสูงสุด เพื่อผลิตกระสุนให้แก่วิศวกรรมสำหรับใช้ทำสงครามในยูเครน โดยนับตั้งแต่การพบหารือระหว่างผู้นำสูงสุดเกาหลีเหนือกับประธานาธิบดีรัสเซียเมื่อ ก.ย. 66 เกาหลีเหนือได้ขนส่งผู้คอนเทนเนอร์ประมาณ 6,700 ตู้ไปยังรัสเซีย ซึ่งเพียงพอที่จะบรรจุกระสุนปืนใหญ่ 152 มม. ประมาณ 3 ล้านลูก หรือกระสุนปืนใหญ่ 122 มม. 500,000 ลูก เพื่อแลกกับความช่วยเหลือด้านอาหารและสิ่งของจำเป็นอื่น ๆ ส่งผลให้ราคาอาหารในเกาหลีเหนือมีเสถียรภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีแนวโน้ม

ที่รัสเซียจะจัดหาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมให้แก่เกาหลีเหนือ สนับสนุนแผนการส่งดาวเทียมชั้นสูงโคจรอีก 3 ดวงในปี 2567 ของเกาหลีเหนือหลังจากส่งดาวเทียมสอดแนมดวงแรกขึ้นสู่วงโคจรสำเร็จเมื่อ พ.ย. 66 และอาจขยายขอบเขตการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทหารให้แก่เกาหลีเหนือในระยะต่อไป หากเกาหลีเหนือยังคงจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ให้รัสเซียเพิ่มขึ้น

เกาหลีใต้

➢ **เกาหลีใต้กับสหรัฐฯ จัดซ้อมรบด้วยกระสุนจริงที่เมืองใกล้ชายแดนเกาหลีเหนือ** สนข. Yonhap รายงานเมื่อ 4 ม.ค. 67 อ่างกองทัพเกาหลีใต้เปิดเผยในวันเดียวกันนี้ว่า เกาหลีใต้กับสหรัฐฯ จัดซ้อมรบด้วยกระสุนจริง ที่เมืองโพซอน จ.คยองกี ห่างจากเส้นเขตแดนระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ 25 กม. ตั้งแต่ 29 ธ.ค. 66-5 ม.ค. 67 นับเป็นการฝึกซ้อมร่วมครั้งแรกของปี 2567 โดยเกาหลีใต้นำรถถัง K1A2 เครื่องบินรบ A-19 รถหุ้มเกราะและระบบปืนใหญ่ เข้าร่วมการฝึกซ้อม มีเป้าหมายเสริมขีดความสามารถปฏิบัติการแบบผสมผสานเพื่อต่อต้านภัยคุกคามทางทหารของเกาหลีเหนือ ขณะที่เกาหลีเหนือเตือนว่า เกาหลีใต้เริ่มต้นปีใหม่ด้วยการกระทำที่ทำลายตนเอง ทำให้มีโอกาสสูงที่จะเกิดการเผชิญหน้าทางทหารระหว่างสองฝ่ายในปี 2567

➢ **กท.เกาหลีใต้กับสหรัฐฯ จัดฝึกพร้อมด้านไซเบอร์เป็นครั้งแรกระหว่าง 15-26 ม.ค. 67** สนข. Yonhap และ KBS ของเกาหลีใต้ รายงานเมื่อ 26 ม.ค. 67 ว่า กองบัญชาการปฏิบัติการทางไซเบอร์ของ กท.เกาหลีใต้และสหรัฐฯ เสร็จสิ้นการฝึกพร้อมด้านความร่วมมือทางไซเบอร์ที่วิภาคีในรหัส Cyber Alliance ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งแรกที่กองบัญชาการทางไซเบอร์ของเกาหลีใต้ระหว่าง 15-26 ม.ค. 67 โดยการฝึกมีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในระบบบัญชาการทางไซเบอร์ในการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ร่วมกัน อาทิ การแบ่งปันข้อมูลระหว่างกันอย่างรวดเร็วและการดำเนินการตามแนวปฏิบัติต่อการโจมตีทางไซเบอร์ ส่งเสริมความร่วมมือในการปฏิบัติการ นอกจากนี้ทั้งสองฝ่ายจะพัฒนาความร่วมมือดังกล่าว จัดการฝึกอบรม และแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ เกาหลีใต้และสหรัฐฯ พยายามสกัดกั้นความเคลื่อนไหวทางไซเบอร์ของเกาหลีเหนือ เนื่องจากเกาหลีเหนือลักลอบหารายได้จากกิจกรรมสกุลเงินดิจิทัลเพื่อสนับสนุนโครงการพัฒนาขีปนาวุธและอาวุธนิวเคลียร์

➢ **เกาหลีใต้และซาอุดีอาระเบียลงนามข้อตกลงความร่วมมือด้านกลาโหม** สนข. Reuters รายงานเมื่อ 5 ก.พ. 67 ว่า นายชิน วอนซิก รมว.กท.ของเกาหลีใต้ และ เจ้าชาย คาลิด บิน ซัลมาน อัล-ซาอูด รมว.กท.ของซาอุดีอาระเบียได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อขยายความร่วมมือด้านกลาโหม เมื่อ 4 ก.พ. 67 โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานด้านการวิจัยและพัฒนาระบบอาวุธ รวมถึงการผลิตยุทโธปกรณ์ทางทหาร ระหว่างที่นายชิน วอนซิก เดินทางไปร่วมงาน World Defense Show ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 4-8 ก.พ. 67 ที่กรุงริยาด ซาอุดีอาระเบีย ข้อมูลจากกระทรวงกลาโหมเกาหลีใต้เปิดเผยว่า เมื่อปี 2565 บริษัทผลิตอาวุธของ

1.2 ญี่ปุ่น

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.หญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ และนายคณาพัฒน์ ปลั่งศรีสกุล สถานการณ์ภายในประเทศญี่ปุ่น มีประเด็นสำคัญ สรุปได้ดังนี้

➢ **เกิดแผ่นดินไหวใหญ่ในญี่ปุ่น และมีค่าเตือนภัยสึนามิในจังหวัดอิซิกาวะ** เกิดแผ่นดินไหวใหญ่ที่มีขนาดหรือแมกนิจูด 7.6 ในจังหวัดอิซิกาวะ ทางตอนกลางของญี่ปุ่น ซึ่งอยู่ที่ชายฝั่งทะเลญี่ปุ่น มีการเตือนภัยสึนามิใหญ่ในจังหวัดอิซิกาวะ ซึ่งได้เปลี่ยนไปเป็นการเตือนภัยสึนามิเมื่อเวลา 20.30 น. นอกจากนั้นยังมีการเตือนภัยสึนามิในจังหวัดนิงาตะ, โทยามะ, ยามางาตะ, ฟูกูอิ, และเฮียวโงะ รวมถึงถึงตามชายฝั่งทะเลญี่ปุ่นอีกด้วย นี่เป็นครั้งแรกที่มี “การเตือนภัยสึนามิใหญ่” ขึ้น นับตั้งแต่แผ่นดินไหวทางตะวันตกเฉียงเหนือของญี่ปุ่นเมื่อปี 2554 ค่าเตือนภัยระดับนี้จะมีขึ้นเมื่อคาดการณ์ว่าจะมีสึนามิสูง 3 เมตรหรือมากกว่านั้น

➢ **ญี่ปุ่นประกาศให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ยูเครน** สนข. Nikkei รายงานเมื่อ 7 ม.ค. 67 ว่า ในวันเดียวกัน นาง Yoko Kamikawa รมว.กท.ญี่ปุ่น เยือนกรุงเคียฟ ยูเครน โดยไม่ประกาศล่วงหน้า เพื่อพบหารือกับนาย

เกาหลีใต้มียอดขายเพิ่มขึ้นเป็น 17,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจาก 7,250 ล้านดอลลาร์ เมื่อปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 134.48

➢ **เกาหลีใต้จะเข้าร่วมการฝึกซ้อมผสมทางทหาร Cobra Gold ที่ไทย** สนข. KBS World รายงานเมื่อ 14 ก.พ. 67 ว่า เกาหลีใต้จะส่งกำลังพลจาก ทร. 330 นาย และ นาย. 180 นาย พร้อมด้วยเรือยกพลขึ้นบก No Jeok Bong ขนาดระวางขับน้ำ 4,900 ตัน ยานเกราะ และปืนใหญ่อัตตาจร 2 คัน ร่วมการฝึกซ้อมผสมทางทหาร Cobra Gold ครั้งที่ 43 (CG24) ประจำปี 2567 ที่ไทย ระหว่าง 26 ก.พ.-10 มี.ค. 67 โดยจะร่วมฝึกในโครงการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมนำโดย 3 ประเทศ ได้แก่ จีน อินเดีย และออสเตรเลีย กับผู้แทนอีกกว่า 30 ประเทศ

➢ **แพทย์ฝึกหัดในเกาหลีใต้ยื่นใบลาออกและหยุดงานประท้วงแผนเพิ่มจำนวนแพทย์ของรัฐบาล** สนข. Yonhap รายงานเมื่อ 20 ก.พ. 67 ว่า แพทย์ฝึกหัดทั้งหมด 6,415 คนจากแพทย์ฝึกหัดทั่วประเทศ 13,000 คน (คิดเป็นร้อยละ 49) ในโรงพยาบาล 100 แห่ง ทอยยื่นใบลาออกเพื่อประท้วงแผนของรัฐบาลในการเพิ่มจำนวนนักศึกษาแพทย์เพื่อแก้ไขปัญหาแพทย์ขาดแคลนในเกาหลีใต้ ขณะที่สมาคมแพทย์ฝึกหัดเกาหลีใต้เรียกร้องให้สมาชิกออกมาประท้วงและนัดหยุดงานใน 20 ก.พ. 66 พร้อมระบุว่าแผนดังกล่าวจะกระทบคุณภาพการศึกษา เนื่องจากระบบขาดศักยภาพรองรับนักศึกษาแพทย์ 5,000 คน (รัฐบาลปรับอัตรารับเข้าของนักศึกษาแพทย์รายปีเพิ่มขึ้น 2,000 อัตรา จากเดิมปีละ 3,000 อัตรา) โดยมีแพทย์ฝึกหัด 831 คนนัดหยุดงานทันที ส่งผลให้ผู้ป่วยในหลายโรงพยาบาลเผชิญความล่าช้าและการยกเลิกการผ่าตัดสำคัญ ด้านนาย Park Min-soo รมข.สธ.แถลงต่อสื่อมวลชนว่า สธ.อยู่ระหว่างเรียกตัวผู้หยุดงานกลับมาปฏิบัติหน้าที่โดยทันที และระงับใบประกอบวิชาชีพทันทีเพื่อลงโทษแกนนำ 2 คนพร้อมออกมาตรการควบคุมความเสียหายด้วยการขยายเวลาทำการในโรงพยาบาลรัฐ 97 แห่ง และห้องฉุกเฉินในโรงพยาบาลทหาร 12 แห่ง เพื่อบริการประชาชนต่อไป

● บทสรุป

จะเห็นได้ว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมามีทั้งเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ได้ต่างย้ายและตอบโต้กันไปมาผ่านการทดสอบอาวุธและการซ้อมรบใกล้เคียงกับเขตกันชนของทั้งสองประเทศ รวมถึงทั้งสองประเทศยังคงขยายความร่วมมือทางการทหารกับประเทศพันธมิตร สำหรับเกาหลีเหนือได้ยกระดับความสัมพันธ์กับรัสเซียโดยได้คอยสนับสนุนอาวุธยุทโธปกรณ์ให้แก่รัสเซียเพื่อนำไปใช้ในสงครามยูเครนโดยแลกเปลี่ยนกับวิทยุการทหารที่ก้าวหน้ามากขึ้น ในส่วนของเกาหลีใต้มุ่งเน้นการซ้อมรบกับสหรัฐมากยิ่งขึ้นรวมถึงการขยายฐานพันธมิตรเพิ่มเติมไปยังประเทศอื่น ๆ เพื่อกระจายความเสี่ยงหากสหรัฐไม่สามารถช่วยเกาหลีใต้ได้เต็มที่ จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลให้ความตึงเครียดภายในคาบสมุทรเกาหลีทวีความรุนแรงสูงขึ้น ซึ่งยังคงเป็นเรื่องที่ต้องจับตามองกันต่อไป จนกว่านโยบายการต่างประเทศของทั้งสองประเทศหรือประเทศมหาอำนาจที่สนับสนุนอยู่จะมีท่าทีที่เปลี่ยนแปลงไป

เพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศคย.สปท. โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

Dmytro Kuleba รมว.กต.ยูเครน โดยย้ำจุดยืนของญี่ปุ่นที่ประณามการปฏิบัติการทางทหารของรัสเซีย โดยเฉพาะการใช้ขีปนาวุธและอากาศยานไร้คนขับโจมตีที่หลบภัยในยูเครน นอกจากนี้ ยังประกาศให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ยูเครนกว่า 37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ผ่านกองทุนของเนโท (NATO Trust Fund) เพื่อใช้จัดหายุทโธปกรณ์ในการป้องกันปรามการโจมตีจากรัสเซีย อาทิ ระบบตรวจจับอากาศยานไร้คนขับ และเครื่องผลิตไฟฟ้ากังหันก๊าซแบบเคลื่อนที่ได้ ทำที่ดังกล่าวของญี่ปุ่นสะท้อนบทบาทที่เพิ่มขึ้นในการสนับสนุนยูเครน หลังจากญี่ปุ่นผ่อนปรนมาตรการส่งออกยุทโธปกรณ์และเทคโนโลยีเป็นครั้งแรกในรอบ 9 ปี เมื่อ 22 ธ.ค. 66 แม้จะยังคงควบคุมการส่งออกโดยตรงให้แก่ประเทศที่อยู่ในสถานะสงคราม แต่ยูเครนสามารถใช้ประโยชน์ทางอ้อมผ่านประเทศที่สามได้ เฉพาะอย่างยิ่งจากสหรัฐฯ ที่ญี่ปุ่นเตรียมจัดส่งระบบป้องกันภัยทางอากาศแพทริออต (PAC-3) ให้

➢ **รบ.ญี่ปุ่นเริ่มงานที่สถานที่ยกย้ายฐานทัพสหรัฐในจ.โอกินาวา** รัฐบาลญี่ปุ่นได้เริ่มงานเสริมความแข็งแกร่งของพื้นที่ในบริเวณที่จะยกย้ายฐานทัพสหรัฐตามแผนที่วางไว้ในจังหวัดโอกินาวาทางใต้ของประเทศ รัฐบาลมีแผนถมทะเลนอกชายฝั่งเฮโนโกะในเมืองนาโงะเพื่อย้ายฐานทัพอากาศ

ฟูเต็มมะของนาวิกโยธินสหรัฐไปที่นั่น ปัจจุบันฐานทัพที่ตั้งอยู่ในเมืองกินวัน ที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นในจังหวัดโอกินาวาเช่นกัน ทางทหารจังหวัดโอกินาวาได้คัดค้านแผนโยกย้ายฐานทัพ และปฏิเสธที่จะอนุมัติงานที่จำเป็นเพื่อเสริมความแข็งแกร่งของพื้นที่อันมีบริเวณอ่าวโออูระ ที่ทีมงานก่อสร้างได้เริ่มงานหลังรัฐบาลเป็นฝ่ายชนะในชั้นศาลเมื่อเดือนที่แล้ว โดยศาลพิพากษาให้กระทรวงที่ดิน สาธารณูปโภค คมนาคม และการท่องเที่ยวสามารถคว่ำเสียด้านของทางการจังหวัดโอกินาวาได้ พบเห็นเรือปฏิบัติงานที่เต็มไปด้วยก้อนหินและรถดับไฟฟ้าเมื่อช่วงเช้าวันที่ 10 มกราคมบริเวณพื้นที่ก่อสร้างนอกชายฝั่งที่วางแผนไว้ รถดับ 2 คันเริ่มทิ้งหินลงไปในทะเลเมื่อช่วงเที่ยงเศษ ทามาจิ เคนนิ ผู้ว่าการจังหวัดโอกินาวากล่าวกับผู้สื่อข่าวในวันที่ 10 ว่านี่คือสิ่งที่รัฐบาลกำลังทำเพื่อความสะดวกของตนเอง และเป็นเรื่องน่าเสียใจอย่างมาก

➤ **สหรัฐฯ เปิดศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งสหรัฐฯ ในญี่ปุ่น** สนข.

The Japan times รายงานเมื่อ 5 ก.พ. 67 ว่า นายเคอิชิเงะ ทาเคมิ รมว.สาธารณสุขของญี่ปุ่นเข้าร่วมพิธีเปิด ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งสหรัฐฯ (The U.S. Centers for Disease Control and Prevention - CDC) เป็นสำนักงานสาขาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิกที่ตั้งอยู่ใน สอท.สหรัฐฯ/กรุงโตเกียว ในวันเดียวกัน โดยมี นายราห์ม อีมมานูเอล ออท.สหรัฐฯ/กรุงโตเกียว และ นางแมนดี้ ไคเฮน ผอ.CDC เข้าร่วมในพิธี การจัดตั้งศูนย์ฯ มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความสามารถในการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จากการถอดบทเรียนวิกฤติด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศจากเหตุการณ์ COVID-19 ภายหลังการแพร่ระบาดฯ สหรัฐฯ ได้จัดตั้งสำนักงานภูมิภาคทั่วโลก มีการเปิดสำนักงานใหม่ครอบคลุมอเมริกาใต้ ยุโรปตะวันออก เอเชียกลาง ตะวันออกกลาง แอฟริกาเหนือ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้ CDC ยังวางแผนที่จะเปิดสำนักงานในอเมริกากลาง และแคริบเบียนในปานามาในปลายปี 2567 และได้ร่วมมือกับ 26 ประเทศ อาทิ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มองโกเลีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และประเทศในหมู่เกาะแปซิฟิก การจัดตั้งศูนย์เกิดขึ้นหลังจากที่ นายโจเซฟ ไบเดน ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้ประกาศแผนการเปิดสำนักงาน CDC ที่กรุงโตเกียว หลังจากการประชุมทวิภาคีกับ นายฟูมิโอะ คิชิดะ รมว.ของญี่ปุ่น เมื่อ พ.ค. 65 ที่กรุงโตเกียว

➤ **ญี่ปุ่นให้คำมั่นว่าจะมอบเงินช่วยเหลือจำนวน 106 ล้านดอลลาร์**

สหรัฐฯแก่ยูเครน สนข.Kyodo รายงานเมื่อ 11 ก.พ. 67 ว่า รัฐบาลญี่ปุ่นมีแผนจะมอบเงินช่วยเหลือให้กับยูเครนจำนวน 15,800 ล้านเยน หรือประมาณ 106 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อใช้สำหรับฟื้นฟูประเทศ ซึ่งรวมทั้งการฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมและการกำจัดเศษหินและซากปรักหักพัง โดยรัฐบาลญี่ปุ่นจะมอบเงินจำนวนดังกล่าวในการประชุมให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูทางเศรษฐกิจแก่

ยูเครนครั้งที่ 4 ที่จะจัดขึ้นใน 19 ก.พ. 67 ที่กรุงโตเกียว ซึ่งนายฟูมิโอะ คิชิดะ รมว.ญี่ปุ่นและนาย Denys Shmyhal รมว.ยูเครน มีแผนจะเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวด้วย

➤ **ญี่ปุ่นประสบความสำเร็จในการพัฒนาจรวดนำส่งรุ่นใหม่เพื่อทดแทนรุ่นเก่าที่ใกล้ปลดระวาง**

เว็บไซต์ jaxa.jp ขององค์การสำรวจอวกาศญี่ปุ่น (Japan Aerospace Exploration Agency-JAXA) ออกแถลงการณ์เมื่อ 17 ก.พ. 67 ว่า JAXA ประสบความสำเร็จในการปล่อยจรวดนำส่ง H3 หมายเลข 2 (Second H3 Launch Vehicle-H3TF2) จากศูนย์อวกาศทานะกาชิมะ (Tanegashima Space Center-TNSC) เกาะทานะกาชิมะ จ.คาโกชิมะ ทางใต้ของญี่ปุ่น เพื่อปฏิบัติภารกิจนำส่งดาวเทียม CE-SAT-IE และดาวเทียม TIRSAT ขึ้นสู่วงโคจร รวมทั้งทดสอบนำดาวเทียมจำลอง Vehicle Evaluation Payload-4 (VEP-4) นับเป็นความสำเร็จในการพัฒนาจรวดนำส่ง H3 ของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นจรวดนำส่งรุ่นใหม่ที่มีญี่ปุ่นมุ่งพัฒนาให้เป็นจรวดนำส่งหลักของประเทศแทนจรวดนำส่ง H-IIA ที่ใกล้ครบกำหนดปลดระวางในปีงบประมาณ 2568 (1 เม.ย. 68-31 มี.ค. 69) โดยจรวดนำส่ง H3 มีจุดเด่นที่เพิ่มขึ้นโดยมีความสามารถรองรับภารกิจที่หลากหลาย มีความน่าเชื่อถือสูง และต้นทุนต่ำลง ก่อนหน้านี้ JAXA ปล่อยจรวดนำส่ง H3 หมายเลข 1 (First H3 Launch Vehicle-H3TF1) เพื่อปฏิบัติภารกิจนำส่งดาวเทียมสำรวจ Advanced Land Observing Satellite DAICHI-3 (ALOS-3) ขึ้นสู่วงโคจรเมื่อ 7 มี.ค. 66 แต่ประสบความล้มเหลว เนื่องจากเกิดเหตุขัดข้องจนทำให้ JAXA ต้องส่งคำสั่งให้จรวดดังกล่าวทำลายตัวเอง

● **บทสรุป**

จะเห็นได้ว่าในช่วงที่ผ่านมาแม้ญี่ปุ่นจะเผชิญกับภัยธรรมชาติครั้งใหญ่แต่ก็ยังคงส่งการสนับสนุนไปให้แก่ยูเครนทั้งความช่วยเหลือในด้านการเงินและอาวุธยุทโธปกรณ์ในทุก ๆ ทั่วโลก เนื่องจากญี่ปุ่นมีพื้นที่ที่พิพาทกับรัสเซียทางตอนเหนือของประเทศ การสนับสนุนยูเครนนับทำให้รัสเซียอ่อนแอลงและทำให้ความมั่นคงของญี่ปุ่นนั้นเพิ่มสูงขึ้น โดยญี่ปุ่นยังเสริมความร่วมมือกับสหรัฐฯให้เพิ่มมากขึ้นทั้งในด้านของสาธารณสุขและในด้านความมั่นคง ทั้งการจัดตั้งกรมควบคุมโรคของสหรัฐฯในญี่ปุ่น เพื่อเป็นตัวแทนของสาขาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และการย้ายฐานทัพเรือของสหรัฐฯเพื่อนำออกจากพื้นที่ชุมชนและเพิ่มขีดความสามารถทางการรบที่สูงขึ้น รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศของตนเองให้มีศักยภาพสูงขึ้นอันเนื่องมาจาก ความตึงเครียดและการแข่งขันในด้านของเทคโนโลยีอวกาศภายในภูมิภาคที่เพิ่มสูงขึ้น

เพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศคย.สพท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

2. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2.1 กัมพูชา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชุตติศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ ร.อ.หญิง ศิวีย์ สิริโรจนศิริรักษ์

สถานการณ์ของประเทศไทยกัมพูชาห้วงเดือนมกราคม-มีนาคม 2567 มีประเด็นเรื่องการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชากับประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งไทย สรุปได้ดังนี้

เวียดนามและกัมพูชาประกาศจะช่วยเหลือ สปป.ลาว ซึ่งเป็นประธานอาเซียนในปี 2567 นายบูน ทัณ เชน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของเวียดนาม กับ นายชก จินดา โซเทีย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของกัมพูชา กล่าวระหว่างเดินทางเยือน สปป.ลาว เพื่อเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (ASEAN Foreign Ministers' Retreat: AMM Retreat) เมื่อ 28 มกราคม 2567 (สำนักข่าว The Intelligence, 2567) ประกาศจุดยืนจะสนับสนุนและช่วยเหลือ สปป.ลาว อย่างเต็มที่ในการเป็นประธานอาเซียนปี 2567 เพื่อส่งเสริมความเป็นแกนกลางของอาเซียนต่อประเด็นความมั่นคงในภูมิภาคและโลก

นายกรัฐมนตรีกัมพูชาเยือนไทยอย่างเป็นทางการ เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2567 โดยทั้งสองฝ่ายได้หารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นความร่วมมือที่สำคัญ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ ด้านการค้าและการลงทุน ด้านความมั่นคงพลังงาน ด้านการพัฒนาชายแดนและการท่องเที่ยว ด้านความร่วมมือประเด็นหมอกควันข้ามแดน (PM 2.5) ด้านอาชญากรรม

ข้ามชาติ และด้านแรงงาน (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2567) โดยในมิติด้านความมั่นคงพลังงานนั้น ทั้งสองฝ่ายพร้อมตกลงที่จะหารือเพิ่มเติม เพื่อแสวงหาประโยชน์ร่วมกันจากทรัพยากรด้านพลังงานในพื้นที่ที่ทับซ้อนกันระหว่างทั้งสองประเทศ (Overlapping Claims Area: OCA)

กัมพูชาและสิงคโปร์ร่วมยกระดับความร่วมมือทางทหาร พลเอก Vong Pisen ผู้บัญชาการทหารสูงสุดแห่งกองทัพกัมพูชา (Royal Cambodian Armed Force: RCAF) พร้อมคณะ ได้เข้าพบ และหารือกับ พลเรือเอก Aaron Beng เสนาธิการกลาโหมสิงคโปร์ ระหว่างเข้าร่วมงาน Singapore Airshow ที่จัดขึ้นระหว่าง 20-25 กุมภาพันธ์ 2567 ณ สิงคโปร์ (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2567) โดย พลเอก Pisen ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างความร่วมมือทางทหาร ความร่วมมือด้านการฝึกอบรบ การแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน การป้องกันการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ความร่วมมือด้านมนุษยธรรม การบรรเทาภัยพิบัติ และความร่วมมือระหว่างกองทัพ พร้อมทั้งเห็นพ้องที่จะสนับสนุนความร่วมมือระหว่างกองทัพของทั้งสองประเทศในอนาคต

นายกรัฐมนตรีกัมพูชาเยือนมาเลเซียเพื่อกระชับความสัมพันธ์รอบด้าน นายกรัฐมนตรี ฮุน มาเนต ของกัมพูชา ได้เข้าพบ กับดาโต๊ะ ชรี อันวาร์ อิบราฮิม นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย เมื่อ 28

กุมภาพันธ์ 2567 เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ทั้งการเมือง การป้องกันประเทศ ความมั่นคง การค้าและการลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมอาหาร โทรคมนาคม เทคโนโลยีดิจิทัล และความมั่นคงด้านพลังงาน โดยมาเลเซียจะอำนวยความสะดวกในการส่งพลังงานจาก สปป.ลาว และกัมพูชาไปยัง สิงคโปร์ ผ่านสายเคเบิลใต้ทะเลมาเลเซีย

แนวโน้มของสถานการณ์ และผลกระทบที่อาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทย
จากกรณีที่มีนายกรัฐมนตรีกัมพูชาเดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการ ทำให้เห็นแนวโน้มการรื้อฟื้นการเจรจาเกี่ยวกับพื้นที่อ้างสิทธิ์ทับซ้อนทางทะเลในอ่าวไทย (Overlapping Claims Area: OCA) ซึ่งไทยและกัมพูชาอ้างสิทธิ์ในเขตไหล่ทวีปทับซ้อนกันมานานกว่า 50 ปี โดยพื้นที่อ้างสิทธิ์ทับซ้อนทางทะเลในอ่าวไทย (Overlapping Claims Area: OCA) อาจเป็นโอกาสให้ไทยและกัมพูชาในการแสวงหา

ประโยชน์ร่วมกันจากทรัพยากรพลังงานในพื้นที่ทับซ้อนดังกล่าว ซึ่งหากการเจรจาเป็นไปในทิศทางบวก ไทยอาจลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนเชื้อเพลิงเพื่อการผลิตไฟฟ้า วัตถุดิบในการผลิตก๊าซหุงต้ม (LPG) และปิโตรเคมีในอนาคต อีกทั้งยังจะช่วยลดการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศลงได้อีกทางหนึ่งด้วย

อย่างไรก็ตาม หากไม่สามารถแสวงประโยชน์ร่วมกันได้ กรณีพิพาทในเขตไหล่ทวีประหว่างไทยกับกัมพูชา อาจเป็นประเด็นทางการเมืองที่ปลูกกระแสชาตินิยม การวิพากษ์วิจารณ์เรื่องเขตแดน และพื้นที่ทับซ้อนทับซ้อนทางบกและทางทะเล ระหว่างไทยและกัมพูชาในอนาคตได้

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภค.ศย.สพ.
โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

2.2 อินโดนีเซีย

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชুক্তี เกษตรวิทย์ และ น.ส.นภิส กรรภควัฒน์จินดา

สถานการณ์ของประเทศอินโดนีเซีย ในช่วงมกราคม - มีนาคม 2567 อินโดนีเซีย มีประเด็นความเคลื่อนไหวที่สำคัญทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และด้านการเมือง โดยสามารถสรุปพอสังเขปได้ ดังนี้

มิติด้านสังคม ราคาอาหารในอินโดนีเซียสูงขึ้นก่อนเข้าสู่ช่วงเทศกาลถือศีลลอด อินโดนีเซียจำนวนมากต่อแถวซื้อข้าวสาร น้ำตาลและสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อกักตุนไว้ก่อนเข้าสู่ช่วงเทศกาลถือศีลลอด (รอมฎอน) ซึ่งจะเริ่มใน 12 มี.ค.67 เนื่องจากในปีนี้ อินโดนีเซียผลิตข้าวได้น้อยกว่าปกติ จากปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลให้ข้าวและอาหารมีราคาสูงขึ้นและขาดแคลนจนประชาชนต้องต่อแถวซื้อเป็นเวลานานหลายชั่วโมง อย่างไรก็ตาม รัฐบาลอินโดนีเซีย เรียกร้องให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการกักตุนอาหารเนื่องจากมีจำนวนมากพอต่อการบริโภค

มิติด้านเศรษฐกิจ อินโดนีเซียตั้งเป้าหมายมูลค่าการส่งออกในปี 2567 ที่ 65,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยการตั้งเป้าหมายดังกล่าวเป็นความพยายามเพิ่มการส่งออกไปยังจีนหลังจากมูลค่าการส่งออกเมื่อปี 2566 ลดลงจากปี 2565 (ที่มูลค่า 65,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพราะราคาสินค้าในตลาดโลกลดลง ทั้งนี้ ทางกรอินโดนีเซียมีแผนส่งเสริมการส่งออกไปจีน ผ่านการจัดกิจกรรมแสดงสินค้าในหลายมณฑลของจีน ตลอดปี 2567 ทั้งนี้ **อินโดนีเซียตั้งเป้าหมายพัฒนาหมู่บ้านการท่องเที่ยว 6,000 แห่ง ภายในปี 2567** โดยคาดว่าจะสร้างงานได้มากกว่า 4.4 ล้านตำแหน่ง และส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัวประมาณร้อยละ 4.5 ทั้งนี้ อินโดนีเซียมีหมู่บ้านการท่องเที่ยวระดับโลก ได้แก่ หมู่บ้าน Nglangeran ในยอกยาคาร์ตา และหมู่บ้าน Panglipuran ในบาห์ลี

มิติด้านการเมือง หลังการเลือกตั้งประธานาธิบดีของอินโดนีเซีย สำหรับผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีโดยตรงอย่างไม่เป็นทางการคาดว่า ปราโบโว ซูเบียนโต จะได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีคนใหม่ คู่กับ รองประธานาธิบดี กิบราน รากาบุมิง ซึ่งเป็นบุตรชายคนโตของประธานาธิบดีโจโก วิโดโด ซึ่งนับคะแนนไปได้ประมาณ 78 % ของบัตรเลือกตั้งทั้งหมด นายปราโบโว และ กิบราน รากาบุมิง ได้คะแนนสูงสุด ร้อยละ 58.83 ส่งผลให้ ปราโบโว ซูเบียนโต ไม่ต้องลงชิงชัยรอบตัดเชือกครั้งที่ 2 ในเดือน มิ.ย. ขณะที่คณะกรรมการเลือกตั้งอินโดนีเซียจะประกาศผลเลือกตั้งอย่างเป็นทางการอย่างช้าที่สุดภายในวันที่ 20 มี.ค.นี้ นอกจากนี้ อินโดนีเซียยังตั้งเป้าเป็นสมาชิก OECD ภายใน 2-3 ปี โดยหวังดึงดูดการลงทุนและจัดทำข้อตกลงการค้ามากขึ้น จากการเป็นสมาชิกดังกล่าว พร้อมกล่าวว่า อินโดนีเซียหวังว่าจะได้รับการยอมรับให้เป็นสมาชิกเพราะได้ปฏิบัติตามมาตรฐานขององค์กร ซึ่งรวมถึงเศรษฐกิจที่เป็นธรรม และการต่อต้านการทุจริต และหวังว่ากระบวนการพิจารณาการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของอินโดนีเซียจะเสร็จสิ้นภายใน 2-3 ปี ข้างหน้า

บทสรุป
สถานการณ์ของประเทศอินโดนีเซียในช่วง มกราคม-มีนาคม 2567 ที่ผ่านมา พบว่า ด้านสังคมอินโดนีเซีย ยังประสบปัญหาจากปรากฏการณ์เอลนีโญส่งผลให้ข้าวและอาหารมีราคาสูงขึ้น แต่ในด้านมิติเศรษฐกิจได้ให้ความสำคัญกับการขยายขีดความสามารถด้านการส่งออก และส่งเสริมและสร้างมูลค่าการท่องเที่ยวภายในประเทศให้เพิ่มขึ้นและอินโดนีเซียยังเป็นที่น่าจับตามองหลังมีการเลือกตั้งครั้งใหญ่ที่เพิ่งผ่านพ้นไป แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นภายใต้บทบาทของประธานาธิบดีคนใหม่ เวทีการเมืองระหว่างประเทศที่ประธานาธิบดีคนเก่าที่ทำได้ค่อนข้างโดดเด่น รวมถึงการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับทั้งสหรัฐฯ เป็นที่น่าจับตามองถึงความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในภูมิภาคต่อไป

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภค.ศย.สพ.
โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

2.3 เมียนมา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชুক্তี เกษตรวิทย์ และ นาย สิทธิชัย สุขะตะ

สถานการณ์ภายในประเทศเมียนมา ในช่วง ม.ค. 67 - มี.ค. 67 มีประเด็นสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

➤ สถานการณ์เมียนมา

รัฐบาลทหารเมียนมาบังคับใช้กฎหมายการปราบปรามการทารุณ นับตั้งแต่รัฐประหาร กองกำลังพิทักษ์ประชาชน (People's Defence Forces: PDF) ที่สนับสนุนประชาธิปไตย และกลุ่มต่อต้านการรัฐประหาร จำนวนหลายหมื่นคน กำลังต่อสู้กับรัฐบาลทหารทั่วประเทศ อย่างไรก็ตามในช่วงปลายเดือนตุลาคมปี 66 กองกำลังพันธมิตรสามภราดรภาพ (The Brotherhood Alliance) เปิดฉากบุกในรัฐฉานทางตอนเหนือ โดยยึดดินแดนและควบคุมเส้นทางการค้าที่สำคัญได้สำเร็จ

การต่อต้านรัฐบาลทหารดังกล่าวทำให้มีผู้เสียชีวิตแล้วมากกว่า 4,500 รายในการปราบปรามผู้เห็นต่างของรัฐบาลทหาร และมากกว่า 26,000 รายถูกจับกุม กล่าวได้ว่ากองทัพเมียนมาต้องเผชิญกับความสูญเสียอย่างต่อเนื่องหลาย

ครั้งต่อพันธมิตรของกลุ่มติดอาวุธชาติพันธุ์ จึงทำให้รัฐบาลทหารได้ประกาศการบังคับใช้กฎหมายการปราบปรามการทารุณเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 อย่างไรก็ตามคำประกาศดังกล่าวยังไม่ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติม

โดยภายใต้กฎหมายเดิมนั้น ให้ผู้ชายทุกคนที่อายุตั้งแต่ 18-35 ปี และผู้หญิงที่อายุตั้งแต่ 18-27 ปี ให้เข้ารับราชการเป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี และสำหรับกลุ่มผู้ที่ “มีความชำนาญการเป็นพิเศษ” เช่น แพทย์ วิศวกร ฯลฯ จะกำหนดเกณฑ์อายุต่างออกไป โดยผู้ชายนั้นจะกำหนดเกณฑ์อายุตั้งแต่ 18-45 ปี และผู้หญิงจะกำหนดเกณฑ์อายุตั้งแต่ 18-35 ปี ตามลำดับ ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับ “ผู้ที่มีความชำนาญการเป็นพิเศษ” นั้นยังไม่มีความแน่ชัด โดยกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดไว้ด้วยว่า ในระหว่างสถานการณ์ฉุกเฉินจะสามารถขยายระยะเวลาการให้เกณฑ์ทหารได้สูงสุด 5 ปี และผู้ที่เพิกเฉยต่อหมายเรียกอาจถูกจำคุก การหลบเลี่ยงการเกณฑ์ทหารมีโทษจำคุกสามถึงห้าปี การเกลี้ยปดหรือให้การเพื่อหลบเลี่ยงการเกณฑ์ทหารมีโทษจำคุก 5 ปี

➤ แนวโน้มและผลกระทบ

การบังคับใช้กฎหมายนี้คาดว่าจะทำให้เกิดสมอเงา จากกลุ่มคนที่ “มีความชำนาญการเป็นพิเศษ” และกฎหมายดังกล่าวจะผลักดันให้คนหนุ่มสาวเข้าร่วมกองกำลังที่ต่อต้านระบอบการปกครองของรัฐบาลทหารมากขึ้น

วิกฤตผู้ลี้ภัยจากเมียนมาที่ประเทศเพื่อนบ้านกำลังเผชิญอยู่ คาดว่า จะเลวร้ายลงไปอีก เนื่องจากท่าที่กองทัพเมียนมาประกาศให้ชาวเมียนมา ต้อง เข้ารับการเกณฑ์ทหารนั้น อาจทำให้ชาวเมียนมาจำนวนมากอพยพเดินทางเข้า

สู่ประเทศเพื่อนบ้านเพื่อหนีการเกณฑ์ทหาร ประเทศต่าง ๆ จึงจะต้องมี มาตรการจัดการ เพื่อให้เป็นธรรมกับทุกฝ่าย ทั้งในแง่ของความมั่นคงระหว่าง ประเทศ และในแง่ของสิทธิมนุษยชน

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กกต.ศคย.สปท.
โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

2.4 เวียดนาม

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ นาย สิทธิชัย สุขคะตะ

สถานการณ์ภายในประเทศเวียดนาม ในห้วง ม.ค. 67 – มี.ค. 67 มีประเด็น สำคัญที่สรุปได้ดังนี้

➤ สถานการณ์

นายกรัฐมนตรีฝ่าม มิ่ง จิ่ง ของเวียดนาม สั่งเร่งสร้างสนามบินนานาชาติ ลองแตง (Long Thanh) ให้แล้วเสร็จภายในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2569 และ เร่งสร้างอาคารผู้โดยสารแห่งที่ 3 ของสนามบินนานาชาติเติน เซิน เญิต ของ นครโฮจิมินห์ ให้เสร็จสิ้นภายในเดือน เม.ย. 2568 ผู้นำ เวียดนามสั่งการให้บริษัทท่าอากาศยานแห่งเวียดนาม (ACV) ที่บริหารจัดการและดำเนินการสนามบินพลเรือน ทั้งหมดของประเทศ ผลักดันให้มีความคืบหน้าและให้ แน่ใจว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เจ้าหน้าที่ วิศวกร และคนงานเร่งทำงานของตนในปีนี้เป็นและปีหน้า เพื่อให้

สนามบินนานาชาติลองแตงแล้วเสร็จและสามารถเปิดใช้งานได้ภายในครึ่งแรก ของปี 2569 (ผู้จัดการออนไลน์: 2567) สนามบินลองแตงคาดว่าจะใช้ งบประมาณรัฐราว 336 ล้านล้านด่ง (ประมาณ 13,800 ล้านดอลลาร์) และ ออกแบบให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้ 100 ล้านคน และสินค้า 5 ล้านตันต่อปี โดยในเฟสแรก สนามบินแห่งนี้จะสามารถรองรับผู้โดยสารได้ที 25 ล้านคน รัฐบาลเวียดนามโดยกระทรวงแผนและการลงทุนของเวียดนาม มีนโยบาย

ผลักดันและพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะเพื่อพัฒนาวิศวกรอุตสาหกรรม เซมิคอนดักเตอร์ให้ได้ 50,000 คนภายในปี 2030 โดยศูนย์นวัตกรรมกำหนด วัตถุประสงค์หลักของแผนดังกล่าว คือการจัดการแรงงานที่มีทักษะให้เพียงพอ สำหรับอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ในเวียดนาม และเพื่อการส่งออกแรงงาน ไปยังตลาดอื่นๆ ในอนาคต รายงานการวิจัยตลาดของ Technavio ระบุว่า ตลาดเซมิคอนดักเตอร์ของเวียดนามอาจเติบโตประมาณ 6.5% ต่อปีในช่วงปี 2564-2568 ดังนั้น อนาคตเวียดนามอาจขาดแคลนทรัพยากรแรงงานขั้นสูง จุดนี้จึงถือเป็นความท้าทายที่สำคัญอย่างมากสำหรับอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ ในเวียดนาม

➤ แนวโน้มและผลกระทบ

เวียดนามอาจกลายเป็นจุดสนใจของระบบเศรษฐกิจโลก และเป็น จุดศูนย์กลางของการลงทุนระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขา เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น อุตสาหกรรม 4.0, ชิพเซมิคอนดักเตอร์, AI และไฮโดรเจน แม้จะมีความท้าทายด้านการลงทุน แต่เวียดนามจะสามารถดึงดูดการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งการสร้างสนามบินที่เพิ่มขึ้น อย่างมีมาตรฐาน จะทำให้อุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวของเวียดนามพัฒนา ขึ้นอย่างมาก ประเทศไทยจึงควรแสวงหาประโยชน์โดยเฉพาะทางด้าน เศรษฐกิจ การลงทุน โดยเฉพาะการลงทุนทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและ อุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยว

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กกต.ศคย.สปท.
โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

2.5 สปป.ลาว

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ.ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ น.ส.นภิส ภรภักดิ์วัฒน์จินดา

สถานการณ์ของประเทศสปป.ลาว ห้วงมกราคม - มีนาคม 2567 สปป.ลาว มีประเด็นความเคลื่อนไหวที่สำคัญทั้ง มิติด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเมือง โดยสามารถสรุปพอสังเขปได้ ดังนี้

มิติด้านสังคม สปป.ลาว จะออกระเบียบให้บริษัทเหมืองแร่ต่างชาติ แปรรูปแร่ธาตุก่อนส่งออก โดยให้บริษัทของจีนแปรรูปแร่ธาตุก่อนส่งออก จาก การทำเหมือง อาทิ ทองคำ ทองแดง เงิน นิกเกิล ฯลฯ เพื่อให้เกิดการจ้าง แรงงานภายในประเทศ ทั้งนี้ ที่ผ่านมา บริษัทเหมืองแร่ของจีนส่งแร่ธาตุกลับป้อน จีนโดยไม่แปรรูป ทำให้แรงงานชาว สปป.ลาว เสียโอกาสในการทำงานจนทำให้ต้องออก ไปทำงานในต่างประเทศ และระบุว่า ต้องการให้บริษัทเหมืองแร่ของจีนทุก

บริษัทปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐบาล สปป.ลาว กำหนด

มิติด้านเศรษฐกิจ บริษัทรถไฟลาว-จีน (Laos-China Railway Company-LCR) เพิ่มรอบการเดินทาง 2 เส้นทาง คือ เส้นทางภายใน สปป.ลาว และเส้นทางระหว่างลาว-จีน จากวันละ 10 เที่ยว เป็นวันละ 12 เที่ยว เริ่มตั้งแต่ 22 ม.ค. 67 เพื่อรองรับจำนวนผู้โดยสารที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในปี 2567 เนื่องจาก รัฐบาลสปป.ลาว ผลักดันการท่องเที่ยวภายใต้แคมเปญ Visit Laos Year 2024 โดย สปป.ลาว กำหนดเป้าหมายจะดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติกว่า 2.7 ล้านคน และคาดว่าจะสามารถสร้างรายได้ให้ประเทศประมาณ 401 ล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ

เมื่อวันที่ 5-9 ก.พ.67 รอง นรม. และรมว.กต.ลักเซมเบิร์ก เดินทาง เยือน สปป.ลาว อย่างเป็นทางการ เพื่อกระชับความสัมพันธ์และส่งเสริมความ ร่วมมือระหว่าง สปป.ลาวกับลักเซมเบิร์ก ในวาระครบรอบ 27 ปีของความ สัมพันธ์ทางการทูต ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องจะส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน รวมถึงหารือเกี่ยวกับความร่วมมือด้านสาธารณสุข มนุษยธรรม ฯลฯ ทั้งนี้ ลักเซมเบิร์ก มีบทบาทสำคัญต่อการสนับสนุนโครงการ

ความช่วยเหลือแก่ สปป.ลาว อาทิ โครงการเก็บกู้ระเบิดตกค้าง และโครงการ สาธารณสุข

มิติด้านการเมือง อินโดนีเซีย มาเลเซีย และ สปป.ลาว ยืนยันสานต่อ กลไก ASEAN Troika เพื่อแก้ไขวิกฤติเมียนมา จากผลลัพธ์จากการ ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 43 ที่กรุงจาการ์ตา เมื่อ 2-7 ก.ย. 66 เพื่อสนับสนุน การขับเคลื่อนฉันทมติ 5 ข้อ (5 PC) ผ่านการปรึกษาหารืออย่างไม่เป็นทางการ ของประธานอาเซียนเมื่อปี 2566 (อินโดนีเซีย) ประธานอาเซียนปัจจุบัน (สปป.ลาว) และประธานอาเซียนถัดไป (มาเลเซีย) พร้อมย้ำการมีส่วนร่วมของ ประเทศสมาชิกอาเซียน เฉพาะอย่างยิ่งไทย ในการให้ความช่วยเหลือด้าน มนุษยธรรมแก่เมียนมา ผ่านศูนย์ AHA Centre

เมื่อวันที่ 23 ก.พ. 67 ที่ผ่านมา **องค์การตรวจตราแห่งรัฐลาว- เกาหลีใต้ ส่งเสริมความร่วมมือต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน** โดยเกาหลีใต้จะให้ ทุนสนับสนุนแก่ สปป.ลาว เพื่อเข้าร่วมสัมมนาและฝึกอบรมการต่อต้าน คอร์รัปชัน ขณะที่สปป.ลาว จะส่งเสริมความร่วมมือการต่อต้านคอร์รัปชัน ระหว่างทั้งสองประเทศ รวมทั้งมีแผนการขยายความร่วมมือดังกล่าว กับประเทศรอบบ้าน และประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและ บูรณาการร่วมกัน ทั้งนี้ ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐของ สปป.ลาว เป็นหนึ่งใน อุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว

บทสรุป สถานการณ์ของ สปป.ลาว ในห้วง มกราคม - มีนาคม 2567 ที่ผ่านมา พบว่า สปป.ลาว ให้ความสำคัญ ในเรื่องการทำงานภายใน ประเทศ และมุ่งเป้าไปที่ความสัมพันธ์ทางการทูต ส่งเสริมความร่วมมือด้าน เศรษฐกิจ และการค้า และย้ำถึงบทบาทการเป็นประธานอาเซียนในปีนี้ ในการ มีส่วนร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน ในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม แก่เมียนมา และขยายความร่วมมือดังกล่าวกับประเทศรอบบ้านผ่านการส่งเสริม ความร่วมมือต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันเนื่องด้วยในปัจจุบันทั้งนี้ สปป.ลาว ยังคงเผชิญปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐอย่างรุนแรง

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กกต.ศคย.สปท.
โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

ส่วนที่ 3

การปฏิบัติงานที่สำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

1. การลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ภายใต้ศูนย์วิจัย และคณะผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคง (SAREC) ครั้งที่ 1

ศศย.สปท. ระหว่างวันที่ 17-28 ธันวาคม พ.ศ. 2566 ได้ลงพื้นที่เพื่อไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ภาคเหนือเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาพัฒนาการของสถานการณ์ความมั่นคงในเมียนมา (2) ศึกษาผลกระทบของสถานการณ์ความมั่นคงในเมียนมาที่มีต่อบทบาทของกองทัพไทย และ (3) เพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพไทยในการเตรียมพร้อมรับมือกับผลกระทบจากสถานการณ์ความมั่นคงในเมียนมาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

2. การประชุมความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์และสถาบันเอเชียศึกษา

วันจันทร์ที่ 19 ก.พ. 67 เวลา 10.00-12.00 น. ศศย.สปท. จัดการประชุมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์และสถาบันเอเชียศึกษา ณ ห้องประชุมศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พล.ต. นิรุจ ดวงปัญญา ผอ.ศศย.สปท. ให้การต้อนรับ รศ.ดร.ภาวิกา ศรีรัตนบัลล์ ผอ.สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะ เข้าร่วมหรือความร่วมมือด้านวิจัยและวิชาการเกี่ยวกับไทยและเอเชีย โดยมีวัตถุประสงค์ในการหาหรือความร่วมมือทางวิชาการเกี่ยวกับไทยและเอเชียระหว่างสถาบัน

3. เสวนาวิชาการ SSC Coffee Talk เรื่อง “Land Bridge โอกาส หรือ ความท้าทายความมั่นคงของไทย”

วันอังคารที่ 20 ก.พ. 67 เวลา 13.30-15.30 น. ศศย.สปท. จัดการเสวนาวิชาการ SSC Coffee Talk ครั้งที่ 2/ 2567 เรื่อง “Land Bridge โอกาส หรือ ความท้าทายความมั่นคงของไทย” ณ ห้องประชุมศูนย์นวัตกรรมการศึกษาทางทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้รับเกียรติจาก ดร. ปัญญา ชูพานิช ผอ.สนข. และ พล.ร.ต. ดรณัฏ ทิพนันท์ รอง จก.ยก.ทหาร เป็นวิทยากร โดยมี พล.อ. ภูมิไฉ เลขสุนทรารักษ์ ผบ.สปท. เป็นประธานฯ และ พล.ต. นิรุจ ดวงปัญญา ผอ.ศศย. กล่าวขอบคุณและปิดการเสวนาฯ โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดงานดังต่อไปนี้ (1) เพื่อศึกษาที่มาและความสำคัญของโครงการ Land Bridge (2) เพื่อศึกษาความสำคัญของโครงการ Land Bridge ในมุมมองความมั่นคง และ (3) เพื่อศึกษาโอกาสและความท้าทายความมั่นคงของไทยในทุกมิติ

4. การลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ภายใต้ศูนย์วิจัยและคณะผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคง (SAREC) ครั้งที่ 2

ศศย.สพท. ระหว่างวันที่ 4-8 มีนาคม พ.ศ. 2567 ได้ลงพื้นที่เพื่อไปเก็บข้อมูลตามหน่วยงานความมั่นคง ในพื้นที่จังหวัดตาก และ กาญจนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาพัฒนาการของสถานการณ์ความมั่นคงในเมียนมา (2) ศึกษาผลกระทบของสถานการณ์ความมั่นคงในเมียนมาที่มีต่อบทบาทของกองทัพไทย และ (3) เพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพไทยในการเตรียมพร้อมรับมือกับผลกระทบจากสถานการณ์ความมั่นคงในเมียนมาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

5. การให้การต้อนรับคณะ: The Malaysian and Staff Course (Joint)

วันพฤหัสบดีที่ 7 มี.ค. 67 เวลา 13.30-15.00 พ.ต. ระวี โรจนวงศ์ รอง เสธ.สพท. (2) พ.ต. นิรุจ ดวงปัญญา ผอ.ศศย.สพท. และ น.อ. ไชยา ออกแดง รอง ผอ.ศศย.สพท. (1) ให้การต้อนรับคณะ The Malaysian Command Staff Course (Joint) โดยมี Col. Kol Tan Lai Hock Head of Training

Development, MAFSC เป็นหัวหน้าคณะ ในการเข้ารับฟังบรรยายสรุปภารกิจของ ศศย.สพท. ณ ห้องประชุมศูนย์นวัตกรรมการศึกษาทางทหาร สพท. โดยมีวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการทางด้านยุทธศาสตร์ของไทยและมาเลเซีย

6. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

วันอังคารที่ 12 มี.ค. 67 ศศย.สพท. ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เรื่อง “มุมมองเชิงยุทธศาสตร์ที่มีแนวโน้มกระทบต่อประเทศไทย พ.ศ. 2567-2571 (Thailand Strategic Outlook 2024-2028)” โดย พล.อ. ภูมิไฉ เลขสุนทรากกร ผบ.สพท. กรรมาเป็นประธานในพิธีฯ

โดย นายเนวิน สิ้นสิริ ที่ปรึกษา ทีม Geopolitics ของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) และ มิติเศรษฐกิจ โดย รองศาสตราจารย์ ดร.อักษรศรี พานิชสาส์น อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

ช่วงเช้า เวลา 08.45-12.00 น. บรรยายพิเศษ มิติการทหาร โดย พล.อ.เจ็ดวุธ คราประยูร อดีตที่ปรึกษาพิเศษ กองบัญชาการกองทัพไทย มิติการเมือง โดย ศ.ดร. กิตติ ประเสริฐสุข อาจารย์ประจำสาขาการระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ มิติเทคโนโลยี โดย พล.อ.ต.อมร ชมเชย เลขาธิการคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (สกมช.)

(1) เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ตามกรอบ STEEP-M ทั้ง 6 มิติได้แก่ มิติสังคม มิติเทคโนโลยี มิติเศรษฐกิจ มิติสิ่งแวดล้อม มิติการเมือง และมิติการทหาร ที่เป็นปัจจัยสำคัญที่คาดการณ์ว่าน่าจะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในปี พ.ศ. 2567-2571

ช่วงบ่าย เวลา 13.00-16.30 น. มิติสิ่งแวดล้อม โดย นายเฉลิมศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มิติสังคม

(2) เพื่อจัดทำมุมมองเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Outlook) ที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในปี พ.ศ. 2567-2571

(3) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ภายใต้มุมมองเชิงยุทธศาสตร์ที่มีแนวโน้มกระทบต่อประเทศไทย พ.ศ. 2567-2571

วิสัยทัศน์ ศศย. (Vision)

“เป็นหน่วยงานที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในการศึกษาวิจัย
และให้ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
และการป้องกันประเทศ (Think Tank) ให้เป็นที่ยอมรับของกองทัพ
หน่วยงานด้านความมั่นคง และประชาชน ภายใน ปี พ.ศ.2570”

